

การออกแบบของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี เมืองลี่เจียง

SHUHAN YANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ Shuhan Yang ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยศ วนิชวัฒนาวดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย เชะวิเศษ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยศ วนิชวัฒนาวดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คูสิต ขาวเหลือง)

คณะศิลปกรรมศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เทพศักดิ์ ทองนพคุณ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างดี
ยิ่งจากคณาจารย์ผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารีทุกท่านที่ได้เคยกรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ให้ความรู้
อบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาในประเทศไทย บ่มเพาะ
ข้าพเจ้าผู้ซึ่งใกล้จะสำเร็จการศึกษานี้ ให้ทำงานเป็น เรียนรู้เป็น สามารถสร้างผลงานที่เป็นที่พึง
พอใจแก่ตนเองจนลุล่วงด้วยดี ทำให้ข้าพเจ้ากลายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น กล่าวที่จะเผชิญโลก
กว้างในภายภาคหน้า ทุกคำสั่งสอนของคณาจารย์ทุกท่านที่ข้าพเจ้าได้รับจากกระบวนการ
สร้างสรรค์วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้ข้าพเจ้าเข้าใจถึงความฝันมากยิ่งขึ้น ถือเป็นสิ่งมี
ค่าที่ข้าพเจ้าจะไม่มีวันลืม อนาคตภายภาคหน้า ข้าพเจ้าจะขอตอบแทนพระคุณของทุกท่าน โดยการ
เป็นนักศิลปะที่ดี เป็นแบบอย่างให้บุคคลอื่น ๆ ต่อไป ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูง
ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข
งานวิจัยนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กราบขอบพระคุณท่านคณบดี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาและขอขอบคุณ
ครอบครัวของข้าพเจ้าที่ประเทศจีน ผู้เป็นกำลังใจของข้าพเจ้าเสมอมา ย่อมท้อ สิ้นสุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ
เพื่อนๆชาวไทยทุกคน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่คอยสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่ข้าพเจ้า
มา ณ โอกาสนี้

SHUHAN YANG

58920291: สาขาวิชา: ทัศนศิลป์และการออกแบบ; ศป.ม. (ทัศนศิลป์และการออกแบบ)

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก / วัฒนธรรมตงปา / ผู้เกี่ยวข้อง

SHUHAN YANG: การออกแบบของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี เมืองลี่เจียง (SOUVENIR DESIGNING INSPIRED BY DONGBA CULTURAL IN LIJIANG CITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ชัยยศ วณิชวัฒนาวุฒิ, ปร.ค., เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, ศ.ป.ค., 136 หน้า, ปี พ.ศ. 2561.

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกกลายเป็นเอกลักษณ์ของเมือง และเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอย่างมาก งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาและออกแบบของที่ระลึกให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ของที่ระลึกจากเมืองท่องเที่ยวลี่เจียง และการศึกษาค้นคว้าเอกลักษณ์และจุดเด่นของวัฒนธรรมตงปาเผ่านาจี มาประยุกต์เข้าด้วยกัน จะแสดงให้เห็นถึงของที่ระลึกจากการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่หลากหลาย ขณะเดียวกันก็ผสมผสานระหว่างรูปแบบแฟชั่นที่ทันสมัยและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมตงปาเข้าด้วยกัน ผู้วิจัยหวังว่าบนพื้นฐานของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนี้จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึง การผสมผสานวัฒนธรรมตงและแฟชั่นสมัยใหม่ในรูปแบบร่วมสมัยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง

58920291: MAJOR: VISUAL ART AND DESIGN; M.F.A.

(VISUAL ART AND DESIGN)

KEYWORDS: TOURIST SOUVENIR/ DONG-BA CULTURAL / OPERATOR

SHUHAN YANG: SOUVENIR DESIGNING INSPIRED BY DONGBA CULTURAL
IN LIJIANG CITY. ADVISORY COMMITTEE: CHAIYOT VANITVATTANANUVAT, PH.D.
136 P. A.D. 2018.

In recent years, with the vigorous development of tourism in Lijiang, tourist souvenirs have become more and more popular among tourists, and it has been taken as a city's business card. This paper starts with the regional development of urban tourism souvenirs, analyzes the current situation of the development of tourist souvenirs in Lijiang, combines the urban characteristics of Lijiang, and uses regional culture as an drill to refine the visual elements in Dongba culture, and to explore the Dongba culture a new ways of expressions and possibilities for use in tourism products. At the same time, to combine modern fashion and Dongba culture in the design. It will bring some references for the design of modern tourism products. Based upon, we will consider how to design a tourism product that can reflect the regional characteristics of a tourist city, and fullill of fashionable atmosphere and practicality.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	2
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.6 ขั้นตอนการวิจัย.....	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมณฑลยูนนาน.....	5

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้ง.....	5
2.2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเมืองลี่เจียง.....	7
ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้ง.....	7
ทรัพยากรธรรมชาติ	8
ภูเขาหิมะมังกรหยก (玉龙雪山)	8
เมืองโบราณลี่เจียง	9
2.3 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า纳西	11
ชนเผ่า纳西	11
2.4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะถิ่นของวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า纳西	15
เพลงโบราณตงปา ชนเผ่า纳西 (ดนตรี)	18
ภาพวาดตงปา	19
ระบำตงปา.....	20
ตัวอักษรตงปา.....	20
พิธีกรรมตงปา.....	21
ภาพที่ 2-10 พิธีกรรมตงปา.....	22
2.5 การพัฒนาของวัฒนธรรมตงปาในปัจจุบัน	23
2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติทางการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียง	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์สถิติทางการท่องเที่ยวของเมืองลี้เจียง	23
2.7 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในเมืองลี้เจียง.....	24
กลุ่มทัวร์	24
การพักผ่อน การผจญภัย การท่องเที่ยวกลุ่ม	24
กลุ่มนักศึกษาและนักวิจัย.....	24
นักเรียนค่ายฤดูร้อน	25
2.8 วิเคราะห์ตลาดของที่ระลึกในเมืองลี้เจียง	25
สำรวจสถานการณ์ตลาดสินค้าของที่ระลึกในเมืองลี้เจียง	25
2.9 ลักษณะของที่ระลึกท้องถิ่นของลี้เจียง.....	27
เครื่องสำริด	27
เครื่องเงิน	28
งานทอผ้า	29
แกะสลักไม้ตงปา.....	31
การผลิตกระดาษ	32
เครื่องปั้นดินเผาตงปา.....	33
2.10 การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	34
นิยามของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประเภทของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	35
2 11 บทบาทของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	36
2 12 หัวข้อในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	37
วัฒนธรรมของท้องถิ่น	37
การออกแบบของที่ระลึก	38
หลักการทางวัฒนธรรม	38
หลักการของนวัตกรรม	38
หลักการความพึงพอใจ	39
หลักในการนำไปใช้.....	40
2 13 องค์ประกอบของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	40
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	41
วัสดุและกระบวนการผลิต	41
คุณสมบัติผลิตภัณฑ์.....	41
2 14 วิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก.....	42
การสืบทอดการออกแบบ.....	42
การปรับปรุงแก้ไขการออกแบบ	43
การออกแบบนวัตกรรม	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 15 คุณค่าของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี	44
คุณค่าด้านเศรษฐกิจ	45
คุณค่าด้านการเผยแพร่.....	45
คุณค่าด้านการอนุรักษ์.....	46
2 16 สรุป.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
3 1 ที่มาของการสำรวจ	48
3 2 การสำรวจสถานที่จริง.....	48
พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา และกระดาษตงปา.....	48
ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี.....	54
สัมภาษณ์ช่างฝีมือชาวนาจี.....	56
เยี่ยมชมการผลิตกระดาษตงปา.....	58
3 3 วัสดุที่ใช้.....	58
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตกระดาษ.....	59
เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า.....	62
3 4 เปรียบเทียบของที่ระลึกในลี้เจียงและท้องถิ่นอื่น ๆ.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 5 ปัญหาที่พบในตลาดผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของเมืองลี่เจียง	66
การวิเคราะห์ด้านข้อได้เปรียบ	66
คุณภาพไม่ดี ส่ำสมัย.....	66
มีองค์ประกอบที่คล้ายกันขาดจิตวิญญาณ	67
ผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลายและขาดความคิดสร้างสรรค์.....	67
งานฝีมือหยาบ.....	67
ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกไม่มีชื่อ.....	68
3 6 กลยุทธ์ในการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปา เมืองลี่เจียง	68
การสืบทอดประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น	68
ลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมแห่งชนเผ่า.....	69
ยุคสมัยของวัฒนธรรม.....	69
3 8 ชื่อแบรนด์เสนอให้วัฒนธรรมตงปา.....	69
3 9 โปรแกรมและขั้นตอนการออกแบบภาพร่างผลิตภัณฑ์	70
SAI	72
3 10 การออกแบบโลโก้และการนำมาใช้.....	72
การเลือกรูปแบบตัวอักษรสำหรับแบรนด์“(魅力东巴)”	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 11 โลโก้.....	74
แบบร่างที่เลือก.....	76
3 12 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก.....	77
3 13 สรุป.....	87
4 ผลการวิจัย.....	88
4 1 การออกแบบสอบถามและวิเคราะห์ผล.....	88
4 2 แบบสอบถามและผลสรุป.....	88
a: โลโก้ Logo	88
b อักษร.....	89
c ผลคะแนนของแบบสอบถามโลโก้ Logo	90
d รูปแบบของโลโก้ Logo ที่ได้.....	90
4 3 ผลของแบบสอบถามผลิตภัณฑ์	90
A: เสื้อยืด	91
B: ฟ้าคลุมไหล่	93
C: กรอบโทรศัพท์มือถือ.....	96
D: ที่คั่นหนังสือ.....	99
F: พวงกุญแจ	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
G:งานระดับ.....	104
H: สมุดบันทึก	106
I: ร่ม.....	108
G:แก้วน้ำ	110
4.3 สรุปผลของแบบสอบถามมีดังนี้	112
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
5.1 แนวคิดและการออกแบบผลิตภัณฑ์	114
5.2 การคัดเลือกผลิตภัณฑ์.....	114
5.3 การประเมินผลิตภัณฑ์	114
5.4 การประยุกต์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น	114
5.5 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	115
5.6 สรุปผล.....	116
5.7 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต	117
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์	120

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์แบบสอบถาม โดยใช้ IOC	124
แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินผลการออกแบบผลิตภัณฑ์	127
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	ข้อมูลสถิติของผู้เข้าชมสี่เจียง 2006-2016.....	23
4-1	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบโลโก้.....	88
4-2	ผลคะแนนโหวตเลือกตัวอักษร.....	89
4-3	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบเสื้อยืด.....	91
4-4	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบผ้าคลุมไหล่.....	93
4-5	ผลคะแนนโหวตการเลือกกรอบโทรศัพท์มือถือ.....	96
4-6	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบของพวงกุญแจ.....	101
4-7	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบจานประดับ.....	103
4-8	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบสมุดบันทึก.....	105
4-9	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบร่ม.....	107
4-10	ผลคะแนนโหวตเลือกแบบแก้วน้ำ.....	110

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1-1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
2-1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของมณฑลยูนนาน.....	6
2-2	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองลี่เจียง.....	7
2-3	ภูเขาหิมะมังกรหยก.....	9
2-4	เมืองโบราณลี่เจียง.....	10
2-5	ชนเผ่า纳西.....	15
2-6	ดนตรีโบราณ纳西.....	18
2-7	ภาพวาดโบราณตงปา	19
2-8	ระบำตงปา.....	20
2-10	พิธีกรรมตงปา.....	22
2-11	กระดิ่งผูกอูฐ กระเป๋าสตัสพื้นเมือง สร้อยคอ พวงกุญแจ กระดิ่งเล็ก ต่างหู เครื่องประดับเงิน.....	26
2-12	กระดิ่งผูกอูฐตงปา ผ้าคลุมไหล่ การแกะสลักไม้ โคมไฟกระดาษตงปา เสื้อยืด รา แกะสลัก	26
2-13	ช่างฝีมือด้านศิลปหัตถกรรมเครื่องสำริด	28
2-14	เครื่องสำริดของชนเผ่า纳西.....	28
2-15	เครื่องเงินของลี่เจียง	29
2-16	โรงทอผ้าของชนเผ่า纳西.....	30
2-17	งานผ้าทอของชนเผ่า纳西.....	30
2-18	ไม้แกะสลักของเผ่าตงปา.....	31
2-19	การผลิตกระดาษ.....	32
2-20	กระดาษตงปา.....	33

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
2-21	งานที่ยังไม่เสร็จของช่างฝีมือ.....	34
2-22	องค์ประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	43
3-1	แผนที่ของพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา.....	49
3-2	ประตูหลักของพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา	49
3-3	อักษรตงปาที่อยู่ภายในพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา.....	49
3-4	ห้องนิทรรศการศาสนาตงปา.....	50
3-5	คัมภีร์โบราณตงปา และคำอธิบายความหมายคัมภีร์ตงปาโบราณ.....	50
3-6	คำอธิบายความหมายภาพวาดตงปาโบราณ.....	51
3-7	ภาพวาดตงปาโบราณ.....	51
3-8	รูปปั้น.....	52
3-9	คำอธิบายเกี่ยวกับเพลงตงปา.....	53
3-10	คำอธิบายเกี่ยวกับนักบวช และเทศกาล.....	53
3-11	แผนที่ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปาน่าซี และศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปาน่าซี..	54
3-12	ฝึกเขียนอักษรตงปาที่จุดเรียนรู้อักษรตงปา.....	55
3-13	ภาพวาดตงปา.....	55
3-14	ห้องทำงานของอาจารย์หยิ่นกั๋ง.....	56
3-15	อาจารย์หยิ่นกั๋งขณะอธิบายถึงแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	57
3-16	ผลงาน “ความโชคดี”	57
3-17	堯花	58
3-18	อ่างไม้.....	59
3-19	ท่อนไม้และก้อน.....	60
3-20	รางไม้.....	60

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3-21	ผ้าม่านและกรอบไม้.....	61
3-22	แผ่นรองตากกระดาษ.....	61
3-23	เครื่องนวดกระดาษ.....	62
3-24	หนังสืออักษรตงปาชนผ่าน่าซี.....	62
3-25	ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเมืองหางโจว	63
3-26	ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเมืองหางโจว ผ้าไหมปักลายทัศนียภาพของ ทะเลสาบซีหู.....	64
3-27	พวงกุญแจตุ๊กตาเปลี่ยนหน้า (อุปรากรเสฉวน “เหลี่ยนฝู”) ของมณฑล เสฉวน.....	64
3-28	ผลิตภัณฑ์ของ Disney	65
3-29	การค้าขายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของเมืองลี่เจียงในปัจจุบัน.....	65
3-30	ภาพวาดดิจิทัล	71
3-31	Photoshop	71
3-32	SAI.....	72
3-33	โลโก้ตราประทับที่พบบ่อย.....	75
3-34	ภาพร่างโลโก้.....	75
3-35	ตราประทับโลโก้ทั้ง 3 แบบ.....	76
3-36	ตราประทับหลังจากเติมสีแดง.....	77
3-37	แบบร่างต้นแบบร่วม, ผ้าพันคอ, สมุดบันทึก, พวงกุญแจ, จานตั้งโชว์.....	77
3-38	แนวทางในการออกแบบร่วม.....	78
3-39	ภาพร่างของร่วมในแต่ละแบบ.....	79
3-40	ภาพเส้นทางสวรรค์.....	79

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
3-41	ภาพร่างผ้าคลุมไหล่ในแต่ละแบบ.....	80
3-42	ภาพแบบร่างสมุดบันทึก.....	80
3-43	ภาพร่างร่างสมุดบันทึก.....	81
3-44	ภาพร่างพวงกุญแจ.....	82
3-45	ภาพสเก็ชที่คั่นหนังสือ กระเป๋าถือ เคสโทรศัพท์ เสื้อยืด แก้ว	82
3-46	ภาพร่างที่คั่นหนังสือ.....	83
3-47	ภาพร่างกระเป๋าถือ.....	84
3-48	ภาพร่างเคสโทรศัพท์.....	85
3-49	ภาพร่างเสื้อยืด.....	86
3-50	ภาพร่างแก้วน้ำ.....	89
4-1	ผลการโหวตคะแนนของแบบโลโก้ Logo.....	89
4-2	รูปแบบของโลโก้ Logo ที่ได้.....	90
4-3	รูปแบบของเสื้อที่ได้.....	91
4-4	กระบวนการผลิตเสื้อยืด.....	92
4-5	เสื้อยืดและบรรจุภัณฑ์.....	92
4-6	รูปแบบของผ้าคลุมไหล่ที่ได้.....	94
4-7	กระบวนการผลิตผ้าคลุมไหล่.....	94
4-8	ผ้าคลุมไหล่และบรรจุภัณฑ์.....	95
4-9	รูปแบบของกรอบโทรศัพท์ที่ได้.....	96
4-10	กระบวนการผลิต.....	97
4-11	กรอบโทรศัพท์มือถือและบรรจุภัณฑ์.....	97
4-12	ที่คั่นหนังสือที่ได้.....	99

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4-13	ที่คั่นหนังสือและบรรจุภัณฑ์.....	100
4-14	รูปแบบของพวงกุญแจที่ได้.....	101
4-15	พวงกุญแจและบรรจุภัณฑ์.....	102
4-16	รูปแบบของงานประดับที่ได้.....	104
4-17	งานประดับและบรรจุภัณฑ์.....	104
4-18	รูปแบบสมุดบันทึกที่ได้.....	106
4-19	สมุดบันทึกและบรรจุภัณฑ์.....	106
4-20	รูปแบบของร่มที่ได้.....	108
4-21	กระบวนการผลิตร่ม.....	108
4-22	ร่มและบรรจุภัณฑ์.....	109
4-23	รูปแบบแก้วน้ำที่ได้.....	110
4-24	แก้วน้ำและบรรจุภัณฑ์.....	111

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมืองลี่เจียงตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน เป็นหนึ่งในเมืองที่มีเมืองลี่เจียงตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน เป็นหนึ่งในเมืองที่มีประชากร หลากหลายชนเผ่าซึ่งมีเขตปกครองตนเองนำซีเป็นชนเผ่าพื้นเมืองที่อาศัยในเมืองลี่เจียงมากที่สุด ทั้งยังมีชนเผ่าไป๋ (白族) ชนเผ่าอี (彝族) ชนเผ่าลีสู่ว (傈僳族) ชนเผ่าปุมิ (普米族) และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ เมืองลี่เจียงเป็นเมืองที่ตั้งรกรากของชนเผ่านำซี (纳西族) มาตั้งแต่สมัยโบราณ เผ่านำซีเป็นเผ่าที่มีวัฒนธรรมประจำถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ มีอักษรภาพ ดนตรี ศิลปะ คัมภีร์ทางศาสนา ตลอดจนประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานกว่า 1,000 ปี เรียกว่า “วัฒนธรรมตงปา” ควรค่าแก่การศึกษาค้นคว้า

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศจีน เริ่มตั้งแต่ยุค และมีการเติบโตอย่างรวดเร็วจน 80 เมืองลี่เจียงประเทศจีน เป็นหนึ่งในเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมี 90 เริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้นในยุคความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ด้วยเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ทัศนียภาพที่สวยงาม จึงกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกและได้รับความนิยมนเป็นอย่างมาก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียง ใน ปีที่ผ่านมามีการพัฒนา 10 อย่างรวดเร็ว มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจำนวนมาก จากการสังเกตอย่างต่อเนื่องในชีวิตประจำวัน พบว่าแม้ของที่ระลึกในเมืองลี่เจียงจะมีหลากหลายชนิด แต่มักจะเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทงานหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่นที่มาจากแหล่งพื้นที่อื่น ๆ มีอยู่ประมาณ 2-ประเภท ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของ 3 ที่ระลึกที่ไม่ได้มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของเมืองลี่เจียงเลยสักชนิดเดียวและยังสามารถหาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป คุณภาพไม่ดี ล้าสมัย มีองค์ประกอบที่คล้ายกันขาดจิตวิญญาณ ผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลายและขาดความคิดสร้างสรรค์งานเป็นมือหยาบ ทั้งยังเป็นสินค้าที่ไม่มีมีชื่อ ทำให้เอกลักษณ์ เฉพาะถิ่นของเมืองลี่เจียงยิ่งน้อยลง การเลียนแบบของที่ระลึกยิ่งมากขึ้น รวมทั้งไม่มีการนำ ทรัพยากรที่สื่อถึงเอกลักษณ์เฉพาะของวัฒนธรรมลี่เจียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ของที่ระลึกของเมืองลี่เจียง ไม่มีความโดดเด่น ล้าหลัง เทียบไม่ได้กับสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองอื่น ๆ ที่ได้รับการพัฒนาแล้ว จนกลายเป็นปัญหาที่ร้ายแรงมาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถือเป็นการทำลายชื่อเสียงของตลาดการท่องเที่ยวและเสน่ห์ของเมืองลี่เจียง

เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียงเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาด้านของที่ระลึกโดยเร็วที่สุด เพื่อให้การออกแบบของที่ระลึกสอดคล้องกับ

เอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น จำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเชิงลึก รวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลาย ศึกษาวิจัยซ้ำ ๆ โดยนำเอกลักษณ์เฉพาะของวัฒนธรรมตงปาชนเผ่าหน้าซีเมืองลี่เจียงมาผสมผสานกับการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อให้ได้ของที่ระลึกที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้จริง ในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยมีความสนใจนำวัฒนธรรมตงปาของชนเผ่าหน้าซี มาผสมผสานกับการออกแบบของที่ระลึกแบบใหม่ ๆ โดยการนำเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมาผลิตของที่ระลึกที่จะช่วยเป็นตัวกลางในการสื่อสารรายละเอียดของผลิตภัณฑ์สู่ผู้บริโภค เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงาม ทั้งเป็นการพัฒนาด้านงานฝีมือ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว โดยใช้รูปแบบผลิตภัณฑ์แบบร่วมสมัย สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะดึงดูดความสนใจในการซื้อสินค้าของผู้บริโภค ยังเป็นการสร้างความประทับใจที่ดีให้กับผู้ที่เดินทางไปท่องเที่ยวในเมืองลี่เจียงด้วย)<http://baike.baidu.com>)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ .และวัฒนธรรมตงปา เพื่อใช้ในการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นของเมืองลี่เจียง
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมตงปา
3. ออกแบบของที่ระลึกตามความต้องการของผู้บริโภคและประเมินผลความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก
- 2 ได้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า่น่าซี เมืองลี่เจียง .
- 3 สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในท้องตลาด .ให้เป็นของที่ระลึกที่มีความโดดเด่นและนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การการออกแบบของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า่น่าซี เมืองลี่เจียง ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุดและตรงตามประเด็นการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัยไว้เป็นแนวทาง แบ่งเป็น ด้านดังนี้ 5

- 1ขอบเขตด้านพื้นที่ เมืองลี่เจียง มณฑลยูนนาน ประเทศจีน .
- 2ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาข้อมูลวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า่น่าซี รวมทั้งสำรวจผลิตภัณฑ์ . ของที่ระลึกของเมืองลี่เจียงในปัจจุบัน สำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้สร้างสรรค์งานได้ เก็บรวบรวมและสรุปข้อมูลด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาออกแบบของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
- 3ขอบเขตด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลวัฒนธรรมตงปาในเชิงลึก โดย . นำเอกลักษณ์เฉพาะของวัฒนธรรมตงปามาผสมผสานในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก
4. ขอบเขตด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ เสื้อยืดแก้วที่คั่น ชุดจานตกแต่ง พวงกุญแจ ร่ม และผ้าพันคอ เคสโทรศัพท์มือถือ กระเป๋าถือ สมุดบันทึก หนังสือ
- 5 .ผ้าไหม และวัสดุ ขอบเขตด้านวัสดุที่ใช้ในการออกแบบกระดาษตงปา สั้งเคราะห์

1.6 ขั้นตอนการวิจัย

1ศึกษาค้นคว้า วัฒนธรรมตงปาของเผ่า่น่าซีผ่านการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องและรวบรวม . ข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ต โดยวิเคราะห์และตรวจสอบหาข้อมูลทุกด้านอย่างครอบคลุม และลงภาคสนามเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึก เข้าเยี่ยมชมและเก็บข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา ศึกษาข้อมูลและลงมือปฏิบัติโดยการเขียนตัวอักษรตงปา ณ ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า่น่าซี และสัมภาษณ์ช่างฝีมือชาวเผ่า่น่าซีที่มีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมตงปาเป็นอย่างดี

2 จัดระเบียบข้อมูลและศึกษาค้นคว้าในเชิงลึก .

3 กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกคุณสมบัติที่จะนำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากหลาย ๆ องค์ประกอบ กำหนดรูปแบบลักษณะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และออกแบบภาพร่างของผลิตภัณฑ์

4 ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัฒนธรรมตรงไปตรวจสอบการออกแบบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปทำการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ไกด์ และนักท่องเที่ยว สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากการทำการสำรวจผ่านแบบสอบถามมากำหนดรูปแบบลักษณะ สีและลวดลายของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และกำหนดแบบของผลิตภัณฑ์อย่างเป็นทางการ

6 สรุปผลการวิจัยและแนวคิด นำเสนอผลงาน .

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก (Tourist Souvenirs) หมายถึง งานศิลปะที่เกิดจากความคิด (สร้างสรรค์ของผู้วิจัยโดยถ่ายทอดเรื่องราว ความงาม อารมณ์ และความประทับใจกับเหตุการณ์หรือสถานที่ ผสมผสานวัฒนธรรมตปอ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของเมืองลี้เจียง โดยเน้นจุดเด่นที่เอกลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้น ของขนาดเล็กแบบพกพาที่นักท่องเที่ยวซื้อ เป็นงานศิลปะและของขวัญที่มีลักษณะเฉพาะของสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ทำให้คนจดจำและระลึกถึง

2) วัฒนธรรมตปอ .Dong-ba Cultural หมายถึง (วัฒนธรรมโบราณของชนเผ่านาซี การที่มีชื่อเช่นนี้เนื่องจากวัฒนธรรมนาซีได้ถูกอนุรักษ์ไว้ในศาสนาตปอ วัฒนธรรมตปอได้รับการถ่ายทอดผ่านศาสนาตปอซึ่งเป็นศาสนาโบราณของชาวนาซี ได้คงอยู่ในวัฒนธรรมชนเผ่าที่ทรงเอกลักษณ์ของชาวนาซีโดยมีการจดบันทึกในคัมภีร์ของศาสนาตปอ มีอักษรภาพ ดนตรี ศิลปะ คัมภีร์ทางศาสนา ตลอดจนประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานกว่า 1,000 ปี

3 .ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค ไกด์ นักท่องเที่ยว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี เมืองลี่เจียง ได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมณฑลยูนนาน
2. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเมืองลี่เจียง
3. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี
4. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะถิ่นของวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี
5. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถิติทางการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียง
6. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในเมืองลี่เจียง
7. การศึกษาข้อมูลการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมณฑลยูนนาน

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้ง

มณฑลยูนนานตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีน ดังภาพที่ 2-1 พิกัดทางภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ $21^{\circ} 8'32'' \sim 29^{\circ} 15'8''N$ และ ลองจิจูดที่ $97^{\circ} 31'39'' \sim 106^{\circ} 11'47''E$ มณฑลยูนนานมีพื้นที่ทั้งหมด 394,000 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 8 ของจีน ร้อยละ 93 เป็นภูเขาและที่ราบสูง มีพื้นที่เพาะปลูกเพียงร้อยละ 7.3 ของพื้นที่ทั้งหมด จากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตกมีระยะทาง 864.9 กม. และจากทิศเหนือไปยังทิศใต้มีระยะทาง 990 กม. ภาคเหนือและภาคตะวันตกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูงและลาดต่ำลงมาทางภาคใต้และ ตะวันออกเฉียงใต้ ยูนนานมีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลในพื้นที่แตกต่างกันอย่างมาก กล่าวคือ ความสูงเหนือระดับน้ำทะเลสูงที่สุด 6,740 เมตร ที่อำเภอเต๋อซัน (เขตตี้ซิง) และต่ำสุด 76.4 เมตร อยู่ที่อำเภอเหอโข่ว (เขตหงเหอ) ส่วนคุนหมิงมีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 1,891 เมตร

ยูนนานถือเป็นดินแดนหนึ่งที่เป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมที่สำคัญของมนุษยชาติ จากการพัฒนาเป็นระยะเวลาหลายพันปีของชนชาติจีน การหลอมรวมระหว่างวิวัฒนาการและการพัฒนาของแต่ละชนเผ่าที่ผ่านประวัติศาสตร์อันยาวนาน ตั้งแต่ยุคหลังสงคราม มีการสถาปนาอาณาจักร

ยูนนาน มีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองและการแบ่งเขตการปกครองหลายครั้ง จนกลายมาเป็นมณฑลยูนนานที่ยิ่งใหญ่อย่างทุกวันนี้

มณฑลยูนนานตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีน เป็นมณฑลที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีคุนหมิงเป็นเมืองหลวงของมณฑลยูนนาน มณฑลยูนนานเป็นดินแดนที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและมีทัศนียภาพของธรรมชาติที่งดงาม ซึ่งเป็นมณฑลที่มีความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์มากที่สุดถึง 25 ชนเผ่า จากทั้งหมด 56 ชนเผ่าทั่วประเทศ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวฮั่น นอกจากนั้นยังมีชนเผ่าฮั่น (彝族) ชนเผ่าไป๋ (白族) ชนเผ่านานซี (纳西族) ชนเผ่าฮาหนี (哈尼族) ชนเผ่าจ้วง (壮族) ชนเผ่าไต (傣族) ชนเผ่าม้ง (苗族) ชนเผ่าลีลู่ (傈僳族) ชนเผ่าหุย (回族) ชนเผ่าละหู่ (拉祜族) ชนเผ่าว่า (佤族) ชนเผ่าเข้า (瑶族) ชนเผ่าทิเบต (藏族) ชนเผ่าจิงป้อ (景颇族) ชนเผ่าปู้ไหย่ (布依族) ชนเผ่าปุมิ (普米族) ชนเผ่าหนู (怒族) ชนเผ่าอาซาง (阿昌族) ชนเผ่าเตอ้อจิ่ง (德昂族) ชนเผ่าจิกโน (基诺族) ชนเผ่าซุย (水族) ชนเผ่ามองโกล (蒙古族) ชนเผ่าเตอรูจ (独龙族) ชนเผ่าปะหล่อง (布朗族) และชนเผ่าแมนจู (满族) โดยมีประชากรเป็น 1/3 ของประชากรทั้งหมด และหลาย ๆ ชนเผ่ายังคงอนุรักษ์ไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เช่นการแต่งกาย, ภาษา, ตัวหนังสือ, เทศกาล, ดนตรี, การเดินร่ำ, อาหารการกิน ฯลฯ วัฒนธรรมยูนนานจึงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีประวัติศาสตร์และการพัฒนายาวนานกว่า 2000 ปี (<http://baike.baidu>.)

ภาพที่2--1ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของมณฑลยูนนาน (<http://www.51wendang.com>)

2.2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเมืองลี่เจียง

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้ง

เขตปกครองตนเองลี่เจียงที่ตั้งถิ่นฐานของชนเผ่า纳西 ตัวเมืองตั้งอยู่เชิงเขาอู๋หลง รอยต่อที่ราบสูงชิงไห่ – ทิเบตทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ กับที่ราบสูงยูนนาน – กุ้ยโจวทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศจีน ถือกำเนิดขึ้นในช่วงยุคสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ นับอายุก็ราว ๆ 800 – 900 ปี จนในปี ค.ศ. 1961 ได้กลายเป็นเขตปกครองตนเองชนเผ่า纳西 ในอดีตเมืองลี่เจียงเคยเป็นจุดแลกเปลี่ยนค้าขายสินค้าตามเส้นทางสายไหมและเส้นทาง Tea Horse สายเก่า สภาพในเมืองเก่ามีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีทิวทัศน์ธรรมชาติที่ใหญ่โตงดงามและมีวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน

ภาพที่ 2-2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองลี่เจียง (<http://www.xltkwj.com>)

อำเภอปกครองตนเองเผ่าน่าซี อาศัยอยู่ในบริเวณภาคตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน โดยมีที่ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูด $26^{\circ}34' \sim 27^{\circ}46' E$ และเส้นลองจิจูด $99^{\circ}23' \sim 100^{\circ}32' N$ ลาดยาวไปทางทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก 112 กิโลเมตร และจากทิศเหนือไปทิศใต้เป็นระยะทาง 151 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 7648 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากเมืองหลวงคุนหมิง 502 กิโลเมตร เดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลาประมาณ 8 ชั่วโมง เดินทางโดยเครื่องบินใช้เวลาประมาณ 45 นาที ดังภาพที่ 2-2

มีโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่อยู่ระหว่างจุดเชื่อมต่อของมณฑลยูนนาน-ทิเบต และลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง โดยมีลักษณะพื้นที่เป็นหุบเขาและภูเขาที่ลดหลั่นสลับกันไปในแนวนอนลาดยาวจากทางทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก โดยทั่วไปตามหุบเขาต่าง ๆ จะมีแหล่งน้ำอยู่ หรือเรียกว่า “อ่างเก็บน้ำ” ซึ่งแนวเทือกเขาจะมีทางข้ามไปยังเขาคูกหนึ่งและทิศทางส่วนใหญ่จะไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีเขาที่สูงที่สุดคือภูเขาหิมะมังกรหยก 玉龙雪山 ที่อยู่เหนือระดับน้ำทะเล 5,596 เมตร และจุดต่ำสุดอยู่เหนือระดับน้ำทะเล 1,219 เมตร (<http://baike.baidu.com>)

ทรัพยากรธรรมชาติ

เมืองลี่เจียงมีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายประเภท จากพื้นที่ 7648 ตารางกิโลเมตรของทั้งเมือง มีพื้นที่เกษตรกรรมคิดเป็น 7.79 % พื้นที่ป่าไม้คิดเป็น 75.4 % เนื่องจากความซับซ้อนทางภูมิประเทศ ที่มีที่ราบสูงอันกว้างใหญ่ที่อยู่เหนือระดับน้ำทะเลค่อนข้างสูง และยังคงมีความหลากหลายของสภาพอากาศหนาว อบอุ่น และร้อน ก่อให้เกิดพันธุ์พืชทั้งโซนเขตร้อนกึ่งโซนเขตหนาวหลากหลายชนิด จนได้รับสมญานามว่า “เมืองแห่งสมุนไพรมหาศาล” ครอบคลุมได้แก่ โลหะ เงิน เหล็ก ทองแดง แมงกานีส ตะกั่ว ดีบุก ถ่านหิน หินอ่อน แป้งฝุ่น เป็นต้น เมืองลี่เจียงมีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย แหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อก็คือภูเขาหิมะมังกรหยกและเมืองเก่าลี่เจียง

ภูเขาหิมะมังกรหยก (玉龙雪山)

ภูเขาหิมะมังกรหยกตั้งอยู่ระหว่างเส้นลองจิจูด $100^{\circ}4'2'' \sim 100^{\circ}16'30'' E$ และเส้นละติจูด $27^{\circ}3'2'' \sim 27^{\circ}18'57'' N$ มียอดเขาชานชื่อโต่ว (扇子陡) ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุด มีความสูง 5,596 เมตรจากระดับน้ำทะเลและมีหิมะปกคลุมตลอดทั้งปี จุดชมวิวสูงสุดของภูเขาหิมะมังกรหยกที่เรียกว่า สวนธารน้ำแข็ง (Glacier Park) ภูเขาหิมะมังกรหยกในภาษาน่าซี เรียกว่า “โอาหลู่ (欧鲁)” ซึ่งแปลว่า ภูเขาสีเงิน ซึ่งภูเขาหิมะมังกรหยกนั้นประกอบด้วยยอดเขา 13 ยอด สูงเด่นเป็นสง่าทอดตัวยาวคล้ายมังกรกำลังเลื้อยพาดผ่าน อีกทั้งภูเขาแห่งนี้บนยอดเขาจะมีหิมะขาวปกคลุมตลอดทั้งปีซึ่งคนจีนเปรียบหิมะขาวราวกับหยกขาว จึงเป็นที่มาของชื่อ “ภูเขาหิมะมังกรหยก” และเป็นภูเขาศักดิ์สิทธิ์ของชนเผ่าต่าง ๆ ในลี่เจียง

ภาพที่ 2-3 ภูเขาหิมะมังกรหยก (<http://www.huashphoto.com>)

เมืองโบราณลี่เจียง

เมืองเก่าลี่เจียงตั้งอยู่มณฑลยูนนาน เป็นเมืองที่มีภูมิทัศน์ธรรมชาติที่เรียบง่ายงดงามแปลกตา มีวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นของชนชาติน่าซีที่มีเอกลักษณ์

เมืองเก่าลี่เจียงได้สร้างขึ้นราวปลายคริสต์ศตวรรษที่ 12 ถึง กลางคริสต์ศตวรรษที่ 13 ซึ่งเป็นปลายราชวงศ์ซ่ง ต้นราชวงศ์หยวน ตั้งอยู่บนที่ราบสูงเหนือระดับน้ำทะเล 2,400 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4 ตารางกิโลเมตร โดยอยู่บริเวณเชิงเขาหิมะ "มังกรหยก" หรือ 玉龙山 "อ้าวหลงชัน" ซึ่งมียอดเขาที่ปกคลุมด้วยน้ำแข็งตลอดทั้งปี ในบริเวณดังกล่าวนี้ มีชนชาติต่างๆ กว่า 10 ชนชาติอาศัยอยู่ อาทิ น่าซี ลี่ซู่ ผู่หมี่ ฮัน ไป๋ อี้ และทิเบต เป็นต้น ชนชาติน่าซีมีประชากรคิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมดในท้องถิ่นแห่งนี้

ลักษณะพิเศษของเมืองเก่าลี่เจียงคือ “เมืองสร้างขึ้นเลียบลำน้ำ และธารน้ำอยู่เลียบเมือง” ส่วนธารน้ำ “มังกรดำ” หรือ “เซยหลงถัน” ที่อยู่ทางภาคเหนือเป็นแหล่งน้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงเมืองเก่าแห่งนี้ น้ำที่ไหลออกจากธารน้ำมังกรดำเลียวคดและวกไปวนมาจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้และแบ่งเป็นสายธารเล็ก ๆ จำนวนมาก ในบริเวณเมืองเก่าแห่งนี้ บ้างก็ไหลล้อมตามบ้านเรือน บ้างเลียวคดไป ตามถนนหนทาง ก่อให้เกิดเป็นภาพถนนสายสำคัญที่อยู่ริมฝั่งน้ำ ตรอกเล็กซอยน้อยริมธาร และตึกรามบ้านช่องที่ตั้งอยู่ริมน้ำ

งานก่อสร้างอีกอย่างหนึ่งที่เป็นจุดสนใจของเมืองเก๋าสีเจียง คือ สะพานที่มีจำนวนมากถึง 354 สะพาน ซึ่งพาดผ่านลำคลองสายต่าง ๆ จนกล่าวได้ว่า พื้นที่ทุกตารางกิโลเมตรจะมีสะพานถึง 93 สะพาน โดยมีโครงสร้างที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแบบโค้ง แบบระเบียงยาว เป็นต้น ทั้งที่สร้างด้วยไม้และหิน สะพานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นสะพานที่สร้างขึ้นในช่วงสมัยราชวงศ์หมิงและชิง

ชนชาติน่าซีได้สร้างวัฒนธรรมทางชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวตั้งแต่ยุคโบราณกาล เนื่องจากมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อในศาสนาตงปา ซึ่งมีรากฐานมาจากความเชื่อเรื่องการนับถือภูตผี ของชาติน่าซี และได้ซึมซับเอาวัฒนธรรมทางศาสนาของชาติ ที่เบตเข้าไป ด้วยจนเกิดการผสมผสานกัน จนกลายเป็น “วัฒนธรรมตงปา”

ภาพที่ 2-4 เมืองโบราณสีเจียง (<http://you.ctrip.com>)

2.3 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า纳西

ชนเผ่า纳西

ชาวเผ่า纳西มีถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้านหย่งหนิง(永宁)เต๋อฉิน(德钦) หย่งเซิ่ง(永胜)เฮ่อจิ่ง(鹤庆) เจี้ยนชวาน(剑川) หลานผิง(兰坪)ในอำเภอเว่ยซี(维西)จงเต๋ย่น(中甸)ซึ่งเป็นอำเภอปกครองตนเองเผ่า纳西 (纳西族自治县) ในเมืองลี่เจียงของมณฑลยูนนาน นอกจากนี้ในอำเภอเหยียนหยวน(盐源) เหยียนเปียน(盐边) มู่หลี่(木里) ของมณฑลเสฉวนและในอำเภอหมางคัง(芒康) ของทิเบตก็มีชาวเผ่า纳西อาศัยอยู่ จากการสำรวจจำนวนประชากรครั้งที่ 5 ของจีนในปี 2000 ชนกลุ่มน้อยเผ่า纳西 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 308,839 คน

ภาษาของชาว纳西 คือ ภาษา纳西 จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาทิเบต-พม่า แขนงภาษาอีโนอดีตชาว纳西มีอักษรภาพสื่อความหมายเรียกว่า “อักษรตงปา”(东巴文) และมีอักษรแบบแทนเสียงเรียกว่า “เกอปา”(哥巴文) แต่ไม่ได้ใช้แพร่หลาย และสูญหายไปในปีที่สุด ปัจจุบันชาว纳西ใช้ภาษาเขียนที่ประดิษฐ์ขึ้นจากอักษรลาตินในปี 1957

จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ บรรพบุรุษของชาว纳西มีความใกล้ชิดทางชาติพันธุ์กับชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งที่มีชื่อเรียกในสมัยอันว่า “เหมาหนิวอี”(牦牛夷) ชื่อในสมัยจีนเรียกชื่อว่า “หมัวซาอี”(摩沙夷) ในสมัยถังเรียกว่า “หมัวเซี่ยหมาน”(磨些蛮) ชื่อที่แตกต่างกันนี้ไม่ได้หมายถึงกลุ่มชนที่ต่างกัน แต่เป็นชื่อเรียกกลุ่มชนเดียวกันในยุคสมัยและสถานที่ที่แตกต่างกันเท่านั้น

ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 3 หมู่บ้านเย่วหลิว(越嶲) ได้รับการยกระดับให้เป็นตำบล ซึ่งปัจจุบันคือพื้นที่เมืองเหยียนหยวน(盐源) ของมณฑลเสฉวน ซึ่งมีหลักฐานว่ามีชาว “หมัวซาอี” อาศัยอยู่แล้ว ในช่วงปลายศตวรรษที่ 8 ในบริเวณลุ่มน้ำจินซา(金沙) ของเมืองลี่เจียง(丽江) และบริเวณลุ่มน้ำหย่าหลง(雅砻) ของเมืองเหยียนหยวน(盐源) ก็มีชาว “หมัวเซี่ยหมาน” ตั้งถิ่นฐานอยู่แล้วเช่นเดียวกัน ในระยะหลายร้อยปีนับจากยุคสามก๊กถึงต้นสมัยถัง ชาว纳西ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณลุ่มน้ำหย่าหลงอพยพไปทางตะวันตกและทางใต้ ส่วนชาวหมัวเซี่ยหมานที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ลุ่มน้ำจินซาเริ่มพัฒนากระจายเผ่าพันธุ์ และตั้งรกรากเป็นหลักแหล่งแน่นอน เหตุจากการขยายเผ่าพันธุ์มากขึ้น พื้นที่ทำมาหากินและอาณาเขตของชนเผ่าก็ต้องการขยายให้กว้างใหญ่ออกไป ใน

สมัยนี้เองมีชาวหมวเซียบางกลุ่มอพยพข้ามแม่น้ำจินซาหลงไปทางตอนใต้ เข้าสู่บริเวณฝั่ง ตะวันออกของทะเลสาบเอ๋อร์हाย (洱海) ก่อตั้งเมืองใหม่ชื่อว่า “เยวซีเจ้า” (越析诏) หรือ เรียกอีกชื่อว่า “หมวเซียบเจ้า” (磨些诏) มีสถานภาพเป็นหนึ่งในหกเมืองของเขตเอ๋อร์हाย ต่อมา ชนชาติถู่ฟาน (吐蕃) เรื่องอำนาจ ขยายอาณาเขตออกไปทางตะวันออกและใต้ เพื่อป้องกันการ รุกรานของถู่ฟาน ราชสำนักถังจึงยกฐานะเมืองเมิงเส่อ (蒙舍) เป็นเมืองศูนย์กลางอำนาจ ปกครองเมืองในเขตเอ๋อร์हाยทั้งหก และสถาปนาให้เป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ชื่อว่า “อาณาจักรน่าน เจ้า” (南诏) และยิ่งใหญ่พอที่จะต่อต้านอำนาจและกำลังของถู่ฟานได้อย่างเข้มแข็ง บริเวณที่เป็น เมืองลี่เจียงและหย่งหนิงในปัจจุบัน เป็นดินแดนที่อาณาจักรน่านเจ้าและถู่ฟานแย่งชิงกัน ครอบครอง ซึ่งในอดีตบริเวณแห่งนี้เคยตกอยู่ในการปกครองของทั้งสองอาณาจักรสลับกันไปมา

คริสต์ศักราช 1253 มองโกลแย่งชิงและครอบครองเมืองต้าหลี่ได้สำเร็จ มีอาณาเขตรวมไป ถึงเขตตะวันออกของเมืองลี่เจียง แคว้นมองโกลได้ส่งขุนนางชื่อ ม่ายเหลียง (麦良) มาปกครอง ดูแลดินแดนใหม่แห่งนี้ จนกระทั่งปี 1276 มีการสร้างถนนลี่เจียง และก่อตั้งกองกำลังทหารประจำ จังหวัดลี่เจียง และสถาปนาลูกหลานของม่ายเหลียงเป็นข้าราชการปกครองดูแล จนถึงต้นราชวงศ์หมิง หัวหน้าเผ่าหน้าซี ชื่อ มู่เต๋อ (木得) ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลเรื่องที่ดินทำกินของราษฎร ในบริเวณจังหวัดลี่เจียงและบริเวณใกล้เคียง ในยุคนั้นจังหวัดลี่เจียงเริ่มมีอาณาเขตที่แน่นอนและเป็น ปึกแผ่น ต่อมาในปี 1723 ตรงกับสมัยราชวงศ์ชิง จักรพรรดิยงเจิ้งมีนโยบายรวบรวมที่ดินเป็น กรรมสิทธิ์ของรัฐ ระบบการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินในจังหวัดลี่เจียงได้ปฏิรูปเป็นไปตาม นโยบายของราชสำนัก

ด้านระบบสังคมและเศรษฐกิจ ในสมัยถัง ชวน่าซีที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณเมืองลี่เจียงมีการ พัฒนาขึ้นเป็นรูปเป็นร่างแล้ว การปลูสดัวเป็นอาชีพหลักของชวน่าซี ต่อมานับตั้งแต่ศตวรรษที่ 10 ถึงศตวรรษที่ 13 ชวน่าซีทำเริ่มทำการเกษตร ผลผลิตทางการเกษตรมีปริมาณนำหน้าการปลูสดัวที่ เคยทำมาแต่ก่อนมาก งานด้านหัตถกรรมก็เริ่มมีการพัฒนาขึ้น ในสมัยหยวนยังมีบันทึกถึงบริเวณ เมืองลี่เจียงว่า “ชวานานับหมื่น ที่ดินคายนั่นอุดม ราษฎรสมบูรณ์พูนสุข” ถึงกลางสมัยหมิง ระบบ สังคมของชวน่าซีเข้าสู่ระบบเจ้าศักดินา ปลายสมัยหมิงสังคมนำซีได้รับอิทธิพลของระบบสังคม จากชุมชนรอบข้าง เกิดมีการซื้อขายที่ดิน เขาที่ดินกันขึ้น สังคมชวน่าซีจึงเปลี่ยนไปสู่ระบบการถือ ครอบผูกขาดในกรรมสิทธิ์ที่ดิน ถึงศตวรรษที่ 20 ระบบเศรษฐกิจในสังคมนำซีแม้จะเข้าสู่ระบบ สังคมศักดินา แต่การพัฒนาของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พื้นที่บริเวณลี่เจียง

(丽江 Lijiang)เมืองเหวยซีตอนใต้(维西)และหย่งเซิ่ง(永胜) เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ส่วนตำบลจงสวี(中甸)จินเจียง (金江)ซานป่า(三坝)เหวยซีตอนเหนือ

ตำบลหนิงล่าง(宁蒗)หย่งหนิง(永宁)เหยียนหยวน(盐源) ยังคงเป็นสังคมแบบเจ้าศักดินาอยู่ การเกษตรเป็นอาชีพหลักที่หล่อเลี้ยงชีวิตของชาวน่าซีมาแต่อดีตจนปัจจุบัน พืชหลักที่ชาวน่าซีปลูกได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวโพด บัณเฑาะว์ ข้าวสาลี ลำไย งา ถั่วต่างๆ ส่วนชาวน่าซีในบริเวณลุ่มน้ำจินซามีชื่อเสียงในด้านอาชีพการทำป่าไม้ ชาวน่าซีที่อาศัยอยู่บริเวณหุบเขาบังกรหยก (玉龙雪山)ปลูกพืชหลากหลายชนิด ทั้งพืชปลูกและพืชป่า จนได้รับขนานนามว่า “ดินแดนแห่งคลังพฤษชาติ” ปริมาณการผลิตสูงเทียบเท่ากับชาวฮั่นและชาวปาย (白族) แต่การทำ การเกษตรของชาวน่าซีมิใช่ทำในที่ดินของตน เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินมีเพียง 10% เท่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่ต้องเช่าที่ดินทำกิน ค่าเช่าสูงลิบลิ่วเกินกว่า 50 - 80 % ของผลผลิตที่ได้ ชาวน่าซีถูกกดขี่จากเจ้าของที่ดินอย่างหนัก บางท้องที่ต้องทำงาน โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนเสียก่อนจึงจะได้รับการแบ่งสรรที่ดินทำกินให้เช่า การเช่าที่นาแม้จะเก็บค่าเช่าจากผลผลิตที่ได้ แต่ก่อนที่จะเช่าชาวน่าซีต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่ากินเปล่าจำนวนสูง ชีวิตชาวน่าซีลำบากยากแค้นอย่างหนัก

หลังสงครามญี่ปุ่น ถนนหนทางระหว่างจีนกับพม่าถูกตัดขาด จีนจึงหันไปทำการค้ากับอินเดีย และทิเบต เมืองลี่เจียงจึงกลายเป็นศูนย์กลางการขนส่งและการค้าระหว่างอินเดีย ทิเบตและจีน เศรษฐกิจในเมืองลี่เจียงเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ มีการลงทุนทำการค้าขนาดใหญ่ในเมืองลี่เจียง ชาวน่าซีเองก็เริ่มหันมาทำการค้าด้วยเช่นกัน สินค้าหัตถกรรม เครื่องเงิน เครื่องโลหะ หนังสัตว์ ผ้าทอ ผ้าปัก กระดาษ ที่เกิดจากฝีมือของชาวน่าซีผลิตออกมารองรับตลาดกระจายออกไปทั้งในและต่างประเทศ

หลังการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาลจีนเข้าสู่การปกครองแบบสังคมนิยม และสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิในการปกครองตนเองในปี 1961 รัฐบาลได้ก่อตั้งอำเภอปกครองตนเองเผ่าชน่าซีขึ้นที่เมืองลี่เจียง ระยะเวลากว่า 40 ปี ชาวน่าซีได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง ปฏิรูปสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ชาวน่าซีมีสิทธิดำรงตำแหน่งสำคัญทางราชการเหมือนอย่างชาวจีนทั่วไป ปัจจุบันข้าราชการในอำเภอปกครองตนเองเผ่าชน่าซีที่เมืองลี่เจียง กว่า 80% เป็นชาวน่าซี มีการพัฒนาระบบชลประทาน ส่งน้ำสู่ทุกห้วย่อมหญ้า ชาวน่าซีเริ่มทำการเกษตรแผนใหม่ ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรมีการพัฒนาและเพิ่มปริมาณสูงขึ้นมาก อุตสาหกรรมป่าไม้ อาชีพเสริมต่างๆ พัฒนาขึ้นตามมาเป็นลำดับ โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานเหมืองแร่ถ่านหิน โรงงานผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า ปุ๋ยเคมี โรงงานกระดาษ ปูน ทอผ้า เคมีภัณฑ์ การผลิตยาเกิดขึ้นมากมาย นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเช่น การเย็บรองเท้าหนังสัตว์ เครื่องหนัง เครื่องเงิน เครื่องไม้ การกลั่นเหล้า ก็เป็นงานที่สร้างรายได้อย่างงามให้กับชุมชนชาวน่าซี ในสมัยก่อนการจราจรไม่สะดวก ชาวน่าซีใช้ม้า ลา เป็นพาหนะในการส่งสินค้า แต่ปัจจุบันตำบลและอำเภอใหญ่ในลี่เจียงกว่า 70% มีทางหลวงสร้างไปถึง ตามหมู่บ้านทุกพื้นที่มีการตัดถนนเส้นใหม่เชื่อมกับทางหลวง นำความเจริญเข้าสู่ชุมชนชาวน่าซีอย่างทั่วถึง การพัฒนาการศึกษาเป็นเรื่องที่ชาวน่าซีให้ความสำคัญ มีการก่อตั้งโรงเรียนประถม มัธยมขึ้นหลายแห่ง เฉพาะที่เมืองลี่เจียงมีโรงเรียนมัธยมกว่า 40 แห่ง ด้านสุขภาพอนามัยก็มีการสร้างโรงพยาบาล สถานีอนามัยเพื่อดูแลรักษาสุขภาพและการเจ็บป่วย ในสมัยก่อนชาวน่าซีเสียชีวิตด้วยโรคระบาดเป็นจำนวนมากไม่น้อย แต่ปัจจุบันโรคระบาดต่าง ๆ หดหายไป สุขภาพและสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวน่าซีอยู่ดีมีสุขกันถ้วนหน้า ดังภาพที่ 2-5

ภาพที่ 2-5 ชนเผ่าน่าซี (<http://baike.baidu.com/item>) วัฒนธรรมตงปา ชนเผ่าน่าซี

2.4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะถิ่นของวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่าน่าซี

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ชาวน่าซีมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานกว่า 1000 ปี บรรพบุรุษของชาวน่าซีสังสรรค์วัฒนธรรมหลากหลาย งดงามและมีเอกลักษณ์ ที่โดดเด่นคืออักษรภาพของชาวน่าซี ซึ่งเป็นอักษรที่เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อพันกว่าปีมาแล้ว ในยุคเริ่มแรก อักษรภาพของชาวน่าซีสร้างขึ้นเพื่อใช้บันทึกคัมภีร์ของศาสนาตงปา (东巴教) ซึ่งเป็นศาสนาที่ชาวน่าซีนับถือ จึงเรียกอักษรภาพนี้ว่าอักษรตงปา (东巴文) ต่อมาในต้นศตวรรษที่ 13 ชาวน่าซีประดิษฐ์อักษรขึ้นใหม่เป็นอักษรแทนเสียงเรียกว่าอักษรเกอปา (哥巴文) ดังนั้น คัมภีร์ที่ชื่อ คัมภีร์ตงปา 《东巴经》 จึงถือได้ว่าเป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมที่สามารถใช้สืบค้นและศึกษาเรื่องราวประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ของชาวน่าซีได้เป็นอย่างดี

ในสมัยหมิง ขุนนางสกุลมู่ (木氏) ซึ่งเป็นชาวน่าซี พยายามศึกษาและเผยแพร่ วัฒนธรรมที่ทันสมัยของชาวอื่นให้กับชาวน่าซี ขุนนางสกุลมู่ได้ประพันธ์กลอนขึ้นมากมาย เช่น กลอนชื่อ 《雪山始音》 “ปฐมสำเนียงแห่งภูเขาหิมะ” ของมู่กง (木公) กลอนชื่อ 《玉水清音》 “ธารหยกสำเนียงริน” ของมู่ชิง (木青) กลอนชื่อ 《云过淡墨》 “เมฆผ่านหมึกจาง” ของมู่เจิง (木增) ได้รับการยอมรับว่าเป็นบทกวีชิ้นเอกในสมัยหมิง ต่อมาในสมัยชิง มีบทกวีที่สำคัญ เช่น บทกวีชื่อ 《雪楼诗钞》 “ใบโคลงในห่อหิมะ” ของหม่าจื่อ หลง บทกวี

ชื่อ 《铁砚堂诗集》 “ชุมนุมกลอนโถงถาดหมึก” ของซางอิงโต้ว (桑映斗) นับเป็นบทกวีที่สะท้อนวัฒนธรรมอันที่แทรกซึมและแพร่กระจายเข้าสู่วัฒนธรรมนำซีที่เด่นชัด

ตำนานการสร้างโลก ชื่อ 《创世纪》 เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาของชาวนำซีสะท้อนถึงการเบิกฟ้าฝ่าดิน และชัยชนะของชาวนำซี ยังสะท้อนถึงความจงรักภักดีของหนุ่มสาวชาวนำซีที่มีต่อกัน และมีต่อชนเผ่า ชาวนำซีชำนาญด้านการร้องรำทำเพลง ไม่ว่าจะเป็นในการทำงาน งานเทศกาลรื่นเริง เสียงเพลงไม่เคยขาดหายไปจากชุมชนนำซีเลย เพลงที่ร้องติดปากและเป็นเอกลักษณ์ของชาวนำซีได้แก่ เพลง เว่ยมายต้า (喂麦达) ไ้อ์เร่อเร่อ (哦热热) อาลีลี (阿丽丽) เป็นเพลงประจำเผ่าที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ การร้องเพลงจะร้องประกอบเครื่องดนตรี ได้แก่ ขลุ่ย พิณเป่า ขลุ่ยน้ำเต้า ท่วงทำนองเพลงก็แซมซ้อย ยดงาม เพลงที่ขึ้นชื่อและเป็นที่ยอมรับทั่วไป คือ เพลงชื่อ 《白沙细乐》 “เพลงพรายทรายขาว” และ เพลงชื่อ 《丽江古乐》 “เพลงเก่าลี่เจียง

สถาปัตยกรรมของชาวนำซีปรากฏให้เห็นในรูปของสิ่งก่อสร้างทางศาสนา ที่สำคัญและเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นคือ วิังต้าปา่วจิ (大宝积宫 “วิังผลึกมณี”) ตำนกหลิหลิ (琉璃殿 “ตำหนักกระเบื้อง”) ตำหนักต้าตึง (大定阁 “ตำหนักมหาพำนัก”) หออุ๋เฟิง (五凤楼 “หอเบญจพญาหงส์”) สถาปัตยกรรมล้ำค่าเหล่านี้ตั้งอยู่ที่เมืองป๋ายซา (白沙) จังหวัดลี่เจียง นอกจากนี้ยังมีวิังต้าเจวี่ (大觉宫 “วิังมหาอรารมณ”) ที่เมืองซู่เหอ (束河) ล้วนเป็น สถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์หมิง เป็นสถาปัตยกรรมที่รวมเอกลักษณ์ของสามชนเผ่า คือ ฮั่น ทิเบต และนำซีเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน ภาพวาดฝาผนังศิลปะนำซีสะท้อนถึงการรับวัฒนธรรมจากชาวฮั่นและทิเบต โดยใช้ภูมิปัญญาอันชาญฉลาดผสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมของตนเองได้อย่างลงตัว

ด้านสังคมชาวนำซี สามีเป็นหัวหน้าครอบครัว สถานภาพของผู้หญิงในสังคมนำซีต่ำต้อยจนแทบจะไม่มีสิทธิใด ๆ ในสังคมเลย หน้าที่หลักของชายชาวนำซีคือ สืบทอดอารยธรรมของชนเผ่า ฮั่น ได้แก่ ดนตรี หมากกรุก วาดภาพ และอักษรเท่านั้น วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวนำซีนับเพศหญิงเป็นศูนย์กลางของครอบครัว การนับญาติและลำดับญาตินับจากฝ่ายหญิงเป็นหลัก ลูกที่เกิดมาอาศัยอยู่กับแม่ ภาระหน้าที่ทุกอย่างทั้งการหาเลี้ยงครอบครัว การปกครองดูแลคนในครอบครัว การจัดการเรื่องการบ้านการเรือน เป็นภาระของฝ่ายหญิงทั้งหมด หลังแต่งงานฝ่ายหญิงไม่ย้ายเข้าบ้านฝ่ายชาย สามีภรรยาหลังแต่งงานยังคงอาศัยอยู่ที่บ้านพ่อแม่ตามปกติ ตกกลางคืนฝ่ายชายจะไปนอนที่บ้านฝ่ายหญิง พอรุ่งเช้าก็กลับบ้านเดิมของตน เมื่อมีลูกก็ถือว่าเป็นลูกของฝ่ายหญิง ซึ่งฝ่ายหญิงมีภาระที่ต้องเลี้ยงดู ฝ่ายชายไม่มีหน้าที่และไม่จำเป็นต้องเลี้ยงดู อาจถึงขั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องใดๆก็ได้ เมื่อลูกโตขึ้นจึงจะตามหาพ่อแม่ของตนด้วยตัวเอง ความสัมพันธ์ของคู่สามีภรรยาหากไม่พอใจสามารถเลิกรากันไปได้โดยไม่มีภาระผูกพัน แต่หากดำเนินความสัมพันธ์กันจนถึงวัยกลางคน ก็จะ

ถือว่าเป็นสามีภรรยากันอย่างแท้จริงไม่เปลี่ยนแปลง และสามารถออกมาก่อตั้งครอบครัวของตน หรือไม่ฝ่ายชายก็จะย้ายเข้าไปอยู่บ้านฝ่ายหญิง หรือฝ่ายหญิงย้ายไปอยู่บ้านฝ่ายชาย หากฝ่ายหญิงไปอยู่บ้านฝ่ายชายลูกที่เกิดมาจะนับญาติกับสายตระกูลฝ่ายชาย หากฝ่ายชายเข้าไปอยู่บ้านฝ่ายหญิง ลูกที่เกิดมาก็จะนับญาติกับสายตระกูลฝ่ายหญิง นอกจากนี้ยังมีธรรมเนียมการแต่งงานแบบพี่สาวน้องสาวมีสามีคนเดียวกัน หรือพี่ชายน้องชายมีภรรยาคนเดียวกัน เมื่อสังคมภายนอกเปลี่ยนไป ความเจริญของวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้าถึง วัฒนธรรมการแต่งงานของชว่น่าซีเปลี่ยนไป รับเอาตามแบบสังคมสมัยใหม่ที่เป็นแบบสามีภรรยาเดี่ยว พิธีศพของชว่น่าซีสมัยก่อนกระทำโดยการเผา หลังจากสมัยชิงเป็นต้นมาเริ่มทำโดยการฝัง

การแต่งกายของชว่น่าซีโดยรวมแล้วคล้ายคลึงกับชาวฮั่น หญิงชว่น่าซีสวมเสื้อแบบจีน เอวกว้าง แขนใหญ่ และสวมเสื้อกั๊กทับด้านนอก สวมกางเกงขายาวไว้ด้านใน แล้วคลุมทับด้านนอกด้วย กระโปรงจีบรอบ คลุมไหล่ด้วยหนังแกะสีนใหญ่ ปกปลายเจ็ดดาว พระอาทิตย์และ พระจันทร์ แสดง ถึงความมูมานะของตน

ด้านศาสนาความเชื่อและเทศกาลสำคัญ ชว่น่าซีนับถือศาสนาเต๋าแต่โบราณ ซึ่งเป็นศาสนาที่นับถือเทพเจ้ามากมาย ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติล้วนเป็นเทพที่ชว่น่าซีเคารพนับถือ ไม่ว่าจะเป็น ดิน ป่า ลม ฝน เขา น้ำ ไฟ ไม้เป็นต้น นักบวชที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างมนุษย์กับเทพเรียกว่า “ตงปา” ในทุก ๆ กิจกรรมหรือเทศกาลสำคัญ เช่น แต่งงาน งานศพ เทศกาลสำคัญ การรักษาโรค ล้วนต้องเชิญนักบวชตงปามาสวดมนต์ จนถึงสมัยหมิง ศาสนาละม้ายแผ่เข้าสู่ลี่เจียง ชว่น่าซี บางส่วนหันมานับถือศาสนาละม้าย หลังจากนั้นศาสนาเต๋า และศาสนาคริสต์ก็แผ่เข้ามา แต่ชว่น่าซีนับถือไม่มากเท่าใดนัก

เทศกาลสำคัญมี เทศกาลเฉลิมฉลองการเกษตร จัดในเดือนขึ้นปีใหม่ เทศกาลวัดหลงหวาง (龙王庙 “วัดพญามังกร”) เป็นเทศกาลการนำสินค้ามาแลกเปลี่ยนกัน จัดในเดือนสามของทุกปี เทศกาลซุนนุ่มาลา จัดในเดือนเจ็ด และเทศกาลคอบเพลิงไฟ นอกจากนี้ยังมีเทศกาลที่รับวัฒนธรรมมาจากชาวฮั่น เช่น เทศกาลตวนอู่ เทศกาลเซ่งเม้ง เทศกาลไหว้พระจันทร์ เป็นต้น

เพลงโบราณตงปา ชนเผ่าชว่น่าซี (ดนตรี)

ดนตรีชว่น่าซีโบราณมีที่มาจากราชวงศ์ถัง ราชวงศ์ซ่ง รูปแบบกลอนในช่วงราชวงศ์หยวน ทำนองเพลง เพลงของลัทธิเต๋า เพลงตงจิง และเพลงหวงจิง ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาเป็นเพลงช่ง ปัจจุบันที่เก็บรักษาไว้มีเพียงรูปแบบกลอนที่เป็นส่วนหนึ่งของทำนองและเพลงตงจิงซึ่งแต่เดิมจะมีการร้องเป็นคู่ หลังจากที่เคยแพร่มาสู่ชนเผ่าชว่น่าซีก็เปลี่ยนมาเป็นเพลงที่ง่ายยิ่งขึ้น ทั้งเพลงจะ

แบ่งเป็นจังหวัดเงินโจว และจังหวัดหวางเป็นหลัก และแบ่งเป็นจังหวัดเล็ก ๆ กว่า 50 จังหวัดตามเนื้อหาของบทเพลง ที่เล่นบ่อยที่สุดมีมากกว่า 20 เพลง ได้แก่ ซิงเหอหล่าวเหริน เลี้ยวไป๋เหมย นู๋ย หลงฮิน ซานปั๋วหยาง ว่านเหนียนหวาน จี้เสียง ปากว้า ปู้ปู้เจียว เต้าซุนหลาย เต้าเซี่ยหลาย เต้าชีวหลาย เต้าตงหลาย ล่างเถาซา ฉือกั้งอย่าง เป็นต้น เนื่องจากการละเล่นของชาวน่าซีมีมาอย่างยาวนาน และกว้างขวาง ในช่วงที่มีการแพร่กระจายของการละเล่นนั้นก็ได้มีการนำเอาอารมณ์สุนทรีย์และเครื่องดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ของน่าซีมาผสมผสานเข้ากับของเดิมที่มีอยู่จนถูกเรียกว่าดนตรีโบราณ น่าซีซึ่งมีอยู่ 3 คุณลักษณะ ได้แก่ เพลงเก่าแก่ เครื่องดนตรีเก่าแก่ และผู้เล่นเก่าแก่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่างเจ็ดถึงแปดสิบปี (ในไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีหนุ่มสาวเพียงไม่กี่คนที่ให้ความสนใจ) ผู้ที่ได้ฟังเพลงเก่าเหล่านี้จะรู้สึกถึงอารยธรรมเก่าแก่ และได้ดื่มด่ำกับวัฒนธรรมอันลึกซึ้งของเผ่าน่าซี ทั้งนี้ เพลงน่าซีโบราณไม่ได้เป็นเพียงที่ชื่นชอบของชาวน่าซีเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัยจากหลากหลายประเทศ

ภาพที่ 2-6 ดนตรีโบราณน่าซี (<http://bbs.newssc.org/thread-1732831-1-1.html>)

ภาพวาดตงปา

ภาพวาดโบราณตงปา เป็นมรดกทางศิลปะของชนเผ่าเผ่าชี่ที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด ในขณะที่ชาวเผ่าชี่ตะวันออกทำพิธีนั้น จะต้องมีการวาดภาพเกี่ยวกับเทพเจ้า คน สัตว์ พืชและปีศาจ ทั้งยังมีการกราบไหว้บูชาภาพวาดเหล่านี้ ซึ่งแต่ละภาพก็จะใช้ในพิธีกรรมที่แตกต่างกันออกไป ภาพวาดตงปานั้น ถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมตงปา เนื้อหาส่วนใหญ่สะท้อนถึงความเชื่ออันเก่าแก่เกี่ยวกับ เทพเจ้า ผีปีศาจ และอุดมคติของชนเผ่าชี่ ซึ่งยังสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของประเพณีต่าง ๆ ภายในชุมชน ภาพที่ใช้ในพิธีส่วนมากจะพบบนปกหนังสือและภาพเขียนที่วาดลงบนผ้าหรือแผ่นไม้ โดยใช้ปากกาไม้ไผ่ที่ทำขึ้นเองจุ่มลงในหมึกสีดำแล้วจึงวาดเป็นเค้าโครง จากนั้นใช้สีสันทันต่าง ๆ จากธรรมชาติเติมแต่งลงไป จนเป็นภาพที่สวยงามสีสันสดใสไม่ซีดจางที่มีอายุกว่าร้อยปี แสดงถึงกลิ่นอายความเป็นอารยธรรมที่เก่าแก่และแข็งแกร่งผ่านออกมาทางลายเส้น ที่ไม่ได้มีการให้ความสำคัญกับรูปร่างภายนอกของวัตถุใด ๆ ความเรียบง่ายแต่มีชีวิตชีวาบนสีสันทันที่หลากหลาย ความแปลกประหลาด ปრაกฏการณ์ทางธรรมชาติ ภาพวาดและตัวอักษรจำนวนมากเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่รักษาเอกลักษณ์การเขียนอักษรโบราณไว้ เรียกว่าเป็น “ฟอสซิลที่มีชีวิตอยู่” ของการศึกษาศิลปะดั้งเดิมของมนุษย์

ภาพที่ 2-7 ภาพวาดโบราณตงปา (<http://cul.asean168.com>)

ระบำตงปา

ระบำตงปา เป็นขั้นตอนหนึ่งในพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนาตงปา ซึ่งนักบวชก็จะเดินแตกต่างกันไปตามลักษณะของพิธีกรรมนั้น ๆ ระบำตงปามีที่มาจากภาษาพูด สังกม การใช้ชีวิต ตั้งแต่สมัยโบราณของคนในชนเผ่า และทำเต็มจำนวนไม่น้อยก็มาจากท่าทางการเคลื่อนไหวของสัตว์ที่แสดงออกอย่างมีชีวิตชีวา ระบำตงปานับเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมตงปา ในคัมภีร์ทางศาสนาตงปามีการบันทึกไว้ถึงระบำตงปาทั้ง อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเต้นรำ และ ประวัติศาสตร์การเต้นรำ ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ถูกเรียกว่า ชัวหมู่ (蹻姆) ซึ่งหมายถึงรูปแบบของทำนองที่เป็นข้อกำหนดของการเต้นรำ โดยได้มีการบันทึกไว้กว่า 60 ท่า ระบำตงปาเป็นส่วนสำคัญของการเต้นแบบดั้งเดิมของชนเผ่า่น่าซี จากรูปแบบเนื้อหาสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ พระเจ้าเต้นรำ นกและสัตว์เต้นรำ ของใช้เต้นรำ สงครามการเต้นรำ เต้นเตะเท้า ระบำตงปา สะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ของชนเผ่า่น่าซีและการย้ายถิ่นฐานของสัตว์ ซึ่งชีวิตดั้งเดิมของนกและสัตว์เป็นภาพสะท้อนของจิตวิญญาณที่ทำให้เห็นถึงวัฒนธรรมชนเผ่า่น่าซี

ภาพที่ 2-8 ระบำตงปา (<http://photomall.cicphoto.com>)

ตัวอักษรตงปา

จุดเด่นที่สุดสามารถดึงดูดใจคนสนใจในวัฒนธรรมตงปา คือตัวอักษรภาพโบราณที่มีมากกว่า 1,400 แบบ บรรพบุรุษของชนเผ่า่น่าซีใช้ตัวอักษรเหล่านี้ในการเขียน คัมภีร์กว่าแสนเล่ม ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมไปถึงปรัชญา ศาสนา ตำนาน ประวัติศาสตร์ของชนเผ่า ดาราศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จริยธรรม การใช้ชีวิตและประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น โดยนักวิชาการเรียกว่า สารานุกรมของสังคมโบราณชนเผ่า่น่าซี ปัจจุบันมีสำเนาเก็บไว้มากกว่า 1,000 ประเภท เกือบ 6

หมิ่นเลื่อม เนื่องจากความห่างไกลของชนเผ่าล่าซี ประกอบกับการอาศัยอยู่ในบริเวณที่ราบสูง ทำให้ห่างจากสงครามระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง วัฒนธรรมดั้งเดิมของชนเผ่าจึงถูกรักษาไว้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ยังคงมีการใช้ตัวอักษรโบราณเหล่านี้มาจนถึงทุกวันนี้ จนถูกขนานนามว่าเป็นอักษรภาพที่มีชีวิตเพียงหนึ่งเดียวของโลก

ภาพที่ 2-0-5 ตัวอักษรตงปา (<http://blog.sina.com.cn>)

พิธีกรรมตงปา

ศาสนาตงปามี พิธีกรรมทางศาสนาที่สำคัญถึง 30 ประเภท ที่สะท้อนให้เห็นถึงปรัชญาและแนวคิดอุดมการณ์ทางสังคมของบรรพบุรุษของชนเผ่าล่าซี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความหวาดกลัวธรรมชาติ แรงอธิษฐานและความสามัคคี พิธีกรรมของศาสนาตงปาถือเป็นกิจกรรมพื้นบ้านของชนเผ่าล่าซี เกิดขึ้นจากผู้คนในชนเผ่า และทุกปียังมีงานฉลองเทศกาลประจำปี และมีพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น

ภาพที่ 2-10 พิธีกรรมตงปา (<http://www.yushuizhai.com>)

2.5 การพัฒนาของวัฒนธรรมตงปาในปัจจุบัน

ในสมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่งนั้นวัฒนธรรมตงปามีการพัฒนาที่สูงสุดในช่วงสมัยราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิงชนเผ่านาซีได้รับการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากชนเผ่าอื่น ซึ่งส่งผลให้วัฒนธรรมตงปามีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว จนมาถึงสมัยราชวงศ์ชิงรัฐบาลได้ทำการลิดรอนสิทธิในการปกครองตนเองของชนเผ่านาซี โดยให้สิทธิในการปกครองขึ้นอยู่กับทางราชสำนัก จนกระทั่งมาถึงสมัยสาธารณรัฐประชาชนจีน “วัฒนธรรมชาวฮั่น” ได้เข้ามาแทนที่อย่างรวดเร็วทำให้วัฒนธรรมตงปาที่อยู่ในเมืองค่อย ๆ หายไป เหลือเพียงหมู่บ้านที่ห่างไกลที่ยังคงเก็บรักษาวัฒนธรรมตงปาเอาไว้ หลังจากยุค 80 นั้น สามารถฟื้นฟูได้แค่บางส่วน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนเล็ก ๆ เท่านั้น สาระสำคัญของวัฒนธรรมตงปามีมากมาย จนกลายมาเป็นพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา การร้องและเต้นรำฉบับตงปา พิธีกรรมทางศาสนาตงปา ผ้าบาติกตงปา ภาพวาดตงปา ผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมตงปา และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของตงปา เป็นต้น ตามสถิติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วัฒนธรรมตงปาในเมืองลี่เจียงผลิตผลผลิตได้ปีละกว่า 10 ล้านหยวน ซึ่งเป็นผลงานในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองลี่เจียง ตามอุปสงค์ของการท่องเที่ยว เมืองลี่เจียงต้องเพิ่มการอนุรักษ์วัฒนธรรมตงปา เพิ่มจุดแข็งในการสร้างรูปแบบชุดผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นผลิตภัณฑ์เพียงหนึ่งเดียวในเมืองลี่เจียง ความต้องการของผู้บริโภค ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ดังนั้น วัฒนธรรมตงปาเป็นปัจจัยที่จะนำความเป็นเลิศมาสู่เมืองลี่เจียง และจะเพิ่มศักยภาพให้กับเมืองลี่เจียง

จากวรรคข้างต้นนี้ “วัฒนธรรมชาวฮั่น” เป็นการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมนาซีที่คล้ายกับวัฒนธรรมของชาวฮั่นมาก เนื่องจากในประเทศจีนส่วนใหญ่เป็นชาวฮั่น

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติทางการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียง

การวิเคราะห์สถิติทางการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียง

ลี่เจียงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทางด้านทิวทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงามและมีอนุสรณ์สถานที่มากมาย การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นข้อได้เปรียบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการพัฒนาของลี่เจียง หลังจากในปี 1978 ได้มีการปฏิรูปและเปิดประเทศ ลี่เจียงจึงค่อย ๆ เริ่มมีนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ และในปี 1985 ลี่เจียงมีนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศมากถึง 46,053 คน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของลี่เจียงจึงได้เริ่มต้นขึ้น หลังจากปี 1990 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของลี่เจียงนำทางสู่โอกาสในการพัฒนาใหม่ จนกระทั่งในปีใน 2006 – 2007 ลี่เจียงได้รับรางวัลเมืองที่มีดีสภาพแวดล้อมที่ดีเยี่ยมที่สุดของโลก เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ดีเยี่ยมของประเทศจีน เป็นหนึ่งในสิบเมืองใหญ่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางอารยธรรมที่งดงามที่สุดของประเทศ จึงทำให้ลี่เจียงกลายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง ในวันหยุดตรุษจีนปี 2017 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองลี่เจียงทั้งหมด 589,600 คน เพิ่มขึ้นจากเดิม 47.92% มีรายได้จากการท่องเที่ยว 647,544,300 หยวน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมถึง 52.72% ต่อไปนี้เป็นข้อมูลสถิติของผู้เข้าชมลี่เจียง 2006-2016

ปี	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
จำนวนนักท่องเที่ยว ทั้งหมด (หมื่น)	460.9	530.93	625.69	758.14	909.97	1184.05	1599.1	2079.58	2633.81	3055.98	3519.91
จำนวนนักท่องเที่ยว ในประเทศ (หมื่น)	429.22	490.86	578.91	705.55	848.83	1107.93	1514.4	1979.91	2556.12	2941.44	3404.1
จำนวนนักท่องเที่ยว ต่างประเทศ (หมื่น)	30.87	40.07	46.58	52.59	61.14	72.12	84.7	99.67	107.9	114.54	115.81
อัตราการเพิ่มขึ้นต่อปี	13.82%	15.4%	17.81	21.21	20.03	30.12	35.05	30.05	8.05	14.72	15.18
จำนวนนักท่องเที่ยว ทั้งหมด (ล้าน)	46.39	58.24	69.54	88.66	112.46	152.22	211.21	278.66	378.79	483.48	608.76

ตารางที่ 2-1 ข้อมูลสถิติของผู้เข้าชมลี่เจียง 2006-2016 (<http://www.ljta.gov.cn>)

วิเคราะห์กลุ่มนักท่องเที่ยวในเมืองลี่เจียง

ตามวัฒนธรรมและนิเวศวิทยาแห่งชาติภูมิศาสตร์ลี่เจียง นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในลี่เจียงสามารถแบ่งกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มทัวร์

กลุ่มทัวร์เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักในลี่เจียง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีน รองลงมาคือฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน และนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นตามลำดับ ซึ่งความสนใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวก็จะแตกต่างกันออกไปตามขีดจำกัดของแผนการท่องเที่ยว ซึ่งแผนการท่องเที่ยวในลี่เจียงมีระยะเวลาค่อนข้างสั้น โดยพวกเขามีไกด์นำเที่ยวจัดกิจกรรมขึ้นมากมาย ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่เมืองโบราณ เมืองโบราณหลายเหอ (来河古镇) ภูเขาหิมะมังกรหยก (玉龙雪山) โดยเน้นการท่องเที่ยวระยะสั้นเป็นสำคัญ ซึ่งทำให้ความเข้าใจในด้านวัฒนธรรมพื้นเมือง และชนเผ่าของลี่เจียงมีน้อย การซื้อของที่ระลึกจึงซื้อตามที่ไกด์แนะนำเป็นส่วนใหญ่

การพักผ่อน การผจญภัย การท่องเที่ยวกลุ่ม

กลุ่มนี้ เป็นหนุ่มสาววัยรุ่นภายในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเป็นกรุ๊ปเล็ก เป็นส่วนใหญ่ เป็นนักท่องเที่ยวที่ค่อนข้างมีฐานะ นักท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะเข้าใจวัฒนธรรมชาวบ้านในท้องถิ่นและทิวทัศน์ของลี่เจียงมากขึ้น มีทางเลือกในการเลือกผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีลักษณะเด่นของท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันนักท่องเที่ยวก็ได้รับความพึงพอใจกับของที่ระลึกที่เลือกซื้อเอง

กลุ่มนักศึกษาและนักวิจัย

โดยปกติแล้วกลุ่มดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยทางวัฒนธรรม โดยจะมีคนในท้องถิ่นคอยต้อนรับและให้คำแนะนำ ทำให้ได้ของที่ระลึกที่มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นและมีคุณภาพ

นักเรียนค่ายฤดูร้อน

ในช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อนเป็นระยะเวลาที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวลี้เจียงมากที่สุด นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากจะเดินทางมาเที่ยวหรือมาทำการศึกษาวิจัย แต่เนื่องจากนักเรียนนักศึกษามีกำลังซื้อน้อยส่วนมากจึงมักจะซื้อของที่ระลึกชิ้นเล็ก ๆ ที่มีราคาถูก เช่น เครื่องประดับขนาดเล็ก ของตกแต่งขนาดเล็ก หนังสือท่องเที่ยว และโปสการ์ด

2.8 วิเคราะห์ตลาดของที่ระลึกในเมืองลี้เจียง

สำรวจสถานการณ์ตลาดสินค้าของที่ระลึกในเมืองลี้เจียง

ปัจจุบันตลาดสินค้าของที่ระลึกในเมืองลี้เจียงจะประกอบไปด้วยผลิตภัณฑ์งานฝีมือท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่น ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำมาจากแหล่งท้องถิ่นอื่น ๆ มาวางขายในเมืองลี้เจียง ได้แก่ เครื่องแต่งกาย เครื่องเงิน เครื่องประดับ เครื่องแต่งกายประจำชนเผ่า ชา สมุนไพร งานไม้แกะสลัก รากไม้แกะสลัก สินค้าประจำถิ่น กระจาดตงปา ภาพวาดตงปา แม่พิมพ์ไม้ กระดิ่ง เสื้อยืด ของตกแต่ง ฯลฯ ซึ่งของที่ระลึกประเภทสิ่งทอนั้นมีจำนวนมากที่สุด มีราว 200 ร้าน

1. ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะถูกพิมพ์ลวดลายด้วยตัวอักษรตงปาหรือผ้าทอลายชนเผ่า มีผ้าคลุมไหล่ ผ้าคลุมโต๊ะ กระโปรง ฯลฯ ดังนั้นพบปัญหาอยู่ 2 ประการ คือ ปัญหาที่ 1 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อประโยชน์ใช้สอยเป็นสิ่งที่น่าสนใจนักท่องเที่ยวเลือกซื้อเป็นอันดับแรก ซึ่งลูกค้ากลุ่มหลักนี้ก็คือกลุ่มแม่บ้าน

2. ร้านขายเครื่องประดับจำนวน 152 ร้านในเมืองลี้เจียง สินค้าส่วนมากที่วางขาย เช่น เครื่องประดับ กระเป๋าเงิน ของเล่น หรือของตกแต่งต่าง ๆ มักจะเป็นสินค้าที่นำมาจากท้องถิ่นอื่น ๆ กลุ่มลูกค้าผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกประเภทนี้คือ กลุ่มวัยรุ่น

3. ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ใช้ในครัวเรือนเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อเป็นอันดับแรก ซึ่งร้านเครื่องเงินได้จัดอันดับสินค้ายอดนิยม ได้แก่ สินค้าที่เกี่ยวกับผ้าทอ เครื่องแต่งกาย ชุดเหล็ก เครื่องมือที่ใช้ในการรับประทานอาหาร เป็นต้น ส่วนมากจะเป็นเครื่องประดับของผู้หญิงและของใช้ในครัวเรือนเป็นหลัก

4. ร้านขายหยก แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับของประดับคุณภาพดีและมีมูลค่า ในขณะที่เดียวกันก็แสดงให้เห็นว่าในกลุ่มผู้บริโภคที่มีกำลังในการซื้อเหมือนกัน

5. ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นกับงานหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นค่อนข้างน้อย เช่น กระจาดตงปามีขายแค่ 4 ร้านเท่านั้น และเครื่องสำริดที่ขึ้นชื่อของเมืองลี้เจียงก็มีเพียง 2-3 ร้านจากจำนวนร้าน 10 ร้าน

ภาพที่ 2-11 กระจังผูกอุฐู กระจังเป่าสไตล์พื้นเมือง สร้อยคอ พวงกุญแจ กระจังเล็ก ต่างหู เครื่องประดับเงิน
(<http://image.baidu.com>)

ภาพที่ 2-12 กระจังผูกอุฐูตงปา ผ้าคลุมไหล่ การแกะสลักไม้ โคมไฟกระดาษตงปา เสื้อยืด
รากไม้แกะสลัก (<http://image.baidu.com>)

2.9 ลักษณะของที่ระลึกท้องถิ่นของลี่เจียง

ลักษณะของที่ระลึกในท้องถิ่นของลี่เจียงมักจะผลิตจากโลหะ 5 ชนิด (ทองคำ เงิน ทองแดง เหล็ก และตะกั่ว) คือภาชนะที่ทำจากเหล็ก ทองเหลือง และเครื่องประดับที่ทำจากทอง และเงินเป็นหลัก มีโรงผลิตโลหะก่อนข้างเล็ก เครื่องมือที่ใช้ก่อนข้างเรียบง่าย เครื่องมือทางการเกษตรที่เรียบง่ายจำนวนมาก เครื่องครัวและวัสดุก่อสร้าง เครื่องสำริดที่เป็นที่รู้จักที่สุด อวูช ทองแดง และข้าวของเครื่องใช้ตั้งแต่สมัยสงครามระหว่างรัฐที่ถูกค้นพบในสุสานในสมัยราชวงศ์หมิงขุนนางสกุลหมู่ได้เชิญให้ช่างทองแดงจำนวนมากเข้ามาในประเทศ ในเวลาเดียวกัน มีการพัฒนาด้านการผลิตอย่างรวดเร็วตามพงศาวดารของสาธารณรัฐ “จงเตี้ยนเซี่ยนจื่อ” (中甸县志) ของที่เมืองอื่นต้องการ “หม้อทองแดง กุญแจ ซ้อน ของใช้ในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องผลิตขึ้นในลี่เจียง” ส่งผลให้ลี่เจียงมณฑลยูนนานกลายเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงในการผลิตทองแดงมาอย่างยาวนาน

เครื่องสำริด

จากประวัติศาสตร์ที่ยาวนานของชนเผ่าชี่ที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อุดมสมบูรณ์ตามชายฝั่งแม่น้ำที่เต็มไปด้วยเครื่องทองเหลืองที่งดงามและมีมูลค่าสูง เป็นที่นิยมของผู้คนทั่วไป เป็นมรดกทางงานฝีมือของชนชาติชี่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ประวัติความเป็นมาของการทำเครื่องทองแดงของชนเผ่าชี่เป็นอาวุธที่ถูกขุดพบในหลุมฝังศพของราชวงศ์ฮั่น ต่อมาในช่วงราชวงศ์หมิงขุนนางสกุลหมู่ได้จ้างช่างฝีมือด้านศิลปหัตถกรรมเครื่องสำริดเข้ามาประกอบกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของผลผลิต และถึงขีดสุดในราชวงศ์ชิง มีโรงงานทองแดงทั้งในเมืองและชนบท จนมีถนนที่ขายเครื่องสำริดโดยเฉพาะ มีครอบครัวที่ทำเครื่องสำริดที่มีชื่อเสียง “เตอหรงชาง” (德荣昌 déróngchāng) หนึ่งในนั้นคือ “หยางผู่เจี๋ย” (杨璞坚 yángpújiān) จากเผ่า “ไปซาหยาง” (白沙杨 báishāyáng) หรือที่รู้จักกันในชื่อช่างทองแดงหยางอู (铜匠杨伍 tóngjiāngyángwǔ) ซึ่งเป็นผู้นำด้านการค้าเครื่องทองแดงในตลาดลี่เจียงมาโดยตลอดและมีการส่งออกไปยังมณฑลเสฉวน กัง และทิเบตเป็นต้น หลังจากการปลดปล่อยอิสราเอล เมื่อมีการผลิตผลิตภัณฑ์อลูมิเนียมจากเครื่องจักร ส่งผลให้การผลิตในรูปแบบงานฝีมือเสื่อมถอยลง แต่ผลิตภัณฑ์กลับกลายเป็นสินค้าแลกเปลี่ยนดั้งเดิมยอดนิยม ในเดือนมีนาคมและเดือนกรกฎาคมของทุกปีจนถึงปัจจุบัน ด้วยการพัฒนาทางอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ทันสมัยทำให้งานฝีมือเครื่องทองเหลืองลดลงอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2-13 ช่างฝีมือด้านศิลปหัตถกรรมเครื่องสำริด (http://tupian.baik.com)

ภาพที่ 2-14 เครื่องสำริดของชนเผ่านาจี (http://m.ctrip.com)

เครื่องเงิน

เครื่องเงินของลีเจียงเป็นเครื่องเงินเกล็ดหิมะที่ถูกผลิตขึ้นในต้นรัชสมัยขุนนางสกุลมู่ บริเวณละแวกเมือง ลีเจียงมีการผลิตเครื่องเงินจำนวนมาก เป็นเครื่องเงินที่มีความบริสุทธิ์สูง ผลิตภัณฑ์เครื่องเงินของลีเจียงเป็นงานหัตถกรรมที่ทำมาจากเงินบริสุทธิ์ มีความแข็งต่ำ และมีความเงาวาวสูง ถือเป็นงานฝีมือที่ยอดเยี่ยม มีรูปร่างหลากหลาย มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ และถือเป็นของขวัญที่หาได้ยาก ในสมัยราชวงศ์หมิง ขุนนางสกุลมู่ได้เชิญคนจากส่วนกลางมาที่ลีเจียง เพื่อสอนเทคนิคการทำเครื่องเงิน เมื่อผ่านการสอนจากรุ่นสู่รุ่น เมืองโบราณลีเจียงจึงกลายเป็น

แหล่งผลิตและตลาดเครื่องเงินในที่สุด แห่งหนึ่งคือ “จีลู่ฟู” (集鹿铺) และอีกแห่งหนึ่งคือ “ต๋าหยินเซียง” (打银巷) ภาษานำซีเรียกว่าอู่ต๋ยักว่ (吾堆过) หรือ ชิ่งเหวินเซียง (兴文巷) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของลี่เจียง ขุนนางสกุลมู่ผู้เชี่ยวชาญการทำเหมืองแร่เงิน ได้บุกเบิกแข่งกริล่าเตาเผาขนาดใหญ่ “ซานต้าอันหนาน” (三坝安南) ภูเขาที่ถูกปกคลุมด้วยหิมะ และเหมืองแร่เงินอื่น ๆ เช่น “หุยหลงหยิยคัง” (回龙银矿) เหมืองทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของลี่เจียงเหมือง “ไป๋หนิว” (白牛) เมืองหนิงถ่าง เป็นต้น เครื่องเงินเกล็ดหิมะของลี่เจียง เป็นสิ่งที่ขุนนางสกุลมู่ถวายเป็นเครื่องประดับมิ่งเพื่อเป็นเครื่องบรรณาการ จนกระทั่งมอบด้วยเงินสองใบเป็นของกำนัลให้กับ “ซูเสี่ยเก๋อ” (徐霞客) นักธรณีวิทยาจีนผู้หนึ่งที่มีชื่อเสียงโด่งดัง

ภาพที่ 2-15 เครื่องเงินของลี่เจียง (<http://go.360.cn/wp/3002.html>)

งานทอผ้า

งานทอผ้าในเมืองลี่เจียงเริ่มปรากฏตั้งแต่ช่วงสมัยราชวงศ์ซิงปีที่ 22 (ประมาณปี ค.ศ. 1842) ซึ่งในช่วงยุคสมัยแรก ๆ ของสาธารณรัฐประชาชนจีนอุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอและโรงทอผ้าของชนเผ่า นำซี มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เกิดเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอหลายขวางเป็นเส้น ๆ หลากสีสัน และเป็นลายดอกไม้ ซึ่งเป็นลายที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ยุคก่อนและหลังปี ค.ศ. 1940 อุตสาหกรรมสิ่งทอเฟื่องฟูเป็นอย่างมาก จนกลายเป็นอุตสาหกรรมหลักของมณฑล ยูนนาน และงานสิ่งทอนี้ได้กลายเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

ภาพที่ 2-16 โรงทอผ้าของชนเผ่า纳西 (http://www.ynipo.gov.cn)

ภาพที่ 2-17 งานผ้าทอของชนเผ่า纳西 (http://www.sohu.com)

แกะสลักไม้ตงปา

ไม้แกะสลักของเผ่าตงปาเป็นผลงานที่อุดมไปด้วยเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวน่าซี งานแกะสลักไม้เป็นงานศิลปะที่น่าสนใจที่สุดของชาวน่าซี ซึ่งใช้ต้นกุหลาบพันปีเป็นวัสดุหลักในการแกะสลัก โดยนักแกะสลักไม้จะไม่ใช้เทคนิคเส้นแกะสลัก การแกะสลักแบบนูนสูงนูนต่ำ การแกะสลักแบบสามมิติ แกะสลักออกมาเป็นวงกลม สี่เหลี่ยม และรูปทรงสามมิติ แกะสลักอย่างหลากหลายลงไปภายในชายคา บานหน้าต่าง บานประตู บนเฟอร์นิเจอร์ งานไม้แกะสลักของเผ่าตงปาเป็นงานศิลปะที่มีเสน่ห์เป็นศิลปะแบบโบราณดั้งเดิม มีความเรียบง่ายถ่ายทอดจิตวิญญาณผ่านลวดลายและรูปร่างออกมาได้อย่างชัดเจน มีความบริสุทธิ์ซึ่งงดงามสะท้อนกลิ่นอายของชาติพันธุ์ ซึ่งศิลปะนูนสูงนูนต่ำบางผลงานก็ทำให้ผู้คนระลึกถึงผลงานของปีกัสโซ และงานแกะสลักบางงานก็ทำให้ผู้คนระลึกถึง “ดิงฉางกวง” (丁 韶 光) รวมไปถึงภาพวาดของ “หยวนยู่่นฝู” (袁 运 甫) ด้วยรูปแบบที่แปลกประหลาดเกินจินตนาการที่มีลักษณะเหมือนกันกับภาพวาดตงปา งานแกะสลักไม้ของตงปาจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่ของประดับตกแต่งเท่านั้น ในการตกแต่งสถาปัตยกรรมยังครอบคลุมไปถึงภาพวาดดอกไม้ใบหญ้า สัตว์ และเมฆ เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้จะแกะสลักบนไม้ที่ผ่านการอบจนแห้งที่ไม่แตกไม่ผิกรูป เป็นประติมากรรมพื้นบ้าน โบราณของเผ่า น่าซีที่หาได้ยาก

ภาพที่ 2-18 ไม้แกะสลักของเผ่าตงปา (<http://www.china.com.cn>)

การผลิตกระดาษ

เริ่มปรากฏในสมัยราชวงศ์หมิง (ปี ค.ศ. 1537 – ค.ศ.1627) ชุนนางสกุลหมู่ได้จ้างช่างผลิตกระดาษเข้ามาเพื่อพัฒนาทักษะการผลิตกระดาษให้กับชุมชนนำซี จนในสมัยปลายราชวงศ์จึงกลายเป็น “หมู่บ้านกระดาษ” กระดาษสีขาวมีไว้สำหรับเขียนอักษรตงปาของชนเผ่านำซี กระดาษตงปาจึงเป็นสิ่งที่ใช้ในการบันทึกตัวอักษรตงปาหรือมีไว้สำหรับวาดภาพต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นกระดาษทำมือของชนเผ่านำซีที่หาได้ยาก

กระดาษตงปาเป็นกระดาษที่ทำมาจากพืชพันธุ์ป่าไม้เฉพาะถิ่นของชนเผ่านำซีที่อยู่ในเขตภูเขาสูง โดยผ่านกระบวนการทางงานฝีมือต่าง ๆ จนกลายเป็นกระดาษทำมือที่มีความหนามากที่สุดในประเทศจีน มีความทนทานสูง กระดาษตงปามีความหนาดังนี้สามารถนำมาเขียนได้ทั้งสองด้าน เนื่องจากส่วนหนึ่งจากดอกเหียนนั้นมีพิษ ทำให้สามารถป้องกันปลวกและแมลงได้ ความคงทนในการจดบันทึกยาวนานถึง 800 -1,000 กว่าปี อักษรภาพของชาวนำซี ซึ่งเป็นอักษรที่เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อพันกว่าปีมาแล้ว ในยุคเริ่มแรก อักษรภาพของชาวนำซีสร้างขึ้นเพื่อใช้บันทึกคำภีร์ของศาสนาตงปา (东巴教) ซึ่งเป็นศาสนาที่ชาวนำซินับถือ จึงเรียกอักษรภาพนี้ว่าอักษรตงปา (东巴文) ต่อมาในต้นศตวรรษที่ 13 ชาวนำซีประดิษฐ์อักษรขึ้นใหม่เป็นอักษรแทนเสียงเรียกว่าอักษรเกอปา (哥巴文) ดังนั้น คำภีร์ที่ชื่อ คำภีร์ตงปา 《东巴经》 จึงถือได้ว่าเป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมที่สามารถใช้สืบค้นและศึกษาเรื่องราวประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ของชาวนำซีได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 2-19 การผลิตกระดาษ (<http://bbs.voc.com.cn>)

ภาพที่ 2-20 กระดาษตงปา (<http://www.artwork-cn.com>)

มณฑลยูนนานมีชนกลุ่มน้อยมากที่สุดในจีน ซึ่งแต่ละชนเผ่าจะอาศัยรวมกันในยูนนาน และได้ร่วมกันสร้างวัฒนธรรมที่สวยงาม ชาวน่าซีที่อาศัยอยู่ในเขตลี่เจียงมณฑลยูนนานประเทศจีนมีวัฒนธรรมชนเผ่าที่ลึกซึ้ง พวกเขาไม่เพียงแต่มีความสามารถในการซึมซับวัฒนธรรมที่ดีของชนชาติอื่น ๆ ไว้ แต่ยังสร้างวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองขึ้นมาใหม่ คือวัฒนธรรมตงปาอีกด้วย(<http://baike.baidu.com>)

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์วัฒนธรรมตงปาของชนเผ่าน่าซี และจะใช้วัฒนธรรมตงปาของลี่เจียงเป็นองค์ประกอบของของที่ระลึก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวิจัยดังนี้

เครื่องปั้นดินเผาตงปา

โดยทั่วไปวัสดุที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผาจะใช้ดินเป็นหลัก ไม่มีสี ข้อมูลที่เกี่ยวข้องค่อนข้างน้อย ทำให้เพียงสอบถามจากช่างฝีมือเท่านั้น (ภาพที่ 2-21) ปัจจุบันมีช่างฝีมือเพียงไม่กี่คนที่ยังสานต่อการทำเครื่องปั้นดินเผาตงปาแบบดั้งเดิม ซึ่งผลงานหลักคือตุ๊กตา (pottery figurins)

ภาพที่ 2-21 งานที่ยังไม่เสร็จของช่างฝีมือ (ผู้วิจัย)

2.10 การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

นิยามของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ปัจจุบันยังไม่มีผู้ให้ความหมายทางวิชาการของคำว่า “ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก” ได้อย่างชัดเจน และแนวคิดที่เกี่ยวข้องก็ค่อนข้างคลุมเครือ ปัจจุบันวิทยาศาสตร์ได้ให้นิยามของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกว่าเป็นสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยว คือสินค้าที่นักท่องเที่ยวซื้อในระหว่างกิจกรรมการท่องเที่ยว เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการจำนวนมากที่พยายามทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าว (Ju Tao Zhuo,minResearch progress of domestic and foreign tourist souvenirs,2015)

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นส่วนประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประเภทของของที่ระลึกควรจะมาจากเอกลักษณ์เฉพาะ ที่สะท้อนถึงสถานที่ การระลึกถึง วัฒนธรรม การเก็บสะสม และธุรกิจ เช่น อาหารบางชนิดที่มีลักษณะเฉพาะถิ่น แต่ไม่สามารถเก็บรักษาเป็นระยะเวลานานได้ ผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม แต่ขาดเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สิ่งเหล่านี้ก็ไม่สามารถนำมาเป็นของที่ระลึกได้ (Wang Yu ,Thinking of development in tourism development and protection of Kangba unique regional culture,2008)

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก หมายถึง ของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวซื้อในระหว่างการท่องเที่ยว เป็นวัตถุที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ ทำให้ระลึกถึงสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชนเผ่า โบราณวัตถุ โบราณสถาน ทัศนียภาพ โดยใช้วัสดุ ประเพณีโบราณ เทคนิค และรูปแบบลักษณะ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกตามความหมายของผู้วิจัย หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งสามารถแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและสื่อถึงความทรงจำ หัตถกรรม ความงามทางศิลปะ สามารถใช้สอยได้จริงในชีวิตประจำวัน พกพาสะดวก ขนส่งง่าย เป็นของสะสมและมีมูลค่าในตัวเอง โดยถือเป็นสินค้าสำคัญทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีเทคนิคทางหัตถกรรมค่อนข้างสูง ไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ สร้างมูลค่าในฐานะของที่ระลึกของแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ ด้วยการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่โดดเด่น

ประเภทของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

นักวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้ศึกษาและแยกประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากมุมมองที่แตกต่างกัน หนึ่งในนักวิจัย 于学谦 ได้แบ่งประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ของที่ระลึกเพื่อประโยชน์ใช้สอย ของที่ระลึกเพื่อความบันเทิง ของที่ระลึกเพื่อการระลึกถึง ของที่ระลึกประเภทงานศิลปะ ของที่ระลึกประเภทโบราณวัตถุ ของที่ระลึกประเภทของเลียนแบบ รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (xue Qian, moderntourism marketing, 2008)

顾维周 แบ่งประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ของที่ระลึกประเภทงานศิลปะ ของที่ระลึกเพื่อประโยชน์ใช้สอย และของที่ระลึกประเภทงานฝีมือ นักวิจัยต่างประเทศ Gordon ได้แบ่งประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกออกเป็น 5 ประเภท ของที่ระลึกที่เป็นภาพถ่ายแนววิจิตรศิลป์ ของที่ระลึกที่ทำจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ของที่ระลึกที่แสดงสัญลักษณ์ทั่วไป ของที่ระลึกที่แสดงเครื่องหมาย และของที่ระลึกที่ทำจากผลิตภัณฑ์ นักวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้มีการแบ่งประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตนและไม่ซ้ำใคร (Gu Weizhou, tourism commodity development Shanghai,1990)

2.11 บทบาทของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

โดยทั่วไปบทบาทของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกหมายถึง “ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์เพื่อการใช้สอยในหลาย ๆ ด้าน” ดังนั้น บทบาทของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนอกจากจะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของผู้บริโภค เครื่องจักร และสภาพแวดล้อมแล้วนั้น ควรจะเพิ่มบทบาทของผลิตภัณฑ์ใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ การออกแบบเพื่อการระลึกถึง การออกแบบเพื่อหน้าที่ใช้สอย การออกแบบที่มีคุณค่าทางความงาม การออกแบบเพื่อการถ่ายทอด และการออกแบบที่สัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การออกแบบเพื่อการระลึกถึง ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกอันดับแรกต้องพิจารณาจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ โดยเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมนั้น ๆ จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถนึกถึงความทรงจำที่สวยงามที่เกิดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยว และเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้นมากยิ่งขึ้น

การออกแบบเพื่อประโยชน์ใช้สอย ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น ควรทำให้ของที่ระลึกกลายเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับนักท่องเที่ยว และไม่ได้เป็นแค่ของตกแต่งบ้านเท่านั้น นักท่องเที่ยวส่วนมากเวลาซื้อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น ก็จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เน้นเพื่อการใช้สอยมากกว่า ดังนั้นในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกควรเน้นการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่เน้นด้านประโยชน์ในการใช้สอย เพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายในตัวผลิตภัณฑ์ และทำให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

การออกแบบที่มีคุณค่าทางความงาม คุณค่าทางความงามของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก หมายถึง รูปลักษณะภายนอกที่ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ ไม่ว่าจะเป็น การสร้างแบบจำลอง สี และพื้นผิวของผลิตภัณฑ์ คุณค่านี้มีอยู่ในการสร้างแบบจำลองที่มีความงามทางศิลปะ มีความงามในตัวเอง และที่มากไปกว่านั้นคือ มีการผสมผสานกันระหว่างความงามด้านฝีมือและความงามโดยธรรมชาติ ซึ่งสื่อถึงคุณค่าและวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์ สามารถเก็บสะสมได้ จึงเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกมีทั้งคุณค่าทางศิลปะและคุณค่าทางความงาม

การออกแบบเพื่อการถ่ายทอด ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น จะต้องพิจารณาจากจุดเด่นด้านการถ่ายทอด สินค้า นำเครื่องหมายการค้าหรือการสร้างรูปแบบถ่ายทอดลงในผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างตราสินค้าของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมให้กระจายไปทั่วโลก

การออกแบบที่สัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสร้างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจะต้องเริ่มจากการพิจารณาวัสดุที่จะนำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยเลือกวัสดุที่มีประสิทธิภาพซึ่งทำให้ไม่สิ้นเปลือง มีความคงทนต่อการเก็บรักษา นำมาใช้งานได้จริง และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจึงควรมีบทบาทเพื่อการระลึกถึง เพื่อหน้าที่ใช้สอยเพื่อการถ่ายทอด มีคุณค่าทางความงาม และสามารถอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ เป็นพื้นฐานที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของประเทศจีนกลายเป็นปัจจัยหลักที่ดึงดูดผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ ดังนั้น การนำจุดเด่นทั้ง 5 ด้านนี้มาใช้ในการวางแผนและออกแบบผลิตภัณฑ์จะทำให้ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและผลตอบแทนทางสังคมที่ดียิ่งขึ้น

2.12 หัวข้อในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

วัฒนธรรมของท้องถิ่น

วัฒนธรรมของท้องถิ่น จะต้องอยู่ภายในบริเวณพื้นที่แหล่งท้องถิ่นนั้น ๆ มีความเป็นเอกลักษณ์ มีประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ซึ่งครอบคลุมไปถึงภูมิหลังของโบราณวัตถุ รูปแบบของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต เป็นต้น สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้นไม่ได้วัดจากมูลค่าราคา แต่วัดจากมูลค่าทางวัฒนธรรม การแสดงความรู้สึก และความทรงจำ รวมไปถึงการถ่ายทอดความเป็นท้องถิ่นและวัฒนธรรม ดังนั้น ปัจจัยทางภูมิประเทศของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่ของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจในผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น ๆ ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการผลิตตัวผลิตภัณฑ์ รวมถึงการค้าขายสินค้าในท้องถิ่นก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้นสามารถสะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นออกมาได้ดี

การค้าขายสินค้าผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก หมายถึง การค้าขายสินค้าภายในบริเวณท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่หาซื้อได้ยากหรือหาซื้อไม่ได้ในเขตท้องถิ่นอื่น ๆ ทำให้สินค้ามีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค จนเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นผลิตภัณฑ์ชั้นเลิศ นำไปสู่ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีทั้งประโยชน์ในด้านการใช้สอย การระลึกถึง และมีเอกลักษณ์เฉพาะของวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้น

การออกแบบของที่ระลึก

การออกแบบของที่ระลึก มาจากกิจกรรมการสร้างสรรค์บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น ต้องใช้มุมมองจากวิทยาการทางวิทยาศาสตร์ และแนวคิดทางวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดเป็นสินค้า และก่อให้เกิดแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ในการออกแบบนั้นจะต้องใช้รูปแบบทางวัฒนธรรมที่มีความพิเศษในการพิจารณาเป้าหมายบนรากฐานทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยใช้คุณค่าทางวัฒนธรรม คุณค่าทางสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติในการกำหนดแนวทาง ด้วยเอกลักษณ์ทางความคิดและการแสดงออกเพื่อประทับประคอง ให้เกิดแนวคิดในการออกแบบชุดผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก รูปแบบ และวิธีการแสดงออก นอกจากนี้ยังต้องยึดความรู้สึกรักและพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นหลัก จากรากฐานทางวัฒนธรรม ทำให้ผลิตภัณฑ์สะท้อนถึงเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นออกมาได้อย่างชัดเจน

หลักการทางวัฒนธรรม

การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นการออกแบบทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เพราะการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของมนุษย์ ที่ขับเคลื่อนมรดกทางประวัติศาสตร์มาเป็นมาของการพัฒนาสังคมในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ รูปแบบของประเพณี ความคิด กฎเกณฑ์ และผลิตภัณฑ์ ดังนั้นองค์ประกอบของผลสำเร็จของมนุษย์และมรดกที่เป็นแก่นแท้ของสังคมก็เป็นมรดกทางวัฒนธรรมเช่นกัน วัฒนธรรมความต้องการทางจิตวิญญาณเป็นแรงจูงใจหลักสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว ดังนั้น การเพิ่มความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมให้กับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจึงเป็นแนวคิดเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

หลักการของนวัตกรรม

นวัตกรรม หมายถึง รูปแบบ แนวคิด หรือ วิธีการออกแบบใหม่ ๆ ทุกวันนี้เราอยู่ในยุคที่มีการพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ความมั่งคั่งทางสังคมไม่ได้พึ่งพาแต่ชนชั้นแรงงานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังคงมีการนำวิธีการใหม่ ๆ เพื่อทำให้เศรษฐกิจมีการเติบโตมากยิ่งขึ้น เมื่อมีความต้องการซื้อที่ย่อมมีความต้องการขาย ดังนั้นจึงทำให้เกิดช่องว่างในการพัฒนา ความต้องการใหม่ ๆ จึงได้เกิดขึ้นเช่นกัน นักท่องเที่ยวส่วนมากเวลาซื้อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น ก็จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เน้นเพื่อการใช้สอยมากกว่า ดังนั้นในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ควรจะเน้นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เน้นทั้งด้านประโยชน์ในการใช้สอย และด้านการระลึกถึง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายในตัวผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองระดับความต้องการทางด้านวัฒนธรรม

ด้านคุณค่าทางความงามที่แตกต่างกัน และทำให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้รับความนิยม เกิดคุณค่าทางความงามเข้ากับวิถีชีวิตของผู้คน

การออกแบบนวัตกรรมควรคำนึงถึงปัจจัยทางด้านการตลาดที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรม ในฐานะที่เป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ขยายตลาดการท่องเที่ยว ในการออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น ส่วนเป็นการปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาของตลาด เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาซื้อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ดังนั้นการสร้างแบรนด์ของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกแบบใหม่ ๆ ถึงจะเป็นสินค้าที่มีควมแตกต่างจากสินค้าประเภทเดียวกัน โดยจะขึ้นอยู่กับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของตลาด ซึ่งแบรนด์ของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกแบบใหม่ ก็คือ ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพ การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต การใช้วัสดุอื่น ๆ รูปแบบทางธุรกิจและธุรกิจด้านวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มความมีตัวตนและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์

หลักการความพึงพอใจ

ในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความเร่งรีบและความตึงเครียดในชีวิต ทำให้ผู้คนต้องการผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น เพื่อให้พวกเขาได้รับความสะดวกสบายและรู้สึกสบายใจ ซึ่งสองสิ่งนี้ก็เป็นองค์ประกอบที่ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก โดยเป็นการนำเอาบทบาทของผลิตภัณฑ์ การสร้างแบบจำลอง พื้นผิวสัมผัส และเรื่องราวที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาสร้างประสบการณ์ในด้านความงาม ความเพลิดเพลิน ความสนุก ความโรแมนติก ความเรียบง่าย และความเป็นธรรมชาติที่เป็นแนวทางให้มนุษย์แสดงความรู้สึกไปในทิศทางเดียวกัน

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกไม่เพียงต้องมีคุณค่าทางด้านความงามและคุณประโยชน์ในด้านการใช้สอย แต่สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้นคือรสนิยมในการออกแบบ การนำเอาองค์ประกอบต่างๆ มาสร้างสรรค์เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ผ่านผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการกระตุ้นใจความรู้สึกของผู้คน ในการเลือกใช้วัสดุเพื่อนำมาสร้างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น สามารถนำวัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ นอกจากนั้นยังสามารถนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ในการเพิ่มเสน่ห์ของแหล่งท้องถิ่นลงบนตัวผลิตภัณฑ์เพื่อทำให้ผู้คนมีความรู้สึกแบบเดียวกัน จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่เพียงให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอกเท่านั้น แต่ต้องให้ความสำคัญในด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคเช่นกัน เช่นเดียวกับศาสตราจารย์คณะคอมพิวเตอร์และจิตวิทยา Donald Norman แห่งมหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์น (Northwestern University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ เป็นสิ่งสำคัญที่ผลิตภัณฑ์จะต้องมีคุณสมบัติที่ดี และง่ายต่อการใช้งาน แต่สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้นคือ ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นจะต้องสามารถทำให้ผู้บริโภคเกิดความสุขได้ ”

หลักในการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก คือ ผลิตภัณฑ์หรือของที่ระลึกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นักท่องเที่ยวส่วนมากเวลาซื้อของที่ระลึกนั้น ก็จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เน้นเพื่อการใช้สอย ทำให้ของที่ระลึกกลายเป็นสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในชีวิตมนุษย์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก จำเป็นต้องผสมผสานระหว่างหลักการนำไปใช้ กล่าวคือ การนำคุณค่าทางความงามและคุณค่าทางการนำไปใช้มาผสมผสานกันอย่างชาญฉลาด ทั้ง “สวยงามและใช้สอยได้จริง” ทำให้ดึงดูดผู้บริโภคได้มากขึ้น เพราะในระหว่างการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะมีการเลือกซื้อสิ่งของเพื่อเป็นที่ระลึก โดยพิจารณาถึง คุณสมบัติด้านการพกพาของผลิตภัณฑ์ ดังนั้น ในขั้นตอนการออกแบบจึงต้องพิจารณาถึงปริมาณ ขนาด และ โครงสร้างของผลิตภัณฑ์อย่างถี่ถ้วน ขนาดของผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคำนวณอย่างดีแล้ว จะทำให้สะดวกต่อการพกพา มีแค่ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่จะทำให้เกิดการระลึกถึง การผสมผสานระหว่างรสนิยมทางความงามและการนำไปใช้อย่างชาญฉลาด จึงจะสามารถขยายตลาดและได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกหลายรูปแบบที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างของผู้บริโภคได้ ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ถูกออกแบบมาเพื่อประโยชน์ใช้สอย ไม่เพียงแต่ทำให้ตลาดของที่ระลึกมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งยังสามารถสร้างโอกาสทางการค้าและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดของที่ระลึกให้เพิ่มมากขึ้น อีกด้วย (Cheng Hui, A Study on the Design of Tourist Souvenirs Based on Product Perspective - A Case Study of the Design and Analysis of the Souvenirs of the Pig Cultural Tourism, 2015)

2.13 องค์ประกอบของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

(Wang Honglin, 2010) การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกมีองค์ประกอบหลัก 4 ข้อ ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัสดุและกระบวนการผลิต คุณสมบัติและความสามารถของผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

มีบทบาทหน้าที่เป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมและเป็นสื่อในการถ่ายทอดที่มีประสิทธิภาพ ภูมิปัญญาจัดเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อชุมชนเป็นอย่างมาก เพราะ สิ่งดังกล่าว เกิดขึ้นจากการสั่งสมองค์ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อเพิ่มพูนมูลค่าของทรัพยากรให้เหมาะสมกับบริบทของสังคม

วัสดุและกระบวนการผลิต

วัสดุ คือ องค์ประกอบพื้นฐานและเป็นเงื่อนไขสำคัญของโครงสร้างผลิตภัณฑ์ ผ่านการคัดสรรวัสดุที่แตกต่างกัน จะเป็นตัวแบ่งเกรดและมาตรฐานของสินค้าได้เป็นอย่างดี การเลือกใช้วัสดุ สามารถบ่งชี้ความแตกต่างของสถานที่ และบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น วัสดุที่ใช้ในการผลิตของที่ระลึก ส่วนใหญ่จะแบ่งเป็นวัสดุแบบดั้งเดิมและวัสดุสมัยใหม่ วัสดุแบบดั้งเดิม หมายถึง วัสดุที่โดดเด่นของท้องถิ่น เช่น แม่พิมพ์ไม้ รูปปั้นดิน งานถักทอ กระจาด และเครื่องโลหะทองแดง เป็นต้น วัสดุสมัยใหม่ หมายถึง วัสดุที่ผ่านกระบวนการแปรรูปด้วยวิธีการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการเลือกวัสดุเพื่อนำมาใช้ออกแบบนั้น สามารถเลือกใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น และยังสามารถใช้วัสดุแบบใหม่มาผสมผสานกับวัสดุแบบดั้งเดิม การใช้วัสดุที่มีคุณภาพต่างกันจะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันออกไป ปัจจุบันของที่ระลึกส่วนใหญ่เน้นเรื่องนวัตกรรมพื้นถิ่น ดังนั้น เมื่อออกแบบควรรักษาความสมดุลของความต่อเนื่องระหว่างเทคนิคแบบดั้งเดิมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นกับการคิดค้นนวัตกรรม (Tianjin Normal University, Tianjin300387, China)

คุณสมบัติผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันสามารถแบ่งออกเป็น ความสามารถทางวัตถุ และความสามารถทางจิตวิญญาณเป็นส่วนใหญ่ ของที่ระลึกนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความพิเศษ ซึ่งใช้ความแตกต่างของเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ธรรมเนียม ศาสนา ความเลื่อมใสศรัทธา เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงถึงอารมณ์และจิตวิญญาณ ความสามารถทางวัตถุ หมายถึง ความสามารถด้านประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ ที่มีทั้งประโยชน์ใช้สอยและเปี่ยมไปด้วยจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นแนวโน้มที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกพัฒนาได้อย่างแน่นอน การไม่หยุดพัฒนาความสามารถของผลิตภัณฑ์ควบคู่กับการส่งผลทางอารมณ์ จะเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกยังคงความสมบูรณ์แบบต่อไป (Shang Hongyan, 2006)

การบรรจุภัณฑ์ เป็นวิธีการเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าที่ดีที่สุด เป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่ทันสมัยและขาดไม่ได้ อย่างหนึ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการรักษาห่อหุ้มป้องกันสินค้าแบบพื้นฐานแล้ว ยังเป็นการตกแต่งภาพลักษณ์ให้สวยงาม และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าด้วย ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้น เรื่องบรรจุภัณฑ์มักเป็นสิ่งที่ถูกมองข้ามอยู่เสมอ ของที่ระลึกถูกส่วนมากจะถูกนำไปเก็บเป็นผลงานทางด้านศิลปะหรือเป็นของขวัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศจีนที่ให้ความสำคัญกับการแสดงความรู้สึกเป็นอย่างมาก มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยกระดับคุณภาพของบรรจุภัณฑ์ โดยการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงความสะดวกในการขนส่ง พกพา ความสวยงาม เหมาะสมและมีความเป็นเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับสินค้า แต่ควรหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของที่หรูหราฟุ่มเฟือย (Beijing Tourist souvenirs innovative packaging design)

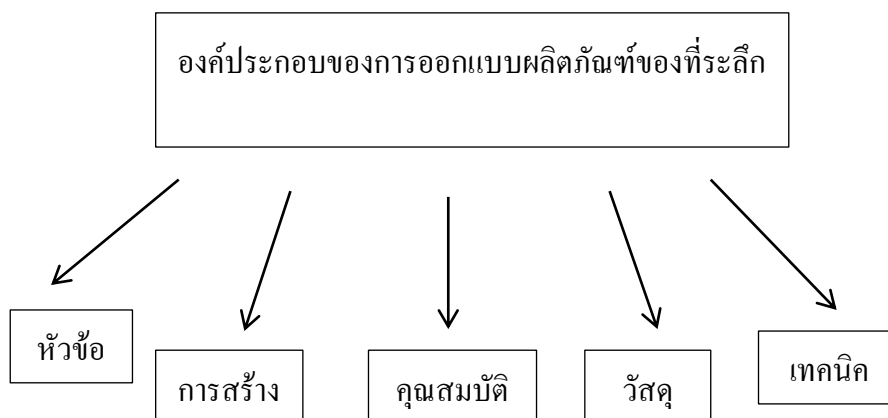
2.14 วิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

การสืบทอดการออกแบบ

แนวคิดของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกกับงานหัตถกรรมนั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกอาจผลิตออกมาในรูปแบบใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นภาพหนึ่งภาพ หรือก้อนหินสักก้อน ล้วนสามารถทำให้ระลึกถึงวัตถุ เหตุการณ์ หรือคนได้ และแน่นอนของที่ระลึกยังครอบคลุมไปถึงงานหัตถกรรม แต่งานหัตถกรรมไม่จำเป็นต้องเป็นของที่ระลึกเสมอไป งานหัตถกรรมบางงานต้องการเพียงความสวยงามของวัสดุที่ใช้ บวกกับฝีมือที่ดีเยี่ยมก็เพียงพอในปัจจุบันคอมพิวเตอร์และเครื่องจักรได้รับการพัฒนาจนทำให้มีการผลิตของที่ระลึกได้ในจำนวนมาก สินค้ามีการกระจายตัวในวงกว้าง ผู้คนเกิดความคุ้นชินจนกลายเป็นของธรรมดา ของดีที่หายากจึงมีราคาสูง แต่ในทางกลับกันมูลค่าและความโดดเด่นของงานหัตถกรรมที่หายากนั้นในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกก็ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้คนตระหนักถึงความสำคัญของงานหัตถกรรมที่สืบทอดต่อกันมาแต่ดั้งเดิม ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์หัตถกรรมแบบดั้งเดิมและการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้สืบไป และจุดกำเนิดของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกทำให้กลายเป็นสิ่งที่ถูกลืมไปด้วยความหมายทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมและทักษะความชำนาญที่มีมาแต่ดั้งเดิมนั้นทำให้งานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมและวัฒนธรรมท้องถิ่นกลายเป็นทัศนียภาพอันงดงาม

การปรับปรุงแก้ไขการออกแบบ

การปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ เปลี่ยนสิ่งที่คุ้นเคยให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่รู้จัก แล้วค่อยพัฒนาให้เกิดเป็นความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานของการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผลิตภัณฑ์จากการออกแบบเดิมที่มีอยู่ หรือใช้วัสดุและกระบวนการเพื่อสร้างสรรค์ออกมา ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและลดการใช้วัสดุ เป็นการลงทุนน้อยแต่ได้ผลประโยชน์สูง ทั้งยังสามารถให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกับผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกโดยตรง และการออกแบบที่ดีสามารถปรับปรุงให้สินค้าที่ขายไม่ออกกลายเป็นสินค้าที่ขายได้อย่างรวดเร็ว การปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดังนี้

ภาพที่ 2-22 องค์ประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

จากองค์ประกอบในการการออกแบบทั้ง 5 ข้อข้างต้น เลือกหนึ่งขององค์ประกอบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

การออกแบบนวัตกรรม

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ไม่ได้เพียงแค่ทำให้รู้สึกระลึกถึงและมีประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น แต่ยังสามารถถึงวิสัยทัศน์ใหม่ที่มีความโดดเด่น ดังนั้นการออกแบบนวัตกรรมจึงเป็นช่องทางใหม่ที่จะทำให้สินค้ามีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง ความมั่งคั่งทางสังคมไม่ได้เกิดจากกำลังในการทำงานของคนเพียงคนเดียวอีกต่อไป แต่มาจากความต้องการใหม่ที่เกิดขึ้นเรื่อย ๆ ที่มาจุดให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต และสามารถสร้างความต้องการให้เกิดขึ้นได้ เพราะเมื่อเกิดความต้องการก็เกิดตลาดและช่องทางในการพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

สำหรับนักออกแบบและนักพัฒนานั้น ขั้นตอนการผลิตเป็นเพียงหนึ่งในวิธีการแสดงผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเท่านั้น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกต่างหากที่เป็นเป้าหมายสูงสุด ดังนั้นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจึงควรพัฒนามาจากมุมมองทางการตลาด สำรวจความต้องการของตลาดและใช้ความต้องการใหม่ ๆ เหล่านั้นเพื่อกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และใช้แนวคิดและเทคโนโลยีที่ทันสมัยของยุคปัจจุบัน ฟันฟูและพัฒนาเพื่อให้เกิดการผสมผสานกันอย่างลงตัว ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม ผู้ออกแบบจะต้องทำความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมของชนเผ่า และวัฒนธรรมท้องถิ่น ศึกษาค้นคว้าจนสามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งถึงจิตวิทยาและสุนทรียศาสตร์สมัยใหม่ จึงจะสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เต็มไปด้วยกลิ่นอายของยุคสมัยและความหมายทางวัฒนธรรมได้

2.15 คุณค่าของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่าน่าซี

เนื่องจากการพัฒนาทางการท่องเที่ยว ทำให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เป็นที่นิยมมากขึ้น จนการซื้อของที่ระลึกกลายเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกมีมูลค่ามหาศาล " การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่าน่าซี " เป็นการศึกษาค้นคว้าคุณสมบัติพื้นฐานทางวัฒนธรรมและพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ของเมืองลี่เจียง ดังนั้น " การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่าน่าซี " จึงเน้นในคุณค่าในด้านเศรษฐกิจ คุณค่าด้านการเผยแพร่ และคุณค่าในการอนุรักษ์

คุณค่าด้านเศรษฐกิจ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นการลงทุนต่ำ ผลตอบแทนสูง และมีอิทธิพลมากในอุตสาหกรรมยุคใหม่ ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่เป็นการเพิ่มโอกาสให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งยังสร้างผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้มหาศาล เนื่องจากการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศจีน ทำให้โอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกยังมีบทบาทและมีลำดับชั้นที่กว้างมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เป็นผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ และออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับยุคสมัย ในเพื่อดึงดูดผู้บริโภคประเภทต่าง ๆ และรองรับการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจของประเทศจีน นี่ก็เป็นเหตุผลในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปาแห่งชนเผ่านาซี เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยวของเมืองลี่เจียง

คุณค่าด้านการเผยแพร่

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกมีหน้าที่สนองความต้องการของผู้บริโภคและมีหน้าที่สะท้อนคุณค่าของแหล่งที่มา ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกไม่เพียงแต่เป็นสินค้าที่สื่อถึงสถานที่ท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเป็นสินค้าที่เป็นตัวแทนในการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ อาจกล่าวได้ว่าเนื้อหาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้นเปรียบเสมือนการแสดงออกทางข่าวสารซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ถ่ายทอดตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ตามสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ เสมือนนามบัตรหนึ่งใบที่มีหน้าที่ในการแนะนำ เผยแพร่ และถ่ายทอดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ผลิตผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกถึงวัฒนธรรมพื้นถิ่นของเมืองลี่เจียง และบอกต่อเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ วัฒนธรรม จนทำให้ผู้คนเริ่มสนใจในเมืองลี่เจียงมากขึ้น

(ZHANGDONGSHEN, ZHUHONG, Culture and meaning sales and marketing, 1998 NO.8)

คุณค่าด้านการอนุรักษ์

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพื่อสื่อถึงวัฒนธรรมตงปาของชนเผ่านาซี การนำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชนเผ่าพื้นเมืองในเมืองโบราณลี่เจียงมีอยู่หลากหลายวิธี จำเป็นต้องผ่านการสำรวจจากกลอนเพลง รูปวาด ผลงานศิลปะ วิวาททัศน์ งานฝีมือ ในท้องถิ่น จนกระทั่งประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น จากขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก โครงสร้างพื้นฐานในการทำการสำรวจคือการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ล้ำค่าเหล่านี้ การถ่ายทอด วัฒนธรรมผ่านผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ทำให้ผู้คนรู้สึกสนใจมากยิ่งขึ้น และปลูกฝังให้ผู้คนเหล่านั้น เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

2.16 สรุป

แรกเริ่ม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจำนวนมากผ่านทางเอกสารงานวิจัย หนังสือที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ได้เข้าใจลึกซึ้งถึงข้อมูลทั้งทางด้านการทรัพยากรธรรมชาติ การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมืองลี้เจียง รวมทั้งเสน่ห์ของวัฒนธรรมตงปาที่สื่อออกมาผ่านทาง ดนตรี ระบาย ตัวอักษร ภาพวาด และข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ประกอบกับความรู้ทางด้านทัศนศิลป์ที่ผู้วิจัยมีแล้ว ทำให้ตัดสินใจนำความรู้ที่มีมาประกอบกับข้อมูลที่ศึกษามาจัดทำเป็นงานวิจัยเพื่อการออกแบบของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปาขึ้นมา มีจุดประสงค์เพื่อชูเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมตงปาขึ้นมา และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาสนใจของที่ระลึกมากขึ้น ทั้งหมดนี้ จะต้องผ่านการศึกษารายละเอียด ต่างๆมากมาย เพื่อที่จะนำองค์ความรู้มาผสมผสานกับศิลปะได้อย่างลงตัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ที่มาของการสำรวจ

เพื่อให้เข้าใจวัฒนธรรมตงปาอย่างถ่องแท้ และหาคำประกอบในการออกแบบที่เหมาะสม เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่า่น่าซี เมืองลี่เจียง

แนวคิด : องค์ประกอบของวัฒนธรรมตงปา+การออกแบบผลิตภัณฑ์= ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกรูปแบบใหม่

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง : สำรวจและวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในเมืองลี่เจียงและสถานที่ท่องเที่ยวอื่น และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากช่างฝีมือในท้องถิ่น

3.2 การสำรวจสถานที่จริง

จุดประสงค์ของการสำรวจ : เพื่อศึกษาวัฒนธรรมตงปาอย่างลึกซึ้ง และนำงานฝีมือที่ถูกสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นของชาวตงปามาผสมผสานกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา และกระดาดตงปา

รูปแบบสถาปัตยกรรมของพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปาเป็นรูปแบบวัฒนธรรมดั้งเดิมของชนเผ่า่น่าซี ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางสวนสาธารณะเฮยหลงเจียง เมืองลี่เจียง มีพื้นที่ 7 ไร่ ตัวอาคารออกแบบให้สะท้อนถึงความดั้งเดิมของชาวน่าซี พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปាក่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1984 มีของสะสมกว่า 12,000 ชิ้น และเกือบ 3,000 ชิ้นที่เป็นของสะสมที่มาจากชาวน่าซี และเป็นสถานที่ที่รวบรวมโบราณวัตถุของชาวตงปาไว้ครบและสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งมีการดูแลรักษามานานนับหลายปี เพื่อสืบทอดให้กับคนรุ่นหลัง ทำให้พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปากลายเป็นพิพิธภัณฑ์ที่คนทั่วโลกให้ความสนใจ และเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ควรค่าแก่การเข้าชมที่สุดแห่งหนึ่งของมณฑลยูนนาน

ภาพที่ 3-1 แผนที่ของพิพิธภัณฑน์วัฒนธรรมตงปา

ภาพที่ 3-2 ประตูหลักของพิพิธภัณฑน์วัฒนธรรมตงปา

ภาพที่ 3-3 อักษรตงปาที่อยู่ภายในพิพิธภัณฑน์วัฒนธรรมตงปา

ภายในพิพิธภัณฑ์แบ่งห้องจัดนิทรรศการออกเป็น 3 ห้องโถง ห้องนิทรรศการศาสนาตงปา ผู้เข้าชมจะได้เห็นถึงพิธีกรรมทางศาสนาของชาวตงปาโบราณ นอกจากนี้ยังสามารถชมความหลากหลายของภาพและข้อความที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมตงปา และยังมีเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาโบราณ ภาพวาด วัตถุโบราณที่ใช้ในพิธีทางศาสนา รวมทั้งการผลิตเครื่องครัวและการใช้ชีวิตของชาวน่าซีโบราณ เป็นต้น แสดงกระบวนการทางวัฒนธรรมของชาวน่าซีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้พิพิธภัณฑ์ตงปายังได้ร่วมมือระหว่างประเทศกับแคนาดาและสวิตเซอร์แลนด์

ห้องโถงที่ 1 ห้องนิทรรศการศาสนาตงปาที่ ผู้เข้าชมจะได้เห็นถึงพิธีกรรมทางศาสนาของชาวตงปาโบราณ

ภาพที่ 3-4 ห้องนิทรรศการศาสนาตงปา

ห้องโถงที่ 2 ห้องนิทรรศการคัมภีร์โบราณตงปา ภาพวาด เครื่องปั้นดินเผา และกระดาษตงปา

ภาพที่ 3-5 คัมภีร์โบราณตงปา และคำอธิบายความหมายคัมภีร์ตงปาโบราณ

ภาพที่ 3-6 คำอธิบายความหมายภาพวาดตงปาโบราณ

ภาพที่ 3-7 ภาพวาดตงปาโบราณ

ภาพที่ 3-8 รูปปั้น

ห้องโถงที่ 3 ห้องนิทรรศการอักษรตงปา นักบวช พิธีกรรม และเทศกาล

ภาพที่ 3-9 คำอธิบายเกี่ยวกับเพลงตงปา

ภาพที่ 3-10 คำอธิบายเกี่ยวกับนักบวช และเทศกาล

ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปา ชนเผ่าน่าซี

ศูนย์เรียนรู้ตัวอักษรของชาวน่าซี ยึดตัวอักษรที่ชาวน่าซีใช้เป็นหลัก มีการจัดนิทรรศการ การจำหน่ายสินค้า และจุดเรียนรู้ มีพื้นที่ก่อสร้างเกือบ ตารางเมตร ตั้งอยู่ในใจ 300 .กลางของเมืองโบราณลี่เจียง สร้างขึ้นในปี ค.ศ2015 แกลเลอรีศิลปะพื้นบ้านแห่งนี้มีความโดดเด่นแต่เรียบง่าย ทั้งยังเปิดกว้างด้านแนวความคิด วางแผนและจัดสรรออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ พื้นที่เพื่อศึกษาตัวอักษร พื้นที่เพื่อศึกษาด้านงานหัตถกรรมและงานศิลปะ พื้นที่เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและภาพวาดโบราณ พื้นที่เพื่อศึกษาภาษาและตัวอักษรน่าซี พื้นที่เพื่อศึกษาด้านอาวุธและเครื่องใช้ และพื้นที่เพื่อการศึกษาที่เปิดให้ผู้เยี่ยมชมสามารถฝึกเขียนตัวอักษรได้

ภาพที่ 3-11 แผนที่ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปาน่าซี และศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมตงปาน่าซี

ภาพที่ 3-12 ฝึกเขียนอักษรตงปาที่จุดเรียนรู้อักษรตงปา

ภาพที่ 3-13 ภาพวาดตงปา

สัมภาษณ์ช่างฝีมือชาวน่าน

ในการลงภาคสนามครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกโชคดีเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้วิจัยได้พบกับอาจารย์หยิ่นกั๋ง (yInǎng) ผู้สืบทอดงานฝีมือของชาวดงปา บรรยายการสัมภาษณ์เป็นไปอย่างอบอุ่นและเป็นกันเอง ซึ่งท่านเล่าว่า งานฝีมือที่ผลิตขึ้นนี้ เน้นความดั้งเดิมเป็นหลัก เนื่องจากท่านหยิ่นกั๋งเป็นผู้

ซึ่งชอบในงานศิลปะอยู่แล้วจึงอยากสืบทอดศิลปะอันเก่าแก่นี้ไว้ไม่ให้สูญหาย จึงได้เปิดร้านนี้ขึ้น เพื่อให้คนรุ่นหลังสามารถเข้ามาเยี่ยมชมและเรียนรู้ ผลงานของท่านหยิ่นกั๋งจะเน้นการนำลักษณะของเทพเจ้าของชาวตงปามาออกแบบเป็นเครื่องประดับและของตกแต่งชิ้นเล็ก ๆ เป็นหลัก ซึ่งผลงานนั้นมีความโดดเด่นไม่เป็นสองรองใครและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 3-14 ห้องทำงานของอาจารย์หยิ่นกั๋ง

เมื่อกล่าวถึงงานศิลปะแบบดั้งเดิม อาจารย์หยิ่นกั๋งได้ให้ความเห็นว่าน่าเป็นห่วงอย่างมากที่จะสูญหายไป เนื่องจากลี่เจียงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจีน สินค้าจำนวนมากที่นำเข้ามาจากภายนอก คนพื้นที่ส่วนมากค่านึงแต่การนำสินค้ามาวางจำหน่ายเพื่อเงิน ส่งผลให้งานศิลปะเก่าแก่ของลี่เจียงค่อย ๆ เลือนหายไป อาจารย์หยิ่นกั๋งจึงมีความตั้งใจอย่างยิ่งในการสร้างผลงานที่สะท้อนถึงความงามทางวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของลี่เจียงให้คงอยู่สืบไป

ภาพที่ 3-15 อาจารย์หยิ่นกั๋งขณะอธิบายถึงแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 3-16 ผลงาน “ความ โชคดี”

ผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปลาและวงช้าง ซึ่งคำว่า 象(xiàng) แปลว่าช้างออกเสียงคล้ายกับคำว่า 祥(xiáng) ที่แปลว่า โชคดี อีกทั้งปลาที่ชาวจีนเชื่อว่าเป็นตัวแทนของความโชคดี เมื่อนำมาผสมผสานกับศิลปะอันเก่าแก่แล้วทำให้ได้ผลงานที่งดงามและแปลกใหม่

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทุกวัฒนธรรมล้วนมีความสำคัญที่ต้องมีผู้สืบทอด ถ้าหากเพียงแค่พบแล้วปล่อยผ่านไม่มีการสืบทอด วัฒนธรรมอันล้ำค่าเหล่านั้นก็จะสูญหายและถูกลืมเลือนไปในที่สุด ทำให้ผู้วิจัยตระหนักได้ว่า การสืบทอดวัฒนธรรมอันเก่าแก่นั้นมีความสำคัญมาก ผู้วิจัยจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาศิลปะวัฒนธรรมของชนเผ่าตงปาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้จริง

เยี่ยมชมการผลิตกระดาษตงปา

ในเมืองโบราณลี่เจียงผู้วิจัยพบว่ามีย่านค้าเพียงสามร้านเท่านั้นที่ยังคงใช้กระบวนการผลิตกระดาษแบบดั้งเดิม กระดาษที่ผลิตนั้นมีคุณภาพดีและมีความยืดหยุ่นมาก สามารถเก็บรักษาได้เป็นเวลานาน ด้วยลักษณะเฉพาะนี้จึงทำให้มีผู้คนแวะเวียนเข้ามาซื้อเป็นจำนวนมาก

การที่เยี่ยมชมและถ่ายภาพในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนวิธีการที่ใช้ในการผลิตกระดาษตงปา

3.3 วัตถุประสงค์ที่ใช้

วัตถุประสงค์ที่นำมาผลิตกระดาษตงปาก็คือ 茺花 (*Wikstroemia canescens* (Wall.) Meisn.) ซึ่งเป็นไม้พุ่มขนาดเล็กชนิดหนึ่งที่เกิดบนพื้นที่สูง ความสูงของต้นประมาณ 1 เมตร ลำต้นขนาดเท่าหัวแม่มือ และมีพิษบริเวณเปลือกของลำต้น นอกจากนี้ ในขั้นตอนการผลิตกระดาษตงปายังจำเป็นต้องมีส่วนผสมของใบกล้วยชา จี๋เถ้าของเศษหญ้าและเศษไม้มาใช้ในการหมักบ่มและฟอกสี และใช้น้ำกระบองเพชรเพื่อให้เกิดการยึดเกาะเป็นเนื้อเดียวกันของกระดาษ 茺花 (ráo huā) ชื่อวิทยาศาสตร์: *Wikstroemia canescens* (Wall.) Meisn. เป็นพืชวงศ์กฤษณาสกุล *Wikstroemia* พบมากในเนปาล ทิเบต และพื้นที่อื่น ๆ ของจีน เจริญเติบโตที่ระดับความสูง 2,800 เมตร ตามเนินเขา ปัจจุบันยังไม่มีหรือนำมาขายพันธุ์เพาะปลูก (<http://image.so.com>)

ภาพที่ 3-17 茺花 (ráo huā)

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตกระดาษ

วัสดุอุปกรณ์ที่บรรพบุรุษของชาวน้ำชีใช้ในการผลิตกระดาษนั้นล้วนเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยวัสดุหลักที่ใช้คือไม้และหิน ใช้เครื่องมือหลากหลายผ่านกรรมวิธีที่เรียบง่าย สะท้อนความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ไม่เหมือนใคร ต่อไปนี้เป็นการแนะนำสั้น ๆ เกี่ยวกับเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการผลิตกระดาษ

อ่างไม้ : ใช้ในการแช่ไม้และเก็บกระดาษ เป็นอ่างไม้ขนาดใหญ่ที่ชาวน้ำชีใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้หาขสานในแนวตั้งเข้ากับไม้กระดาน ขนาดแตกต่างกันออกไป สามารถใส่น้ำได้ประมาณหนึ่งลูกบาศก์เมตร (<http://blog.sina.com.cn>)

ภาพที่ 3-18 อ่างไม้ (<http://blog.sina.com.cn>)

ท่อนไม้และค้อน : ใช้ค้อนทุบเพื่อแยกเส้นใยกระดาษแล้วใช้เมื่อนวด

ภาพที่ 3-19 ท่อนไม้และก้อน

รางไม้ : ใช้กักเก็บน้ำแช่กระดาษ

ภาพที่ 3-20 รางไม้

ฝ้าม่านและกรอบไม้ : ใช้เพื่อกำหนดขนาดของกระดาษ ม่านกระดาษทำจากไม้ไผ่ รูปร่างคล้ายลิ้นชักด้านล่างมีไม้ 2-3 เส้นเพื่อให้รองรับกับการกำหนดขนาดของกระดาษ

ภาพที่ 3-21 ฝ้าม่านและกรอบไม้

แผ่นรองตากกระดาษ : ใช้สำหรับตากกระดาษที่เปียก

ภาพที่ 3-22 แผ่นรองตากกระดาษ

เครื่องนวดกระดาษ : ใช้ในการกดกระดาษให้เรียบเสมอกัน

ภาพที่ 3-23 เครื่องนวดกระดาษ

เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 3-24 หนังสืออักษรตงปาชนเผ่าน่าซี

3.4 เปรียบเทียบของที่ระลึกในลี่เจียงและท้องถิ่นอื่น ๆ

ภาพที่ 3-25 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเมืองหางโจว (<http://blog.sina.com.cn>)

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเมืองหางโจว เช่น แบรินด์ “ชิงยวี่นซวน”(青韵轩 qīngyùnxuān) ถือเป็นยี่ห้อเครื่องปั้นดินเผาอย่างหนึ่งในเขตหลงจวนที่มีการนำชุดชงชาในการสื่อให้เห็นถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการดื่มชาของชาวหางโจว และเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีขายในเมืองหางโจวเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นบรรจุภัณฑ์หรือลวดลายของชุดชงชาล้วนมีความสวยงาม ทั้งยังสามารถสื่อถึงลักษณะเฉพาะถิ่นของเมืองหางโจวได้เป็นอย่างดี เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์และคุ้มค่าที่จะเก็บสะสม

ผ้าไหมปักลายทัศนียภาพของทะเลสาบซีหูไม่เพียงแต่สามารถสื่อให้เห็นถึงทัศนียภาพที่สวยงามของทะเลสาบซีหู เมืองหางโจว แต่มีการนำผ้าไหมของเมืองหางโจวมาใช้ ซึ่งผ้าไหมเมืองหางโจวเป็นผ้าไหมที่มีชื่อเสียงมากในประเทศจีน ถือเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ใช้วัสดุพิเศษของเมืองหางโจวทั้งยังใช้เทคนิคทางศิลปะ แสดงให้เห็นถึงความงดงามของทะเลสาบซีหู นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องตกแต่งบ้านที่ดี เหมาะแก่การสะสม และพกพาง่ายอีกด้วย

ภาพที่ 3-26 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเมืองหางโจว ผ้าไหมปักลายทัศนียภาพของทะเลสาบซีหู
(<http://c.b0yp.com>)

ภาพที่ 3-27 พวงกุญแจตุ๊กตาเปลี่ยนหน้า (อุปรากรเสฉวน “เหลี่ยนฝู”) ของมณฑลเสฉวน
(<http://c.b0yp.com>)

อุปรากรเสฉวน เป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์พื้นบ้านของเสฉวนมากที่สุด ผลิตภัณฑ์พวงกุญแจ “เปลี่ยนหน้า” (เหลี่ยนฝู) เหล่านี้มีความน่ารักทันสมัย ทำให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ซึ่งพวงกุญแจขนาดเล็กที่มีประโยชน์ทั้งพกพาได้ง่าย และยังสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมอุปรากรพื้นบ้านของมณฑลเสฉวนอีกด้วย

Disney เป็นแบรนด์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก บริษัท วอลต์ดิสนีย์ เป็น บริษัทขนาดใหญ่ที่มีสำนักงานใหญ่ในสหรัฐอเมริกา ธุรกิจหลัก ได้แก่ การผลิตรายการบันเทิง สวนสนุก ของเล่น หนังสือ เกมวิดีโอ และเครือข่ายสื่อ ของที่ระลึกของแบรนด์มาจากการ์ตูนของดิสนีย์ ทันสมัยและสามารถใช้งานได้จริงสูง และเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว

รูปที่ 3-28 ผลิตภัณฑ์ของ Disney (<http://you.ctrip.com>)

ภาพที่ 3-29 การค้าขายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของเมืองลี่เจียงในปัจจุบัน (<http://c.b0yp.com>)

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่วางขายอยู่ในเมืองลี้เจียง มักจะเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทงานหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่นที่มาจากแหล่งพื้นที่อื่น ๆ มีอยู่ประมาณ 2-3 ประเภทซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ไม่ได้มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของเมืองลี้เจียงเลยสักชนิดเดียวและยังสามารถหาซื้อได้ตามท้องตลาดต่าง ๆ ทั่วไป

3.5 ปัญหาที่พบในตลาดผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของเมืองลี้เจียง

การวิเคราะห์ด้านข้อได้เปรียบ

ลี้เจียงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของโลก เป็นเมืองที่มีทัศนียภาพสวยงามและมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน เปรียบพร้อมไปด้วยทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่หลากหลายดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก ในตลาดของที่ระลึกมีข้อได้เปรียบด้านจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ยิ่งนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากเท่าไร ความต้องการในการซื้อของนักท่องเที่ยวก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น สิ่งนี้ถือเป็นหนึ่งในข้อได้เปรียบของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเมืองลี้เจียง

นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของลี้เจียงยังมีข้อดีอยู่จำนวนมาก ดังต่อไปนี้

คุณภาพไม่ดี ล้าสมัย

ของที่ระลึกที่จะมีขายเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพิเศษเท่านั้น หาซื้อได้ยากจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภาวะขาดแคลนของที่ระลึก และในเมืองลี้เจียงก็พบปัญหาเช่นนี้ คือ มีร้านค้าจำนวนมากแต่สินค้ากลับมีความคล้ายคลึงกันหรือซ้ำแบบกันและมีความล้าสมัยมาก ไม่สามารถสื่อถึงความเป็นลี้เจียงออกมาได้ จึงทำให้ของที่ระลึกถูกลดคุณค่าความสำคัญลง ทำให้นักท่องเที่ยวยากที่จะเลือกผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ตรงต่อความต้องการได้ในขณะเดียวกันผลิตภัณฑ์ที่มีราคาแพงจนเกินไปก็จะได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวน้อยลง ทำให้ผู้ประกอบการขาดผลกำไร ส่งผลกระทบด้านลบต่อตลาดของที่ระลึก

มีองค์ประกอบที่คล้ายกันขาดจิตวิญญาณ

ปัจจุบันตลาดผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกในสีเขียวส่วนใหญ่ในการออกแบบการเลือกวัสดุยังมีความคล้ายคลึงกัน การเลือกซื้อของที่ระลึกยังคงเลือกของที่เป็นสัญลักษณ์หรือลวดลายงดงามหรือของที่มีการออกแบบคลาสสิกแม้ว่าจะมีสถานที่สำคัญและวัฒนธรรมแต่การริเริ่มสร้างสรรค์ยังคงไม่พอการออกแบบที่เรียบง่ายและขาดความน่าสนใจมีเพียงการออกแบบที่เป็นสากลโดยนำความโดดเด่นทางทางภูมิศาสตร์ และความทันสมัยของผลิตภัณฑ์มาใช้ในการสร้างของที่ระลึกที่มีลักษณะโดดเด่นของสีเขียวเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

ผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลายและขาดความคิดสร้างสรรค์

จากการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องส่งผลให้แนวคิดด้านการท่องเที่ยวของผู้คนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ปัจจัยด้านความต้องการของที่ระลึกเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ผู้คนไม่พอใจต่อ “องค์ประกอบสีเขียว” ง่าย ๆ เหมือนก่อน และนักออกแบบเองก็มีความต้องการที่แตกต่างกันออกไป การผสมผสานศิลปะสมัยใหม่ และองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ทำให้องค์ประกอบของสีเขียวกลายเป็นภาพลักษณ์ของการสร้างสรรค์ให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นไปในแนวโน้มที่ดีจะต้องมีทั้งความคิดที่สร้างสรรค์และการสร้างรูปแบบที่เหมาะสม จึงจะทำให้ของที่ระลึกมีความน่าสนใจและมีเสน่ห์ด้วยในเวลาเดียวกัน

งานฝีมือหายาก

ตลาดร้านขายของที่ระลึกสีเขียวยังคงค้ำึงถึงวัตถุประสงค์ด้านผลประโยชน์เป็นหลัก การส่งเสริมการท่องเที่ยวช้อปปิ้งในร้านแผลงลอยและร้านค้าที่ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพต่ำ งานฝีมือหายาก สินค้าเลียนแบบการออกแบบผลิตภัณฑ์จนสูญเสียคุณค่าและความหมายเดิม ไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจซื้อได้

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกไม่มียี่ห้อ

ของที่ระลึกที่วางขายในตลาดสินค้าของเมืองลี้เจียง เป็นสินค้าที่ไม่มียี่ห้อ ปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบทางวัฒนธรรม การเจริญเติบโตทางผลิตภัณฑ์ ยังคงขาดความชัดเจนของยี่ห้อสินค้า ย่อมก่อให้เกิดช่องว่างทางการค้า จนผลิตภัณฑ์ในตลาดสินค้า มีความคล้ายคลึงหรือลอกเลียนแบบกัน เอกลักษณะเฉพาะถิ่นของเมืองลี้เจียงยิ่งน้อยลง การเลียนแบบของที่ระลึกยิ่งมากขึ้น จนกลายเป็นปัญหาที่ร้ายแรงมาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถือเป็นการทำลายชื่อเสียงของตลาดการท่องเที่ยวและเสน่ห์ของเมืองลี้เจียง

3.6 กลยุทธ์ในการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปา เมืองลี้เจียง

การผสมผสานลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของเมืองลี้เจียงกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก การค้าขาย การโฆษณา ฯลฯ ความหมายเชิงลึกทางวัฒนธรรมของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ความหมายแฝง และคุณค่าภายใน จากผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมเป็นแบรนด์ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกอย่างเต็มรูปแบบ

การสืบทอดประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น

จากการสำรวจการขายพื้นที่ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตงปา ของชนเผ่า่น่าซี จากการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ การนำผลิตภัณฑ์มาทำให้ทันสมัยขึ้น เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสนใจและโยยหาในประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรมของลี้เจียง เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้รับรู้วัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่นของเมืองลี้เจียงที่แท้จริงให้มากยิ่งขึ้น ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกโดยการรวมมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมถึงจะมีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ประเพณีพื้นบ้านจนถึงวิทยาศาสตร์ พัฒนาในทุก ๆ ด้านจนเหมาะสม และมีคุณค่าควรแก่การคุ้มครองและเป็นมรดกสืบทอดต่อไป

ลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมแห่งชนเผ่า

เชื้อชาติที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดลักษณะสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น กระจายดั้งเดิมในซีกตงปา องค์ประกอบภาพตงปาโบราณ ตัวอักษรตงปา ล้วนสามารถใช้เป็นลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ ซึ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมชนเผ่า เป็นการสืบทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของชนเผ่าที่แท้จริง และยังเป็นแนวทางออกแบบโลโก้สำหรับของที่ระลึก

ยุคสมัยของวัฒนธรรม

การออกแบบของที่ระลึกของลีเจียงอยู่บนพื้นฐานของการรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเองตามแฟชั่น และช่วงเวลาที่แตกต่างกันก็มีความงามและมาตรฐานของแนวคิดที่ต่างกัน ไม่ว่าจะวิธีคิด วิธีในการตัดสินใจ หรือวิธีการออกแบบล้วนมีความแตกต่างกันไปตามยุคสมัย มีการปรับปรุงแนวคิดในการออกแบบอย่างต่อเนื่อง เป็นการเสริมสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกตามความต้องการ ค้นหาวิธีที่จะนำวัสดุที่ทันสมัยและวัสดุแบบดั้งเดิมมาผสมผสานกันอย่างต่อเนื่อง ตำราการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและแนวโน้มความงามที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

3.8 ชื่อแบรนด์เสนอให้วัฒนธรรมตงปา

ศิลปะกับวัฒนธรรมตงปา ศิลปะของตงปาถือเป็นศิลปะที่แสดงให้เห็นถึงศาสนาที่มีความเข้มข้นทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้วยการเกิดและปรากฏตัวของวัฒนธรรมตงปา และนอกจากนี้ยังมีชุดของรูปแบบกิจกรรมทางศาสนา จะต้องก่อตัวเป็นรูปแบบความงามที่สัมพันธ์กัน หลังจากนั้นก็คือชื่อ ๆ ผลิตภัณฑ์ออกมาเรื่อย ๆ

ศิลปะกับวัฒนธรรมตงปามีความสัมพันธ์กันจากภาพวาดตัวอักษร จากตัวอักษรสู่บทเพลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองลีเจียง ทั้งหมดนี้เป็นหนึ่งในเสนอให้หลักของแหล่งท่องเที่ยว และนำสิ่งเหล่านี้มาผสมผสานกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เป็นจริงขึ้นมา เป็นการผสมผสานระหว่าง “ศิลปะ” และ “ตงปา” และเป็นหัวข้อหนึ่งในการออกแบบ “เสนอให้ของวัฒนธรรมตงปา” จึงเป็นการขยายแบรนด์ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เรื่องราวประวัติศาสตร์และภาพวาดตงปา รวมทั้งการประยุกต์ใช้ตัวอักษรตงปา อาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมประเพณีมีการพัฒนาและเลื่อนขั้น เข้าใจในกระบวนการทางศิลปะดั้งเดิมอย่างลึกซึ้ง เข้าใจการออกแบบบนพื้นฐานของ

ความคิดที่หลากหลาย เชื่อมโยงผสมผสานศิลปะแบบดั้งเดิมและศิลปะสมัยใหม่ เป็นการสร้างสัญลักษณ์แบบใหม่ทางท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันเพื่อที่จะหาแก่นแท้ที่แท้จริงของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกสมัยใหม่ถูกยอมรับโดยสังคมนานาชาติ แนวทางการใช้ชีวิตของผู้คนก็เปลี่ยนไปตามกาลเวลา ในยุคที่ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกมีความหลากหลาย สิ่งที่นักท่องเที่ยวอยากได้ที่แท้จริงก็คือผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่จริง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความหมายทางจิตวิญญาณและมีความหมายของสัญลักษณ์ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจึงมีบทบาทที่สำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวมากในทุกวันนี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีสัญลักษณ์แทนสิ่งที่สำคัญที่ได้พบเจอระหว่างการเดินทาง เหมือนกับเป็นประสบการณ์ทางอารมณ์ ซึ่งบทความนี้จะเน้นในเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

3.9 โปรแกรมและขั้นตอนการออกแบบภาพร่างผลิตภัณฑ์

ซึ่งมีความแตกต่างจาก Digital Painting แบบอื่น ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยเป็นเพียงใช้เทคนิคทางการวาดภาพผ่านการวาดภาพบนคอมพิวเตอร์จนกลายเป็นภาพ Digital Painting โดยผ่านโปรแกรมการลงสีเหมือนจริง เพื่อเป็นการจำลองรูปภาพและเนื้อสัมผัส แสดงให้เห็นผ่านสื่อทางกายภาพ ทำให้ได้ภาพวาดหลากชนิด ประกอบไปด้วย ภาพวาดดินสอ ภาพวาดสีน้ำมัน ภาพวาดด้วยชอล์ก จากการวาดภาพ Digital Painting ผู้วิจัยได้นำสไตล์การวาดภาพของตนเอง พื้นผิว และรูปร่างมาผสมผสานกันกับการวาดภาพแบบดั้งเดิม

ภาพที่ 3-30 ภาพวาดดิจิทัล (https://image.baidu.com)

Photoshop

Photoshops หรือเรียกย่อ ๆ ว่า “PS” เป็นซอฟต์แวร์ประมวลผลภาพที่พัฒนาจาก Adobe Systems การประมวลผลหลักของ Photoshop อยู่ที่โครงสร้างพิกเซลของภาพดิจิทัล โดยการใช้การแก้ไขตัดต่อและเครื่องมือวาดภาพจำนวนมาก ทำให้สามารถทำงานแก้ไขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ PS มาพร้อมกับคุณสมบัติมากมายทั้งในแง่มุมมองของภาพกราฟิก ตัวอักษร วิดีโอ และสิ่งพิมพ์ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 3-31 Photoshop (Photoshopsaihttps://image.baidu.com)

SAI

Easy Paint Tool SAI เป็นซอฟต์แวร์การวาดภาพขนาดเล็กและสามารถติดตั้งได้ฟรี คุณสมบัติอันหลากหลายของ SAI ใช้งานสะดวกสบายกว่าซอฟต์แวร์กราฟิกที่มีชื่อเสียงอย่าง Photoshop ผู้วาดสามารถหมุนกระดาษสเกตซ์และวาดได้อย่างอิสระ ดังภาพ 3-24

ภาพที่ 3-32 Sai (<https://baike.baidu.com/pic/SAI>)

3.10 การออกแบบโลโก้และการนำมาใช้

การออกแบบโลโก้เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด เนื่องจากที่ตั้งอยู่ในประเทศจีนผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบตัวอักษรแบบดั้งเดิมผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวน่าซี โดยผู้วิจัยได้เลือกตัวอักษรไว้ 3 แบบ ได้แก่ 胡敬礼毛笔行书简体, 即墨体, 方正祥隶简体 และเพื่อให้เป็นสากล ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบตัวอักษรสำหรับภาษาอังกฤษไว้ 3 แบบ ได้แก่ Andalus, Franklin Gothic Medium และ Constantia

การเลือกรูปแบบตัวอักษรสำหรับแบรนด์ “(魅力东巴)”

ภาษาจีน:

ที่	ชื่อตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร	คำอธิบาย
1	胡敬礼毛笔行书简体		เป็นตัวอักษรจีนที่มีลักษณะเหมือนการเขียนโดยใช้พู่กัน เส้นหนา เป็นธรรมชาติ เป็นตัวอักษรที่ใช้ในการออกแบบตัวอักษรรูปแบบอื่น ๆ
2	即墨体		เป็นแบบอักษรพู่กันเขียนด้วยลายมือออกแบบโดย liúhànxù (刘汉旭) แสดงเอกลักษณ์ของจีนอย่างชัดเจน
3	方正祥隶简体		เป็นแบบอักษรที่ใช้วิธีเขียนแบบจีนอย่างเป็นทางการในสมัยราชวงศ์ฮั่นมีความคลาสสิกและสวยงาม

ภาษาอังกฤษ:

ที่	ชื่อตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร	คำอธิบาย
1	Arial	charm dongba	Arial เป็นอักษรคลาสสิกที่สุดของตัวอักษรภาษาอังกฤษเขียนง่ายและชัดเจนที่ใช้กันทั่วไปในการโฆษณา ออกแบบ โลโก้
2	Georgia	charm dongba	Georgia ออกแบบขึ้นในปี 1993 โดย Matthew Carter ที่ออกแบบมาสำหรับการทำงานของ Microsoft มีคุณสมบัติด้านการพิมพ์ขนาดเล็ก มีความชัดเจน อ่านง่าย
3	Candara	charm dongba	Candara ออกแบบขึ้นเพื่อพัฒนาซอฟต์แวร์ โดย Gary Munch เพื่อแก้ปัญหา Windows Vista นิยมใช้ในการออกแบบ โลโก้

3.11 โลโก้

จากการศึกษาจากหนังสือตงปา โลโก้ที่ผสมผสานวัฒนธรรมจีน สามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้สอยจริง ชาวจีนโบราณใช้เป็นเครื่องมือสำคัญ ทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน

สำหรับการส่งสาร แบบอักษรมีความหลากหลาย จากการพัฒนาตราประทับมีการสื่อความหมายหลากหลายและแตกต่างกัน ตราประทับส่วนใหญ่ที่เราคุ้นเคยมักเป็นภาพหรือข้อความที่อยู่ภายในกรอบ ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิมที่พบมากที่สุด เมื่อเรานำรูปแบบของกรอบโครงสร้างดั้งเดิมเหล่านี้

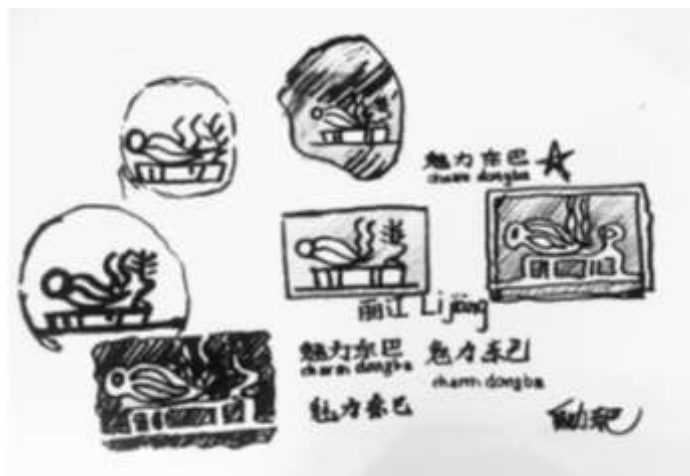
ตราประทับ ใช้กรอบเป็นโครงสร้างการคิดออกแบบ ตราประทับเป็นสัญลักษณ์ประยุกต์ใช้ในการออกแบบที่ทันสมัย ก็จะได้รูปแบบใหม่ที่เฉพาะเจาะจงและมีเอกลักษณ์มากขึ้น เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิมให้กลายเป็นการออกแบบที่ทันสมัย ผู้วิจัยจบการศึกษาด้านการออกแบบ

ผ่านการสำรวจตราประทับสัญลักษณ์ของจีนแบบดั้งเดิม พยายามหลายวิธีในการออกแบบ
โครงสร้างกรอบตราประทับ คำเนินการ และสรุป ดังนั้นการสร้างตราประทับแบบใหม่ที่

ภาพที่ 3-33 โลโก้ตราประทับที่พบบ่อย (<http://www.baik.com/wiki>)

นำวัฒนธรรมตงปาและลีเจียงมาสะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานและ
วัฒนธรรมของการใช้ตราประทับ ตราประทับตราขนาดเล็กเหล่านี้เหมาะสมสำหรับการสร้างความ
งามแบบร่วมสมัยกับการผลิตของที่ระลึกและสะท้อนวัฒนธรรมของลีเจียง

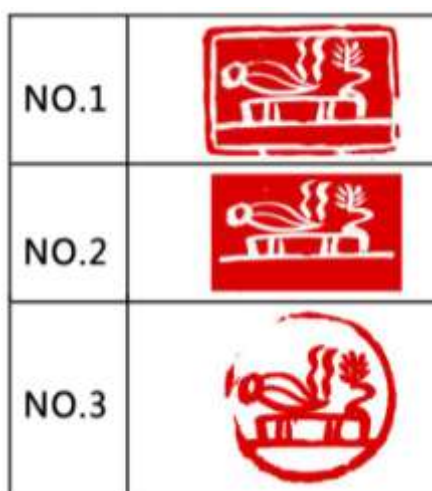

ภาพที่ 3-34 ภาพร่างโลโก้

แบบร่าง : ในการออกแบบโลโก้ผู้วิจัยใช้ตัวอักษรแบบเขียนของตงปา เมื่อมองแล้วให้ความรู้สึกถึงที่มาและดูจริงมากขึ้น องค์ประกอบเป็นธรรมชาติและทันสมัย

แบบร่างที่เลือก

หลังจากศึกษา พิจารณา และลงมือทำซ้ำ ๆ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบตราประทับไว้ 3 แบบ ที่พบบ่อย และสะดวกตาให้เลือกในแบบสอบถาม

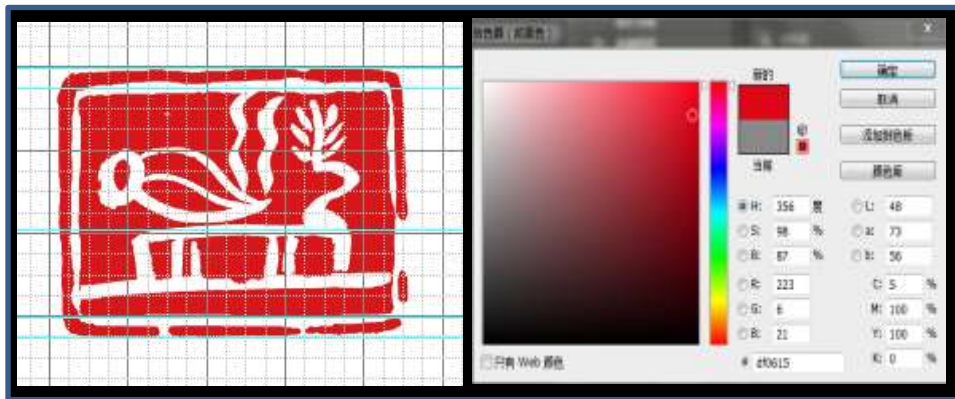

ภาพที่ 3-35 ตราประทับโลโก้ทั้ง 3 แบบ

เลือกสีแดงแบบจีนในการออกแบบตราประทับ

(China Red) CMYK: C5,M100,Y100, K1; RGB: R255,G5,B5。

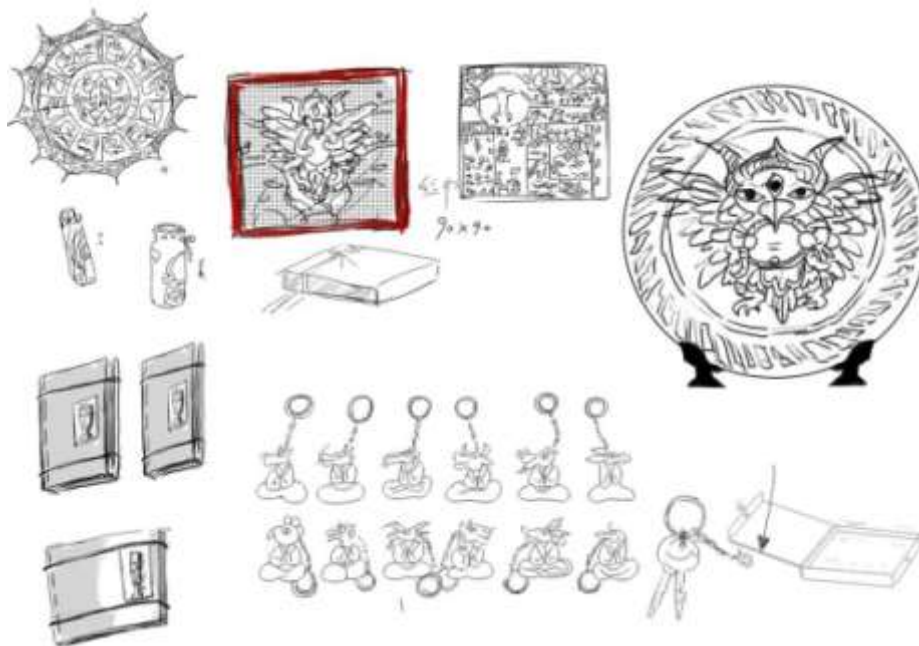

ภาพที่ 3-36 ตราประทับหลังจากเติมสีแดง

3.12 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 15 ชนิด มีอยู่ 10 ชนิดที่ได้รับเลือกและเป็นที่พอใจมากที่สุด

จากการติดต่อของโรงงาน รูปแบบของที่ระลึกที่เป็นที่นิยมมีดังนี้

ภาพที่ 3-37 แบบร่างต้นแบบร่ม, ผ้าพันคอ, สมุดบันทึก, พวงกุญแจ, งานตั้งโชว์

1. ร่ม

ร่มเป็นอุปกรณ์ที่เราใช้ในชีวิตประจำวันมาอย่างยาวนาน การออกแบบร่มในครั้งนี้ออกแบบที่จะใช้จิตรกรรมฝาผนังโบราณของวัฒนธรรมตงปา ซึ่งก็คือภาพ “สิบสองนักษัตร” โดยสิบสองนักษัตรนั้นถือเป็นวัฒนธรรมอันโดดเด่นของประชาชนชาวจีน แต่ภาพสิบสองนักษัตรในจิตรกรรมฝาผนังของวัฒนธรรมตงปานั้นยังมีความเป็นเอกลักษณ์ รูปภาพสัตว์ภายในวงกลมตรงกลางนั้นก็คือ “กบ” ซึ่งสื่อถึงความมั่งคั่ง ในวัฒนธรรมตงปานั้น กบเป็นสัตว์ชนิดหนึ่งเมื่อกลืนสิ่งใดไปแล้วมันจะไม่คายออกมา สามารถจะสั่งสมความมั่งคั่งไว้ได้ และสิบสองนักษัตรก็สื่อถึงคนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน รูปภาพนี้จึงแสดงถึงการสั่งสมความมั่งคั่งให้กับผู้คน โดยร่มจะมีขนาดประมาณ 120X79X 104cm

รูปภาพที่ 3-38 แนวทางในการออกแบบร่ม

ร่มแบบที่ 1 เป็นการอนุรักษ์ภาพ “สิบสองนักษัตร” แบบดั้งเดิมของภาพวาดตงปาเอาไว้ ซึ่งมีรูปร่างและลักษณะเป็นทรงกลมพอดีกับตัวร่ม กรอบด้านนอกเองก็เพิ่มรูปก๊อนเมฆตามภาพดั้งเดิมอีกด้วย

ร่มแบบที่ 2 ได้มีการออกแบบใหม่ โดยการใช้สีดำแทนกรอบที่เป็นรูปก๊อนเมฆด้านข้าง ทำให้ภาพกบที่อยู่ตรงกลางเด่นชัดออกมา ซึ่งจะมีรูปแบบที่เรียบง่ายกว่าแบบภาพดั้งเดิม

ร่มแบบที่ 3 นั้นจะแตกต่างจากภาพดั้งเดิม ภาพวาด “สิบสองนักษัตร” วางในตำแหน่งที่กระจัดกระจาย เพิ่มสไตล์ที่ทันสมัย และเป็นแฟชั่นมากขึ้น

ภาพที่ 3-39 ภาพร่างของร่มในแต่ละแบบ

2. ผ้าคลุมไหล่

ในมุมมองด้านซ้ายของผ้าคลุมไหล่จะเป็นภาพของพระอาทิตย์ ในภาพพระอาทิตย์มีชายยืนถือคันธนูแสดงถึงความเป็นนักรบ มุมขวาบนเป็นภาพเกี่ยวกับศาสนาตงปา เทพเจ้าของตงปา และในมุมมองด้านล่างทั้งซ้ายและขวาจะเป็นเป็นภาพของผีบรรพบุรุษของชาวน่าซี ผลงานทั้งหมดเหล่านี้ได้แรงบันดาลใจและแนวคิดจากหนังสือปฐมกาล ในชื่อผลงานว่า “นักล้า” ที่สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากของมนุษย์ อารยธรรมของมนุษย์ในยุคหนึ่งที่น่าเคารพ ซึ่งผ้าคลุมไหล่มีขนาดประมาณ 80X80cm

ภาพที่ 3-40 ภาพเส้นทางสวรรค์ (<http://www.chnmuseum.cn>)

ภาพที่ 3-41 ภาพร่างผ้าคลุมไหล่ในแต่ละแบบ

แบบที่ 1 ใช้ภาพวาดที่มีส่วนประกอบค่อนข้างแน่น

แบบที่ 2 ใช้ภาพวาดที่เว้นที่ว่างสีขาว ชัดเจนและเรียบง่ายกว่าแบบที่ 1

แบบที่ 3 ใช้ภาพ 4 ภาพที่แตกต่างกันที่มีองค์ประกอบสี 2 แบบมาประกอบเป็นภาพเดียวกันดูทันสมัยกว่า 2 แบบแรก

3. สมุดบันทึก

ส่วนประกอบสำคัญที่นำมาใช้กับสมุดบันทึกคือ ภาพลักษณะของรูปปั้นคนตงปา โดยนำมาวาดประดับลงบนปกสมุดที่ทำจากกระดาษตงปา ทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงวิถีชีวิตของชาวตงปาได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยกำหนดขนาดไว้คร่าว ๆ 3 ขนาด ได้แก่ 10x20 cm 13x17 cm และ 21.5x14.7 cm โดยจะใช้วิธีการสำรวจความต้องการของผู้บริโภคผ่านแบบสำรวจอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกขนาดที่เหมาะสมที่สุด

ภาพที่ 3-42 ภาพแบบร่างสมุดบันทึก

การออกแบบสมุดบันทึกจะเป็นรูปธรรมดาที่พบได้ทั่วไปและเน้นการพกพาที่สะดวก มุม
ด้านขวาล่างจะเขียนชื่อผลิตภัณฑ์กำกับไว้คือ “魅力东巴”(meilidongba)

ภาพที่ 3-43 ภาพร่างสมุดบันทึก

4. พวงกุญแจ

พวงกุญแจใช้ภาพ 12 ราศี ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อได้ตามราศีเกิดของตนเองขนาด
6X2 cm

ภาพ 3-44 ภาพร่างพวงกุญแจ

พวงกุญแจที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อเพื่อเป็นของที่ระลึกและใช้งาน ทั้ง 3 แบบมีความแตกต่างกันเล็กน้อย และผู้วิจัยจะทำการเลือก 1 แบบ จากผลการสำรวจความต้องการในแบบสอบถาม

5. งานตั้งโชว์รูปเทพเจ้านกตำเฝิง

เทพเจ้านกตำเฝิงถือเป็นนักบุญผู้อุปการะ เป็นผู้พิทักษ์ที่คอยคุ้มครองชาวตงป่าน่าซี และเป็นทูตกลางระหว่างคนกับธรรมชาติเป็นตัวแทนของความยุติธรรม มาอย่างยาวนานกว่าพันปี เทพเจ้านกตำเฝิงถือเป็นตัวแทนของชาวลี้เจียงปรากฏขึ้นในนามของการมาถึงของความมงคลของสันติภาพ

ภาพร่างแบ่งออกเป็น 3 แบบ

แบบที่ 1 คือ ใช้ลายเส้นง่าย ๆ ในส่วนขอบเป็นลายเส้นอย่างง่าย

แบบที่ 2 คือการลงสีคำในส่วนขอบ เน้นลักษณะของนกยักษ์และรูปแบบเรียบง่าย

แบบที่ 3 เป็นการจัดองค์ประกอบที่ค่อนข้างใหม่ โดยใช้แผ่นสติ๊กเกอร์ติดลงบนงาน เป็นองค์ประกอบที่ทันสมัย

ภาพที่ 3-45 ภาพสเก็ตซ์ที่ค้นหนังสือ กระเป๋าถือ เคสโทรศัพท์ เสื้อยืด แก้ว

6. ที่คั่นหนังสือ

สำนวนสุภาษิตที่ใช้เขียนบนที่คั่นหนังสือ ใช้วิธีเลือกโดยการค้นคว้าผ่านหนังสือจนได้
สำนวนสุภาษิต 4 สำนวน

ภาพที่ 3- 46 ภาพร่างที่คั่นหนังสือ

1. 厚德载物 ใช้เพื่อส่งเสริม ปลุกเร้าให้คนที่จะทำกรใหญ่
2. 上下求索 ใช้เพื่อปลุกเร้าให้ผู้ที่ต้องก้าวผ่านความยากลำบาก
3. 持之以恒 ใช้เพื่อปลุกเร้าผู้ที่ต้องใช้ความยึดมั่น
อดทน เพื่อให้ได้ชัยชนะ
4. 有志者事竟成 ปลุกเร้าคนเราเกิดมาจะต้องมีความพยายามจึงจะประสบความสำเร็จ
วัสดุหลักที่ใช้ผลิตที่คั่นหนังสือเป็นไม้ แบ่งออกเป็น 3 แบบ ดังนี้
  - แบบที่ 1 ใช้แม่พิมพ์ไม้แบบเว้า
  - แบบที่ 2 ใช้ลายเส้นเล็ก แกะสลักตัวอักษรลงบนแผ่นไม้
  - แบบที่ 1 และ แบบที่ 2 ล้วนเพิ่มรายละเอียดเพื่เน้นตัวอักษรและลายเส้น
  - แบบที่ 3 ใช้วิธีพิมพ์ตัวอักษรสีดำลงบนแผ่นไม้

7. กระเป๋าถือ

จากการค้นหาข้อมูลผ่านหนังสือพบว่าการนำตัวอักษรตงปาที่เขียนด้วยลายมือมาประกอบ จะให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติมากขึ้น ขนาดของกระเป๋า ประมาณ 37X39cm โดยผู้วิจัยจะตัดสินใจเลือกขนาดที่เหมาะสมที่สุดผ่านทางแบบสอบถาม

เลือกใช้สุภาษิตตงปาโบราณในการออกแบบลายกระเป๋าถือ “หนทางหมื่นลี้ เริ่มต้นที่ก้าวแรก” ซึ่งความหมายของสุภาษิตนี้ใช้เพื่อเปรียบเทียบ เรื่องราวหรือความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ มักจะเริ่มต้นจากเรื่องราวเล็ก ๆ เสมอ

ภาพที่ 3-47 ภาพร่างกระเป๋าถือ

แบบที่ 1 ใช้การประทับตราที่จะเน้นให้กระเป๋ามีความโดดเด่นมากขึ้น

แบบที่ 2 เป็นการเขียนด้วยลายมือที่เรียบง่าย งดงาม และชัดเจน

แบบที่ 3 ไม่มีข้อความแต่มีการตกแต่งเพิ่มความสวยงาม

8. เกลสโทรศัพท์

ใช้ภาพวาดตงปาเป็นลวดลายบนเคสโทรศัพท์ เป็นภาพของนักเดินตงปา มุมด้านบนเป็นเสื่อ สะท้อนจิตวิญญาณของผู้คนในสมัยโบราณที่ไม่กลัวความยากลำบาก ขนาดประมาณ

7X13cm

ภาพที่ 3-48 ภาพร่างเคสโทรศัพท์

เคสโทรศัพท์ 3 รูปแบบที่แตกต่างกัน

แบบที่ 1 ทำจากพลาสติก

แบบที่ 2 ทำจากไม้

และแบบที่ 3 ทำจากซิลิโคนนิ่ม

9. เสื้อยืด

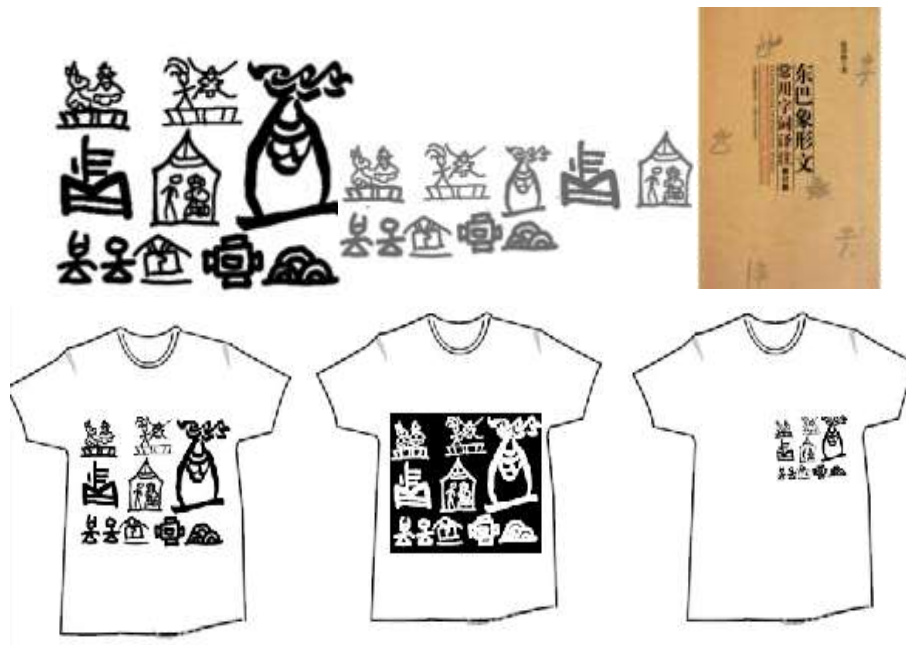
จากการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยเลือกที่จะนำชื่อของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในเมืองลี้เจียง ตัวอักษรตรงปมาเป็นลวดลายบนเสื้อยืด ทำให้ผู้บริโภครู้จักชื่อสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้เมื่อชื่อของที่ระลึก ขนาดของเสื้อ 68x70 cm

เสื้อยืด 3 รูปแบบ

เสื้อแบบที่ 1 เน้นความโดดเด่นของตัวอักษรตรงป

เสื้อแบบที่ 2 เพิ่มพื้นหลังให้กับตัวอักษรตรงป เพิ่มความสะดุดตามากยิ่งขึ้น

เสื้อแบบที่ 3 รูปแบบค่อนข้างเรียบง่าย

ภาพที่ 3-49 ภาพร่างเสื้อยืด

10. แก้วน้ำ

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้รูปภาพตงปาที่วาดเกี่ยวกับเซ่งต่าง ๆ ของชาวจีน ประมาณ 80 กว่าเซ่งเพื่อมาทำการเปรียบเทียบกัน ผู้บริโภคสามารถหาเซ่งของตัวเองได้จากทวลดายบนแก้วน้ำ

ภาพที่ 3-50 ภาพร่างแก้วน้ำ

3.13 รูป

ลำดับ	ขั้นตอนการวิจัย	ใจความสำคัญและการสรุปองค์ความรู้				
1	การสร้างข้อมูลภาคสนาม	พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมตงปา	การศึกษาตัวอักษรตงปาของชนเผ่าม่านาซี	การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะ	ห้องปฏิบัติการการตีกระดาษตงปา	การค้นคว้าจากหนังสือ
		การเข้าใจและรับรู้ถึงการพัฒนาทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตงปาของชนเผ่าม่านาซี	การเรียนรู้การเขียนตัวอักษรตงปารวมทั้งความหมายของตัวหนังสือต่างๆ <u>ด้วยตนเอง</u>	ทำความเข้าใจในการพัฒนางานศิลปะและงานฝีมือแบบดั้งเดิมของชาวมนานี รวมถึงการสืบทอดทางเทคนิคของงานฝีมือ	ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัสดุและกระบวนการผลิตของกระดาษตงปาดั้งเดิม	ทำความเข้าใจวัฒนธรรมตงปาในเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์, วัฒนธรรม, ตัวอักษรและงานศิลปะ <u>เป็นต้น</u>
2	การเปรียบเทียบแบบแยกประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกทั้งในและต่างประเทศ	<u>ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก Disney ของอเมริกา</u> <u>หางโจว และชื่อ โฉมเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับ</u> <u>ความนิยม</u>	การเปรียบเทียบแบบแยกประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกทั้งในและต่างประเทศทำให้วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น			
3	แนวความคิดจากภาพร่างผลงาน	ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน				

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมตงปา ผู้วิจัยได้นำแนวคิด วิถีชีวิต และ สิ่งของที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปา อาทิ ภาพวาดตงปา การฉายแบบดั้งเดิมของตงปา คัมภีร์ตงปา มา เป็นองค์ประกอบในการออกแบบของที่ระลึกแบบคร่ำๆ โดยในขั้นตอนสุดท้ายของการออกแบบ ของที่ระลึกนั้นจะผ่านการวิเคราะห์และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการทำแบบสอบถาม

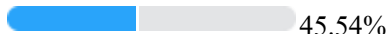

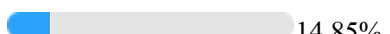

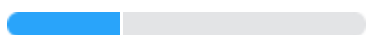
4.1 การออกแบบสอบถามและวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้ IOC : แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด แต่ละชุดมีผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้ IOC

4.2 แบบสอบถามและผลสรุป

ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและการแสดงความคิดเห็นจาก นักท่องเที่ยว นักออกแบบ ผลิตภัณฑ์และช่างฝีมือท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและแก้ไขจนได้รูปแบบที่เหมาะสม และทำการ สสำรวจความพึงพอใจของคน 100 คน ที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ดังนี้

a: โลโก้logo

รูปแบบตราประทับ	จำนวน (คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
	46	 45.54%
	15	 14.85%
	40	 14.85%
จำนวนผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถามครั้งนี้	100	

ตารางที่ 4.1 ผลคะแนนโหวตเลือกแบบโลโก้

จากผลคะแนนโหวต ส่วนมากเลือก plan1 เพราะ plan1 รูปแบบเหมือนตราประทับเงินแบบ
ดั้งเดิม และดูสวยงาม

ภาพ 4-1 ผลการโหวตคะแนนของแบบโลโก้ Logo

บ. อักษร

แบบอักษร	จำนวน(คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
อักษรภาษาอังกฤษ		
Arial	21	20.79%
Georgia	62	61.39%
Candara	22	17.82%
อักษรภาษาจีน		
Hú jìnglǐ máo bǎixíng shǐjīdǎntǐ	47	46.53%
Jí mò tǐ	28	27.72%
Fang zhèng xiánghuà jīdǎntǐ	26	25.74%
จำนวนผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถามครั้งนี้	100	

ตารางที่ 4-4 ผลคะแนนโหวตเลือกตัวอักษร

c. ผลคะแนนของแบบสอบถามโลโก้ Logo

จากผลโหวตอักษรภาษาจีน “ Fang zhèng xiánghì jīdǎnǐ ” และอักษรภาษาอังกฤษ “Georgia”
ได้รับคะแนนโหวตมากที่สุด

d. รูปแบบของโลโก้ Logo ที่ได้

ภาพที่ 4-2 รูปแบบของโลโก้ Logo ที่ได้

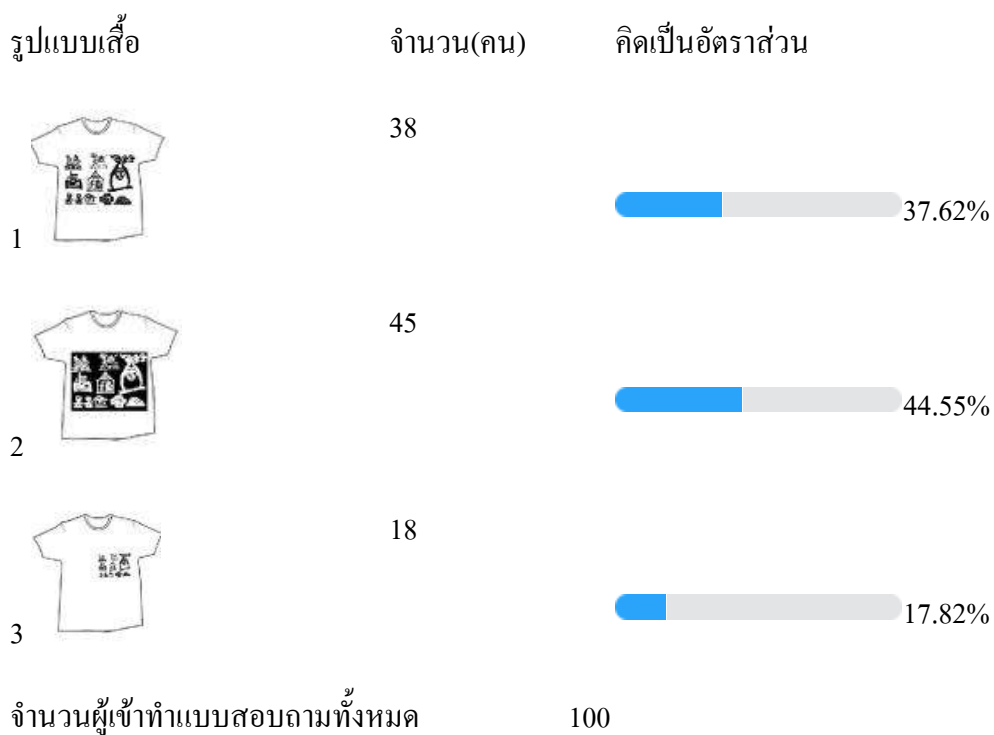
4.3 ผลของแบบสอบถามผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ทั้งหมด 10 ประเภท ได้แก่ กรอบโทรศัพท์มือถือ เสื้อยืด กระเป๋า ผ้าคลุมไหล่ ร่ม สมุดโน้ต งานประดับ ที่คั่นหนังสือ พวงกุญแจ แก้วน้ำ โดยครั้งที่ 1 ผ่านกระบวนการทำแบบสอบถามออนไลน์ ครั้งที่ 2 ผ่านการทำแบบสอบถามโดยแต่ละผลิตภัณฑ์จะมีอยู่ 3 Plan ด้วยกัน โดยนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับใช้และแก้ไขเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

A: เสื้อยืด	F: พวงกุญแจ
B: ผ้าคลุมไหล่	G: งานประดับ
C: เคสโทรศัพท์มือถือ	H: สมุดบันทึก
D: ที่คั่นหนังสือ	I: ร่ม
E: กระเป๋าถือ	G: แก้วน้ำ

A: เสื้อยืด

ลายบนเสื้อยืดของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในเมืองลี้เจียง เพื่อส่งเสริมให้สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในเมืองลี้เจียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

ตารางที่ 4.3 ผลคะแนนโหวตเลือกแบบเสื้อยืด

ภาพที่ 4-3 รูปแบบของเสื้อที่ได้

ภาพที่ 4-4 กระบวนการผลิตเสื้อยืด

กระบวนการผลิต

รูปแบบลายของเสื้อยืดใช้การพิมพ์แบบดิจิทัลและใช้เครื่องจักรพิมพ์ลายลงบนกระดาษชนิดพิเศษ

เสื้อยืดและบรรจุภัณฑ์

ขนาดของเสื้อยืดมีความเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน บรรจุภัณฑ์ใช้เป็นถุงกระดาษสีเหลืองขนาด 20X30CM ซึ่งเป็นขนาดที่สะดวกในการพกพาสำหรับท่องเที่ยวภาพที่4-8เสื้อยืดและบรรจุภัณฑ์

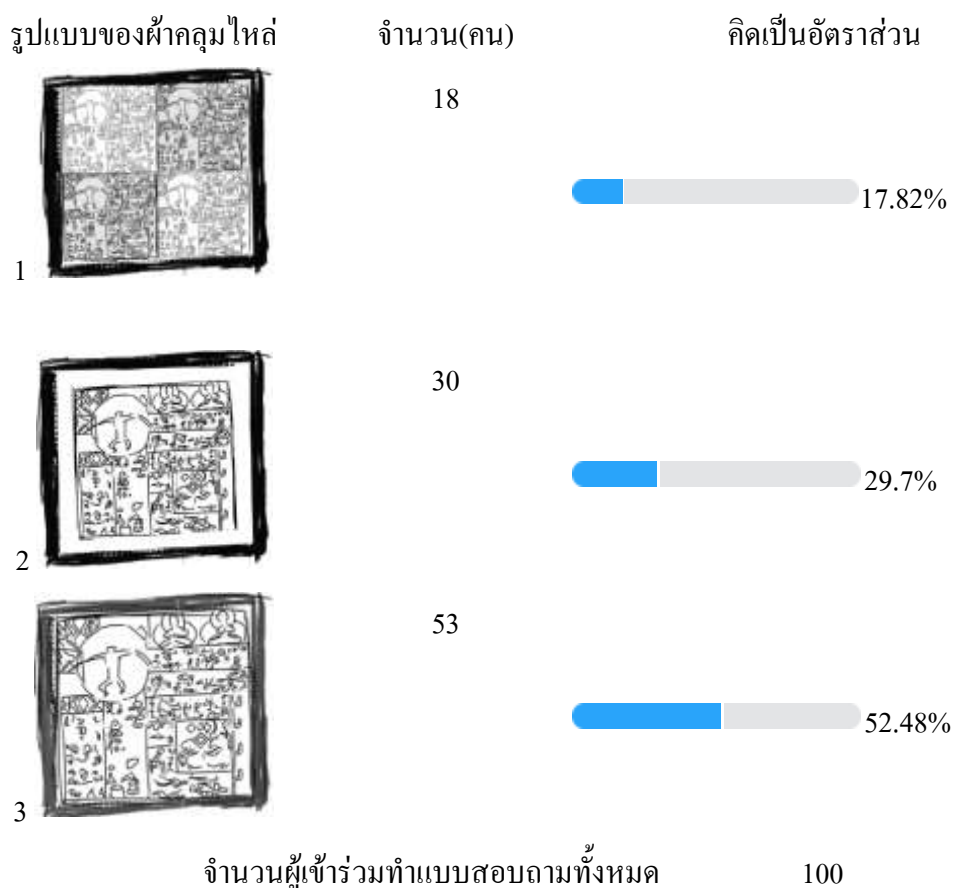

ภาพที่ 4-5 เสื้อยืดและบรรจุภัณฑ์

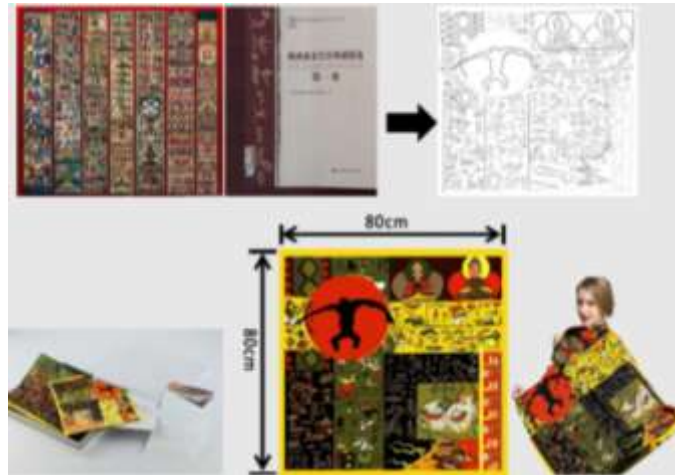

B: ผ้าคลุมไหล่

ในมุมด้านซ้ายของผ้าคลุมไหล่จะเป็นภาพของพระอาทิตย์ ในภาพพระอาทิตย์มีชายยืนถือคันธนูแสดงถึงความเป็นนักรบ มุมขวาบนเป็นภาพเกี่ยวกับศาสนาตงปา เทพเจ้าของตงปา และในมุมด้านล่างทั้งซ้ายและขวาจะเป็นเป็นภาพของศิบรรพบุรุษของชวาน่าซี ผลงานทั้งหมดเหล่านี้ได้แรงบันดาลใจและแนวคิดจากหนังสือปฐมกาล ในชื่อผลงานว่า “นักล้า” ที่สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากของมนุษย์ อารยะธรรมของมนุษย์ในยุคนี้ที่น่าเคารพ ซึ่งผ้าคลุมไหล่มีขนาดประมาณ 80X80cm

ตารางที่ 4-4 ผลคะแนน โหวตเลือกแบบผ้าคลุมไหล่

ภาพที่ 4-6 รูปแบบของผ้าคลุมไหล่ที่ได้

กระบวนการผลิต

การผลิตผ้าคลุมไหล่ผลิตโดยใช้เครื่องจักรพิมพ์ลายลงบนผ้าไหมแล้วใช้ฝีมือในการเย็บขอบ

ภาพที่ 4-7 กระบวนการผลิตผ้าคลุมไหล่

ผ้าคลุมไหล่และบรรจุภัณฑ์

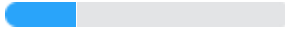

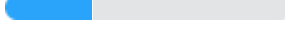
ขนาดของผ้าคลุมไหล่ 80X80cm บรรจุภัณฑ์ใช้เป็นถุงกระดาษสีเหลืองขนาด 20X30CM ซึ่งเป็นขนาดที่สะดวกในการพกพาสำหรับท่องเที่ยว

ภาพที่ 4-8 ผ้าคลุมไหล่และบรรจุภัณฑ์

C: กรอบโทรศัพท์มือถือ

ใช้ภาพถ่ายตงปาเป็นลวดลายบนกรอบโทรศัพท์มือถือ เป็นภาพของนักเดินตงปา มุมด้านบน เป็นสื่อ สะท้อนจิตวิญญาณของผู้คนในสมัยโบราณที่ไม่กลัวความยากลำบาก ขนาดประมาณ 7X13cm

รูปแบบของกรอบ โทรศัพท์มือถือ	จำนวน(คน)	คิดเห็นอัตราส่วน
1 	25	 24.75%
2 	45	 44.55%
3 	31	 30.69%
จำนวนผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถามทั้งหมด	100	

ตารางที่ 4-5 ผลคะแนนโหวตการเลือกกรอบโทรศัพท์มือถือ

ภาพที่ 4-9 รูปแบบของกรอบโทรศัพท์ที่ได้

กระบวนการผลิต

การผลิตกรอบโทรศัพท์มือถือ ชั้นแรกส่งภาพและลวดลายที่เราต้องการไปให้โรงงานผลิต จากนั้นให้โรงงานนำภาพนั้นไปพิมพ์ลงบนกรอบโทรศัพท์มือถือ

ภาพที่ 4-10 กระบวนการผลิต

กรอบโทรศัพท์มือถือ

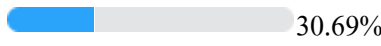

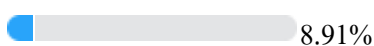
ขนาดของกรอบโทรศัพท์มือถือมีขนาดเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน บรรจุก้อนที่ใช้เป็นถุงกระดาษ สีเหลืองมาขนาด 12X18CM ซึ่งเป็นขนาดที่สะดวกในการพกพาสำหรับท่องเที่ยว

ภาพที่ 4-11 กรอบโทรศัพท์มือถือและบรรจุก้อน

D: ที่คั่นหนังสือ

จำนวนสุภายิตที่ใช้เขียนบนที่คั่นหนังสือ ใช้วิธีเลือกโดยการคั่นคว่ำผ่านหนังสือจนได้
จำนวนสุภายิต 4 จำนวน

รูปแบบของที่คั่นหนังสือ	จำนวน(คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
 1	31	 30.69%
 2	61	 60.4%
 3	9	 8.91%
จำนวนผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถามทั้งหมด	100	

ตารางที่ 4-12 ผลคะแนนโหวตเลือกที่คั่นหนังสือ

ภาพที่ 4-13 ที่คั่นหนังสือที่ได้

คำอธิบายเกี่ยวกับสัญลักษณ์

1. 厚德载物 ใช้เพื่อส่งเสริม ปลุกเร้าให้คนที่จะทำกรใหญ่
2. 上下求索 ใช้เพื่อปลุกเร้าให้ผู้ที่ต้องก้าวผ่านความยากลำบาก
3. 持之以恒 ใช้เพื่อปลุกเร้าผู้ที่ต้องใช้ความยึดมั่น
อดทน เพื่อให้ได้ชัยชนะ
4. 有志者事竟成 ปลุกเร้าคนเราเกิดมาจะต้องมีความพยายามจึงจะประสบความสำเร็จ

กระบวนการผลิต

ใช้ไม้เป็นวัสดุในการทำที่คั่นหนังสือ จากนั้นให้โรงงานจัดพิมพ์ลายภาพที่เราต้องการ

ที่คั่นหนังสือและบรรจุภัณฑ์

ภาพที่ 4-14 ที่คั่นหนังสือและบรรจุภัณฑ์

ขนาดของที่คั่นหนังสือคือ 13.2x3 CM บรรจุภัณฑ์ใช้เป็นกล่องกระดาษแข็งขนาด 23.5x18CM ซึ่งเป็นขนาดที่สะดวกในการพกพาสำหรับท่องเที่ยว

F: พวงกุญแจ

พวงกุญแจใช้เป็นภาพราศีทั้ง 12 ราศีมาทำเป็นพวงกุญแจ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อได้ตามราศีเกิดของตนเอง พวงกุญแจมีขนาด 4x5cm

รูปแบบของพวงกุญแจ	จำนวน(คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
1 	18	17.82%
2 	57	56.44%
3 	26	25.74%
จำนวนผู้เข้าทำแบบสอบถามทั้งหมด 100		

ตารางที่ 4-6 ผลคะแนน โหวตเลือกแบบของพวงกุญแจ

ภาพ 4-15 รูปแบบของพวงกุญแจที่ได้

กระบวนการผลิต

ใช้ acrylic ในการทำพวงกุญแจ ผู้วิจัยรูปภาพและลวดลายที่ต้องการให้กับโรงงานเพื่อทำการผลิต

พวงกุญแจและบรรจุภัณฑ์

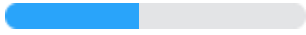

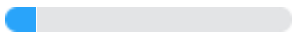
ขนาดของพวงกุญแจคือ 4X5cm บรรจุภัณฑ์ที่ใช้เป็นถุงกระดาษที่พิมพ์เป็นแบรนด์ “ มนต์เสน่ห์แห่งตงปา ”

ภาพ 4-16 พวงกุญแจและบรรจุภัณฑ์

G:งานประดับ

เทพเจ้านกเค้าแมวถือเป็นนักบุญผู้อุปการะ เป็นผู้พิทักษ์ที่คอยคุ้มครองชาวตงปาน่าซี และเป็นทูตกลางระหว่างคนกับธรรมชาติเป็นตัวแทนของความยุติธรรม มาอย่างยาวนานกว่าพันปี เทพเจ้านกเค้าแมวเป็นตัวแทนของชาวลีเจียงปรากฏขึ้นในนามของการมาถึงของความมงคลของสันติภาพ

รูปแบบของพวงกุญแจ	จำนวน(คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
1 	48	 47.5%
2 	42	 41.58%
3 	11	 10.89%
จำนวนผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถาม	100	

ตารางที่ 4-7 ผลคะแนนโหวตเลือกแบบงานประดับ

ภาพที่ 4-17 รูปแบบของงานประดับที่ได้

กระบวนการผลิต

นำแบบภาพและลวดลายที่ต้องการส่งให้กับโรงงาน จากนั้นให้โรงงานนำภาพและลวดลายที่ต้องการพิมพ์ลงบนจาน

งานประดับและบรรจุภัณฑ์

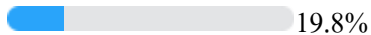

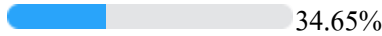

เส้นผ่าศูนย์กลางของจานมีขนาด 20X20CM บรรจุภัณฑ์ใช้เป็นกล่องกระดาษมีขนาด21X21CM

ภาพที่ 4-18 งานประดับและบรรจุภัณฑ์

H: สมุดบันทึก

ส่วนประกอบสำคัญที่นำมาใช้กับสมุดบันทึกคือ ภาพลักษณะของรูปปั้นคนตงปา โดยนำมาวาดประดับลงบนปกสมุดที่ทำจากกระดาษตงปา ทำให้ผู้บริโภครู้ถึงวิถีชีวิตของชาวตงปาได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยกำหนดขนาดไว้คร่าว ๆ 3 ขนาด ได้แก่ 10x20 cm 13x17 cm และ 21.5x14.7 cm โดยจะใช้วิธีการสำรวจความต้องการของผู้บริโภคผ่านแบบสำรวจอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกขนาดที่เหมาะสมที่สุด

รูปแบบของสมุด	จำนวน(คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
1 13.5X19 cm	20	 19.8%
2 15.5X21.5 cm	25	 34.65%
3 14.7X10.6 cm	45	 25.74%
จำนวนผู้เข้าทำแบบสอบถามทั้งหมด	100	

ตารางที่ 4.8 ผลคะแนนโหวตเลือกแบบสมุดบันทึก

ภาพที่ 4-19 รูปแบบสมุดบันทึกที่ได้

กระบวนการผลิต

รูปแบบของสมุดบันทึกจะเป็นแบบที่ทันสมัยและหลังจากเลือกแบบของโลโก้เสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งให้โรงงานพิมพ์แบบ โลโก้ลงบนปกสมุดบันทึก

สมุดบันทึกและบรรจุภัณฑ์

สมุดบันทึกมีขนาด 14.7X10.6 ซม. กระดาษข้างในเป็นกระดาษแบบดั้งเดิมของตงปา

บรรจุภัณฑ์ใช้เป็นถุงผ้าลินินขนาด 14X20 ซม.

ภาพที่ 4-20 สมุดบันทึกและบรรจุภัณฑ์

I: ร่ม

ร่มเป็นอุปกรณ์ที่เราใช้ในชีวิตประจำวันมาอย่างยาวนาน การออกแบบร่มในครั้งนี้ออกแบบที่จะใช้จิตรกรรมฝาผนังโบราณของตงปา ซึ่งก็คือภาพ “สิบสองนักษัตร” ภาพสิบสองนักษัตรในจิตรกรรมฝาผนังของตงปานั้นมีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์โดยภาพของสิบสองนักษัตรจะล้อมรอบเป็นวงกลม และในวงกลมจะมีภาพกบอยู่ข้างใน ซึ่งในวัฒนธรรมตงปานั้น “ กบ” เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความมั่งคั่ง ในวัฒนธรรมตงปานั้น กบเป็นสัตว์ชนิดหนึ่งเมื่อกินสิ่งใดไปแล้วมักจะคายออกมา สามารถจะสั่งสมความมั่งคั่งไว้ได้ และสิบสองนักษัตรก็สื่อถึงคนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน รูปภาพนี้จึงแสดงถึงการสั่งสมความมั่งคั่งให้กับผู้คน โดยร่มจะมีขนาดประมาณ 120X79X 104 ซม.

รูปแบบของร่ม	จำนวน(คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
1 	21	 30.69%
2 	61	 60.4%
3 	9	 8.91%
จำนวนผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถามทั้งหมด 100		

ตารางที่ 4.9 ผลคะแนนโหวตเลือกแบบร่ม

ภาพที่ 4-21 รูปแบบของร่มที่ได้

กระบวนการผลิต

การผลิตร่มใช้เครื่องจักรในโรงงานในการจัดพิมพ์ลวดลายที่ต้องการบนร่ม

ภาพที่ 4-22 กระบวนการผลิตร่ม

ร่มและบรรจุภัณฑ์

ขนาดของร่มเมื่อกางออกประมาณ 104x79x120 ซม. บรรจุภัณฑ์ที่ใช้เป็นปกอกเก็บร่มขนาด

30 X10.5 ซม.

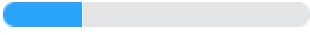

ภาพที่ 4-23 ร่มและบรรจุภัณฑ์

G: แก้วน้ำ

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้รูปภาพตงปาที่วาดเกี่ยวกับเซ่ต่าง ๆ ของชาวจีน ประมาณ 80 กว่าเซ่เพื่อมาทำการเปรียบเทียบกัน ผู้บริโภคสามารถหาเซ่ของตัวเองได้จากกลดลายบนแก้วน้ำ

รูปแบบแก้วน้ำ	จำนวน (คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
1 	22	 22.77%
2 	50	 49.5%

รูปแบบแก้วน้ำ	จำนวน (คน)	คิดเป็นอัตราส่วน
<p>3</p> 	2	 <p>27.72%</p>
จำนวนผู้เข้าทำแบบสอบถามทั้งหมด		100

ตาราง 4-10 ผลคะแนนโหวตเลือกแบบแก้วน้ำ

ภาพที่ 4-25 รูปแบบแก้วน้ำที่ได้

กระบวนการผลิต

ผู้วิจัยมีความชอบในลักษณะและรูปของแก้วน้ำนี้เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จากนั้นได้ศึกษารูปแบบภาพและลวดลาย และนำไปใช้เป็นลวดลายบนแก้ว

แก้วน้ำและบรรจุภัณฑ์

แก้วน้ำมีขนาด 19.2x7.2CM บรรจุภัณฑ์ใช้เป็นกล่องกระดาษขนาดประมาณ20X7.5CM

ภาพที่ 4-26 แก้วน้ำและบรรจุภัณฑ์

4.3 สรุปผลของแบบสอบถามมีดังนี้

จากการทำแบบสอบถาม พบว่ามีผู้สนใจและให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถามเป็นจำนวนมาก ผู้คนส่วนมากค่อนข้างที่จะให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ การทำแบบสอบถามครั้งนี้มีจุดประสงค์หลักคือ เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและตระหนักถึงวัฒนธรรมและประเพณีของตงปา นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมในการทำแบบสอบถามส่วนมากจะรู้จักแค่ชื่อในนามของ “วัฒนธรรมตงปา” แต่ไม่เข้าใจว่าคืออะไร ในการทำแบบสอบถามความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ให้ผู้ทำแบบสอบถามกลับไปค้นหาเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกันทางอินเทอร์เน็ต การมาเที่ยวเมืองลี่เจียงไม่เพียงแต่ชื่นชมความงดงามของทิวทัศน์ในลี่เจียงเท่านั้น นักท่องเที่ยวยังอยากที่จะเข้าใจในวัฒนธรรมตงปา เมื่อแนะนำประวัติความเป็นมาเรียบร้อยแล้ว ยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวอยากที่จะซื้อของที่ระลึกมากขึ้น ผู้คนส่วนมากยังคงชื่นชอบของที่ระลึกแบบง่ายๆ มีเอกลักษณ์ และเป็นของที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง การออกแบบผลิตภัณฑ์ครั้งนี้เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ที่แตกต่างไปจากของที่ระลึกแบบเดิม อีกทั้งยังผสมผสานความเป็นวัฒนธรรมดงป่าเผ่าผ่าน้ำซี้ให้เข้ากับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในยุคปัจจุบัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมตงปาเผ่าในมณฑลลี่เจียง การลงพื้นที่จริง และการสัมภาษณ์ช่างฝีมือชาวเผ่า งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ ออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปา โดยผ่านการวาดภาพแบบดิจิทัลสองมิติและการพิมพ์ในรูปแบบที่ทันสมัย ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมตงปาแบบดั้งเดิมและความทันสมัยของสินค้าในปัจจุบันเข้าด้วยกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 แนวคิดและการออกแบบผลิตภัณฑ์

เป็นการออกแบบของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปาเผ่าที่มีความพิเศษ โดยการนำเอาภาพวาด งานฝีมือและความเป็นวัฒนธรรมตงปามาซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักมาผสมผสานหลอมรวมกัน โดยผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ รังสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ โดดเด่นและทันสมัยออกมา แต่ยังคงเสน่ห์ของวัฒนธรรมตงปาไว้

5.2 การคัดเลือกผลิตภัณฑ์

ตลาดในลี่เจียงถือได้ว่าเป็นตลาดขนาดใหญ่ในการขายของที่ระลึก ทำให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในตลาดมีมากเกินไป และค่อนข้างที่จะคล้ายคลึงกัน ไม่มีความโดดเด่นและดึงดูดใจ งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวและตอบสนองกับสถานการณ์การเลือกซื้อเลือกใช้สินค้าในปัจจุบันของผู้บริโภค โดยมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการวิจัยและคัดเลือกผลิตภัณฑ์ ดังนี้ คือผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์จากคณะกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยูนนาน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริงและสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมตงปาเผ่าได้

5.3 การประเมินผลิตภัณฑ์

การประเมินผลิตภัณฑ์ได้จากการตัดสินใจของผู้เข้าชมผลิตภัณฑ์ 100 ท่าน ผ่านแอปพลิเคชันวีแชท มี 10 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด โดยทั้ง 10 ผลิตภัณฑ์นี้ได้มาจากการคัดเลือกคือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการผสมผสานแนวคิดระหว่างความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นและความทันสมัย สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง และพกพาได้สะดวก

5.4 การประยุกต์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น

การสะท้อนให้เห็นถึงจุดเด่นและเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์จากวัฒนธรรมตงปาผ่านนาซี เมืองลี่เจียงนั้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง ในกระบวนการออกแบบตั้งแต่โลโก้ logo ของผลิตภัณฑ์จนถึงตัวผลิตภัณฑ์ได้สอดแทรกองค์ประกอบของวัฒนธรรมตงปา เช่น การใช้อักษรตงปามาทำเป็นลวดลายบนเสื้อยืดและกระเป๋าถือ การใช้ภาพวาดของตงปาที่มีสีสันสวยงามมาทำเป็นลวดลายบนผ้าคลุมไหล่ งานประดับ และกรอบโทรศัพท์มือถือ การออกแบบผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้สะท้อนให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงจุดเด่นและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมตงปา หลังจากผ่านกระบวนการออกแบบแล้ว ในกระบวนการผลิตใช้แนวคิด วัสดุและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตสินค้า จนได้เป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในนามของ “มนต์เสน่ห์แห่งตงปา” ที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมตงปาผ่านนาซีในรูปแบบดั้งเดิม

5.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

(1) จากการศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมตงปาผ่านนาซี การเรียนรู้การประยุกต์ใช้และผสมผสานการออกแบบผลิตภัณฑ์แบบร่วมสมัย ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง และสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์และความงดงามของวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) เสน่ห์ของของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปามีจุดเด่นคือ ความสวยงาม ฝีมือที่ประณีต และกลิ่นอายแห่งวัฒนธรรม แต่ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในตลาดลี่เจียงมีมากเกินไป และค่อนข้างที่จะคล้ายคลึงกัน ไม่มีจุดเด่น ขาดเอกลักษณ์และความน่าสนใจ หลังจากการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ทำให้เราได้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่มีประสิทธิภาพและการตอบรับที่ดีจากนักท่องเที่ยวและผู้ซื้อสินค้า

(3) วัฒนธรรมตงปาถือว่าเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญวัฒนธรรมหนึ่งในเมืองลี่เจียง แต่ตลาดของที่ระลึกในลี่เจียงค่อนข้างจะล้าสมัยและมีมีความโดดเด่น จากการศึกษาค้นคว้าลักษณะเด่นของวัฒนธรรมและการออกแบบที่ทันสมัย ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจและเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น อีกทั้งยังได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของจีนที่หลากหลายและความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ อีกมากมาย

5.6 สรุปผล

จากการศึกษาวัฒนธรรมตงปาเผ่าหน้าซี การศึกษาการออกแบบและทฤษฎีในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง การทำแบบสอบถาม การค้นหา การสืบเสาะตลอดจนการแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้ร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่เพียงแต่จะช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเท่านั้น แต่ยังช่วยสะท้อนเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมตงปาเผ่าหน้าซีได้อย่างโดดเด่นและน่าสนใจ

ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่สนใจและดึงดูดผู้ที่พบเห็น อย่างแรกที่ต้องเรียนรู้และเข้าใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์คือการเข้าใจในบริบทและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมรดกและส่งเสริมวัฒนธรรมของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้หันมาสนใจและตระหนักถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นได้มากขึ้น

ลี่เจียงเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เป็นเมืองที่มีความโดดเด่นทางวัฒนธรรมเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก จากการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ควรมีการปรับปรุงสินค้าและของที่ระลึกให้เข้ากับสถานการณ์การใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน ศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่ากลุ่มน้อยในลี่เจียงถือเป็นมรดกพื้นบ้านทางวัฒนธรรม การนำสิ่งเหล่านี้มาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีการวาดภาพที่ทันสมัยในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถออกไปวางจำหน่ายในตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การออกแบบผลิตภัณฑ์ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประสบกับปัญหาต่างๆมากมาย อาทิ ปัญหาต้นทุน ปัญหาสินค้าและความต้องการของท้องตลาดเป็นต้น ในอนาคตของการออกแบบผลิตภัณฑ์ผู้วิจัยคิดว่าจะต้องมีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ศึกษาค้นคว้าและนำไปประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันให้ได้มากที่สุด

5.7 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

การศึกษาวิจัยและสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ที่ระลึกชื่อ “เสน่ห์ตงปา” (魅力东巴) ในครั้งนี้ ถือเป็น การเปิดประสบการณ์ใหม่ให้ผู้วิจัยเลยก็ว่าได้ ทำให้มีโอกาสได้ศึกษาและทำความเข้าใจสถานการณ์อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และตลาดของที่ระลึกในเมืองลี่เจียงในเชิงลึก ได้เรียนรู้และสัมผัสถึงวัฒนธรรมตงปา รวมไปถึงการสัมผัสเสียงต่อการหายไปของวัฒนธรรมอันมีค่านี้ด้วย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีโอกาสดูตระหนักถึงความยากลำบากในการสร้างผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น รวมไปถึงการสร้างแบรนด์ที่มีองค์ประกอบหลากหลายที่ตัวผู้วิจัยต้องศึกษาเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ ราคาขาย วัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิตต่างๆ ถึงแม้ครั้งนี้ผู้วิจัยจะสร้างผลิตภัณฑ์ตามผลการสำรวจแล้ว และมั่นใจว่าจะถูกใจบรรดานักท่องเที่ยว แต่เมื่อเป็นที่ถูกใจ ก็จะมีผลิตภัณฑ์ไม่พอกับจำนวนความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นยังต้องศึกษา กลไกตลาด และองค์ความรู้ด้านการตลาดอีกมาก นำไอเดียใหม่ๆ มาผสมผสานกับวัฒนธรรมอันดีงาม สร้างความแปลกใหม่โดยมีเอกลักษณ์ของตัวเอง ผู้วิจัยเชื่อว่าจะสามารถเติบโตในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกได้อย่างสวยงาม

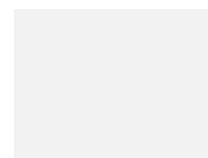
บรรณานุกรม

- Cao Jianhua. (2006). การออกแบบและการพัฒนาของที่ระลึก.
- Cheng Hui. (2015). การวิเคราะห์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก.
- Fang Baishou. (2002). การศึกษาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในประเทศจีน.
- Gu Weizhou. (1994). ตลาดสินค้าของที่ระลึก. เชียงไฮ้: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย Tong ji.
- He Pinzheng , He Zhongze. (1999). *ผู้นำซีและวัฒนธรรมตงปา*. ปักกิ่ง:สำนักพิมพ์ ศิลปะของชน
เผ่าจีน.
- Ju Shengli , Tao Zhuomin. (2015). การศึกษาวิจัยของที่ระลึกทั้งในและนอกประเทศ.
- Luo Mingyi. (2001). การวิเคราะห์เศรษฐกิจการท่องเที่ยว. คุณหมิง: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย
Wang Yunnan.
- Miao Xueling. (2004). จุดเด่นของของที่ระลึกจากการท่องเที่ยว.
- Webmaster: *Art Design*. 2013.
- Yang Bolin. (2002).รูปแบบของที่ระลึก. หนังสือพิมพ์การท่องเที่ยวในประเทศจีน.
- Yang Congfeng. (2004). การศึกษาของที่ระลึกท้องถิ่น. งานวิจัยมหาวิทยาลัย Jingnan.
- Yang Rui (2003). ความหลากหลายของการออกแบบและวัฒนธรรม.
- Yu. (2008). วัฒนธรรมท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์วัฒนธรรม.
- Yu Xueqian. (2008). ธุรกิจการท่องเที่ยว.
- Zhang Chang. (2014). ข้อสำคัญในการออกแบบ LOGO.
- Zhang Dongshang, Zu Hong. (1998). นิยามของวัฒนธรรม. การจำหน่ายสินค้าและตลาด.
- Zhang Wenmin. (2001). การศึกษาของที่ระลึกจากเมืองหูหนาน. งานวิจัยสถาบัน Zhongnanlin.
- Zhang Wenmin. (2001). การศึกษาของที่ระลึกจากเมืองหูหนาน. งานวิจัยสถาบัน Zhongnanlin.

Zhao shihong , He Pinzheng. (2002). *ศิลปะตงปว*. คุณหมิง: สำนักพิมพ์ ประชาชาติยูนหนาน.

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง: <http://baike.baidu.com>

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง: <http://www.ljta.gov.cn/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

การนำเสนอข้อมูลในวิทยานิพนธ์

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากวัฒนธรรมตงปา

นำเสนอผลงานกับอาจารย์

อาจารย์เข้าตรวจสอบผลงาน โดยละเอียด

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้ IOC
แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินผลการออกแบบผลิตภัณฑ์

1.การวิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้ IOC :

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด แต่ละชุดมีผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้

IOC โดยผู้เชี่ยวชาญได้ทำการวิเคราะห์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไว้ดังนี้ผลิต

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ	รูปภาพ	อายุ (ปี)	ตำแหน่ง หน้าที่	ข้อเสนอแนะ
หลิน โหม่ว หวาง		34	<p>อาจารย์ ภาควิชาศิลปะ และการ ออกแบบ การ) ท่องเที่ยวและ วัฒนธรรม ยูน (นาน 云南旅 游学院 产品设 计系老 师，毕 业于四 川美术 学院， 当老师 10 年。</p>	<p>หัวข้อ แบบสอบถามมี ความชัดเจนและ เข้าใจง่าย แต่ ข้อความที่ใช้ ค่อนข้างยาวและ ซับซ้อนมาก เกินไป ทำให้ใช้ เวลานานในการ ตอบ แบบสอบถาม การทำ แบบสอบถาม นั้นควรใช้ภาพ เป็น ส่วนประกอบ หลัก เพื่อให้ เนื้อหา มีความ กระชับ ชัดเจน จับใจความ สำคัญได้ง่าย และเหมาะสม กับผู้ที่เข้ามา</p>

				ตอบ แบบสอบถาม
ผศ.ดร.อรัญ วานิช กร		39	อาจารย์ ภาควิชา ศิลปกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัย (บูรพา	อยากให้มีความ คิดเห็นของ Design Criterior เพื่อปูพื้นความรู้ ของผู้ตอบ แบบสอบถาม
อาจารย์ อภิสิทธิ์ สินสุภัก		46	อาจารย์ ภาควิชา ศิลปกรรม ศาสตร์)มหาวิทยาลัย บูรพา(	ช่วยปรับให้ รายละเอียด คำถามมีความ เข้าใจมากยิ่งขึ้น ระบุตัวเลข ได้ภาพ (ขนาด)
อาจารย์ มินยง ขอ		43	อาจารย์ ภาควิชา ศิลปกรรม ศาสตร์)มหาวิทยาลัย บูรพา(	ในการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ควร ออกแบบให้ ลวดลายดูสบาย ตาและไม่มี ความซับซ้อน

**แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินผลการออกแบบผลิตภัณฑ์
ของที่ระลึกที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี**

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินผลการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป บุคคลที่มีกำลังทรัพย์ในการบริโภคสินค้า และให้ความสนใจในวัฒนธรรมพื้นถิ่น จำนวน 100 คน โดยแบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามปรนัยประกอบภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินเพื่อคัดเลือก LOGO ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึง

วัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึงวัฒนธรรมตงปา

ชนเผ่านาจี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ-สกุล: _____ อายุ: _____ อาชีพ: _____

ช่องทางการติดต่อ _____

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินเพื่อคัดเลือก LOGO ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่สื่อถึง

วัฒนธรรมตงปา ชนเผ่านาจี

คำชี้แจง : กรุณาเลือกตอบในช่องที่ตรงกับความชอบของท่านมากที่สุด

การออกแบบโลโก้เป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด เนื่องจากที่ตั้งอยู่ในประเทศจีนผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบตัวอักษรแบบดั้งเดิมผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวน่าซี โดยผู้วิจัยได้เลือกตัวอักษรภาษาจีนไว้ 3 แบบ ได้แก่ 胡敬礼毛笔行书简体 (hú jìnglǐ máobǐ hángshū jǐǎntǐ), 即墨体 (jímò tǐ), 方正祥隶简体 (fāngzhèng xiáng lì jǐǎntǐ) และเลือกรูปแบบตัวอักษรอังกฤษไว้ 3 แบบ ได้แก่ Arial Georgia และ Candara

แบบอักษรภาษาจีน				
ที่	ชื่อตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร	คำอธิบาย	เลือกที่ชอบ
1	胡敬礼毛笔行书简体 (hú jìnglǐ máobǐ hángshū jǐǎntǐ)		เป็นตัวอักษรจีนที่มีลักษณะเหมือนการเขียนโดยใช้พู่กัน เส้นหนา เป็นธรรมชาติ เป็นตัวอักษรที่ใช้ในการออกแบบตัวอักษรรูปแบบอื่น ๆ	
2	即墨体 (jímò tǐ)		เป็นแบบอักษรพู่กันเขียนด้วยลายมือ ออกแบบโดย liúhànxù (刘汉旭) แสดงเอกลักษณ์ของจีนอย่างชัดเจน	
3	方正祥隶简体 (fāngzhèng xiáng lì jǐǎntǐ)		เป็นแบบอักษรที่ใช้วิธีเขียนแบบจีนอย่างเป็นทางการในสมัยราชวงศ์ฮั่น มีความคลาสสิกและสวยงาม	

แบบอักษรภาษาอังกฤษ				
ที่	ชื่อตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร	คำอธิบาย	เลือกที่ชอบ
1	Arial	charm dongba	Arial เป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษคลาสสิก เขียนง่ายและชัดเจน ใช้กันทั่วไปในการโฆษณาออกแบบโลโก้	
2	Georgia	charm dongba	Georgia ออกแบบขึ้นในปี 1993 โดย Matthew Carter ออกแบบสำหรับการทำงานของ Microsoft มีคุณสมบัติด้านการพิมพ์ขนาดเล็ก มีความชัดเจน อ่านง่าย	
3	Candara	charm dongba	Candara ออกแบบโดย Gary Munch เพื่อแก้ปัญหา Windows Vista นิยมใช้ในการออกแบบโลโก้	

การออกแบบโลโก้ LOGO ใช้ตราประทับแบบจีนในการออกแบบ

คำชี้แจง: กรุณาเลือกตอบในช่องที่ตรงกับความชอบของท่านมากที่สุด

		
1 ☐	2 ☐	3 ☐

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดมีทั้งหมด 10 ประเภท ได้จากการทำแบบสอบถามออนไลน์
แต่ละประเภทจะมีภาพตัวอย่างแบบคร่าวๆ 3 แบบ

คำชี้แจง :ทำเครื่องหมาย √ ในช่องว่างสำหรับรูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ท่านพึงพอใจ

ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				การออกแบบร่วมจะเลือกใช้ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง โบราณของวัดนครธรรมดงป่า “12 นักษัตร” ซึ่ง 12 นักษัตร ถือเป็นเอกลักษณ์ทาง วัฒนธรรมของประเทศจีน โดยผู้วิจัยได้นำมา ผสมผสานกับภาพวาดดงป่า ซึ่งในรูปภาพนั้นจะมีกบซึ่ง เป็นจุดศูนย์กลางของรูปภาพ ซึ่งสื่อถึงความมั่งคั่ง ซึ่งใน วัดนครธรรมดงป่า “กบ” ถือเป็น สัตว์ที่มักจะกลืนสิ่งของ และไม่คายออกมา สามารถ เก็บความมั่งคั่งได้มากมาย และ 12 นักษัตรก็สื่อถึง บุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่ง รูปภาพนี้ก็สื่อถึงการเก็บ ความมั่งคั่งของผู้คน โดยมี ให้เลือก 3 รูปแบบ เส้นรัศมีวงกลมของร่มคือ 124 cm
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	

ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				<p>จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การออกแบบแก้วน้ำจะเลือกใช้กระดาษตงปาที่เขียนแฮงของชาวจีนประมาณ 80 แฮงเอาไว้ โดยการนำตัวอักษรจีนและตัวอักษรตงปามาวางเปรียบเทียบกัน ผู้บริโภคสามารถหาแฮงของตนเองบนแก้วน้ำได้ โดยมีให้เลือก 3 รูปแบบ</p> <p>ขนาดความยาว 19.2X7.2CM</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	

ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				เลือกใช้สุภาษิตตงปาโบราณในการออกแบบลายกระเป๋าถือ “หนทางหมิ่นลี้ เริ่มต้นที่ก้าวแรก” ซึ่งความหมายของสุภาษิตนี้ใช้เพื่อเปรียบเทียบ เรื่องราวหรือความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ มักจะเริ่มต้นจากรื่องราวเล็กๆเสมอ
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	ขนาดความยาว 34X32CM
แบบร่าง				1. 厚德载物 ใช้เพื่อส่งเสริม ปลุกเร้าให้คนที่ จะทำการใหญ่ 2. 上下求索 ใช้เพื่อปลุกเร้าให้ผู้ที่ต้องก้าวผ่านความยากลำบาก 3. 持之以恒 ใช้เพื่อปลุกเร้าผู้ที่ต้องใช้ความขีดยึดมั่นอดทน เพื่อให้ได้ชัยชนะ 4. 有志者事竟成 เพื่อปลุกเร้าคนเราเกิดมาจะต้องมีความพยายามจึงจะประสบความสำเร็จ
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	ขนาดความยาว 13X3X0.2cm

ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				<p>พวงกุญแจจะออกแบบตาม 12 นักษัตร เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกพวงกุญแจที่ตรงกับราศีของตัวเองได้</p> <p>ขนาดความยาว 4x5cm</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	
ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				<p>ได้มีการนำตัวหนังสือในหนังสือคัมภีร์ตั้งป่าและเทวดาในรูปภาพตงปามาเป็นส่วนประกอบของลายผ้าพันคอ</p> <p>ขนาดความยาว 80x80 CM</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	

ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				<p>ส่วนประกอบของเสื้อได้รับแรงบันดาลใจจากสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในเมืองลี้เจียง อักษรตงปา เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>ขนาดของเสื้อมีความเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	
แบบร่าง				<p>ลายกรอบโทรศัพท์มือถือจะเป็นภาพวาดการเดินรำสไต้ตงปา มุมด้านบนมีเสื้อ 1 ตัว ซึ่งความหมายของรูปภาพนี้คือชาน่าซีโบราณอยู่กับธรรมชาติ และไม่กลัวความ</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	<p>ยากลำบากโดยมีให้เลือก 3 แบบ</p> <p>ขนาดของกรอบโทรศัพท์มือถือมีความเล็กใหญ่ไม่เท่ากัน</p>

ลำดับ	1	2	3	คำอธิบายเพิ่มเติม
แบบร่าง				<p>นกเทวดาด้าเผิงผู้อุปถัมภ์ ศาสนาตงปาของชนเผ่าหน้าซี เป็นตัวแทนระหว่างมนุษย์และ ธรรมชาติ ในวัฒนธรรมตงปา นกเทวดาด้าเผิง หมายถึง กอง กำลังของความยุติ จนถือเป็น เทวดาผู้คุ้มครองชนเผ่าหน้าซีนับ พัน ๆ ปีจนถึงปัจจุบัน ทำให้นก เทวดาด้าเผิงกลายเป็น สัญลักษณ์ของสถานที่ ท่องเที่ยวในเมืองลี่เจียง ใน ปัจจุบันมีความหมายคือ ความ สงบสุข</p> <p>ขนาดของงาน 20X20CM</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	
สมุดบันทึก	 <p>13.5X19cm</p>	 <p>15.5x21.5</p>	 <p>14.7x10.6cm</p>	<p>สมุดบันทึก 3 ขนาดที่แตกต่าง กัน</p>
	1 ☐	2 ☐	3 ☐	